របាយការណ៍សិក្សាបន្ថែមអំពីផែនការពង្រីក

សេវាកម្ម e-Government

សម្រាប់

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា

ខែតុលា ឆ្នាំ២០០៩

ទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
អាជ្ញាធរជាតិទទួលបន្ទុកកិច្ចការអភិវឌ្ឍន៍បច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ ព័ត៌មានវិទ្យា (NiDA)
សហការជាមួយ
ទីភ្នាក់ងារសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិនៃប្រទេសជប៉ុន (JICA)

មាតិកា

សេចក្ដីសង្ខេប 1
១. ទិដ្ឋភាពទូទៅ 6
១.១ គោលបំណង 6
១.២ ទីភ្នាក់ងាររដ្ឋដែលជាគោលដៅសិក្សា 7
១.៣ វិធីសាស្ត្រនៃការធ្វើអង្កេត 8
១.៤ រយៈពេល 8
១.៥ សមាជិកក្រុមការងារចុះសិក្សា 9
២. ការវិភាគស្ថានការណ៍ជាក់ស្ដែង 11
២.១ ភាពត្រៀមលក្ខណៈសំរាប់ការងារ e-Government ទូទៅ 11
២.២ ការដឹកនាំ និងសមត្ថភាពគ្រប់គ្រង ICT 15
២.២.១ ផ្នែក/បុគ្គលិកគ្រប់គ្រង ICT 15
២.២.២ ការលើកកម្ពស់ភាពជាអ្នកដឹកនាំផ្នែក ICT 18
២.៣ ចំណេះដឹងផ្នែក ICT 21
២.៤ ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ 24
២.៤.១ ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធព័ត៌មានវិទ្យាថ្នាក់ជាតិ (NII) 24
២.៤.២ ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធបណ្ដាញ Network និងសម្ភារៈ ICT បច្ចុប្បន្ន 34
២.៥ ការផ្សព្វផ្សាយគេហទំព័រ 37
២.៦ លទ្ធភាពទទួលបានធនធានហិរញ្ញវត្ថុ 40
២.៧ បញ្ហាទូទៅ និងវិធានការដែលគួរអនុវត្ត 42
៣. សំណើរទាក់ទងនឹងការពង្រីកសេវាកម្ម e-Government 44
សេចក្ដីថ្លែងអំណរគុណ 53

រូបភាព

រូបភាពទី 1 ៖ ទម្រង់នៃ Cloud Computing 4

រូបភាពទី 2 ៖ កាលវិភាគនៃការធ្វើអង្កេត 9
រូបភាពទី 3 ៖ ការប្រៀបធៀបសន្ទស្សន៍ជាមធ្យមនៃភាពត្រៀមលក្ខណៈ សំរាប់ការងារ e-Government 12
រូបភាពទី 4 ៖ សន្ទស្សន៍នៃភាពត្រៀមលក្ខណៈសំរាប់ការងារ e-Government របស់ស្ថាប័នរដ្ឋចំនួន ១១ 14
រូបភាពទី 5 ៖ ការិយាល័យសកម្ម ICT 16
រូបភាពទី 6 ៖ ឥរិយាបទចំពោះការលើកកម្ពស់ ICT 19
រូបភាពទី 7 ៖ ចំណេះដឹងផ្នែក ICT របស់មន្ត្រីរាជការ (ប្រហាក់ប្រហែល) 22
រូបភាពទី 8 ៖ ចំណេះដឹងផ្នែក ICT របស់មន្ត្រីរាជការ (ប្រហាក់ប្រហែល) 23
រូបភាពទី 9 ៖ រូបសណ្ឋានបណ្តាញ Network ជាក់ស្តែងនៃ NII 25
រូបភាពទី 10 ៖ ទីតាំងជារូបវន្ត និងសមាសភាពបណ្តាញ network 26
រូបភាពទី 11 ៖ វត្តមាននៃគេហទំព័រ និងទីតាំងដែលបង្ហោះ (host) គេហទំព័រ 38
រូបភាពទី 12 ៖ ថវិកាសំរាប់លើកកម្ពស់ ICT 41
រូបភាពទី 13 ៖ ផែនការពង្រីកសេវាកម្ម e-Government 46
រូបភាពទី 14 ៖ ទម្រង់នៃ e-Government ដែលមាននាពេលបច្ចុប្បន្ន និងដែលបានដាក់ស្នើ 50

តារាង

តារាងទី 1 ៖ ស្ថាប័នដែលត្រូវបានចាត់ចូលក្នុងកំរិត ខ្ពស់ មធ្យម និងទាបនៅក្នុងឆ្នាំ ២០០៨ និង ២០០៩ 13
តារាងទី 2 ៖ បញ្ជីរាយ Access Node និង Remote Node 27

ការពន្យល់អំពីពាក្យកាត់

នាយកផ្នែកព័ត៌មានវិទ្យា	CIO
ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងមាតិកា/ព័ត៌មាន	CMS
ក្រុមប្រឹក្សាកំណែទំរង់រដ្ឋបាល	CAR
Database (បណ្តុំទិន្នន័យដែលរក្សាទុកក្នុងប្រព័ន្ធកុំព្យូទ័រ)	DB
ការគ្រប់គ្រងទិន្នន័យបរិស្ថាន	EDM
សហគមន៍អឺរ៉ុប	EU
ប្រព័ន្ធរដ្ឋបាលព័ត៌មានវិទ្យា (ភ.ព.)	GAIS
Hardware (ឧបករណ៍ផ្នែករឹងនៃកុំព្យូទ័រ ដូចជា Hard Disc និង Ram ជាដើម)	H/W
ធនធានមនុស្ស/បុគ្គលិក	HR
បច្ចេកវិទ្យាគមនាគមន៍ព័ត៌មានវិទ្យា	ICT
បច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មានវិទ្យា	IT
នាយកដ្ឋានសហប្រតិបត្តិការនិងវិនិយោគ	ICD (MEF)
ទីភ្នាក់ងារសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិនៃប្រទេសជប៉ុន	JICA
ប្រព័ន្ធពត៌មានវិទ្យាសំរាប់ការគ្រប់គ្រង	MIS
ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រម៉ាញ់ និង នេសាទ	MAFF
ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម	MOC
ក្រសួងវប្បធម៌ និង វិចិត្រសិល្បះ	MCFA
ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ	MEF
ក្រសួងអប់រំ យុវជន និង កីឡា	MOEYS
ក្រសួងបិរស្ថាន	MOE
ក្រសួងកិច្ចការបរទេស និង សហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ	MFAIC
ក្រសួងសុខាភិបាល	MOH
ក្រសួងឧស្សាហាកម្ម រ៉ែ និង ថាមពល	MIME
ក្រសួងពត៌មាន	MOInfo
ក្រសួងមហាផ្ទៃ	MoInt
ក្រសួងយុត្តិធម៌	MOJ

ក្រសួងការងារ និង បណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ	MLVT
ក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និង សំណង់	MLMUPC
ក្រសួងការពារជាតិ	MOND
ក្រសួងកិច្ចការសភា និង អធិការកិច្ច	MONASRI
ក្រសួងផែនការ	MOP
ក្រសួងប្រៃសនីយ៍ និង ទូរគមនាគមន៍	MPT
ក្រសួងសាធារណការ និង ដឹកជញ្ជូន	MPWT
ក្រសួងធម្មការ និង សាសនា	MRC
ក្រសួងអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ	MRD
ក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និង យុវនិតិសម្បទា	MSAVYR
ក្រសួងទេសចរណ៍	MOT
ក្រសួងធនធានទឹក និង ឧត្តុនិយម	MWRM
ក្រសួងកិច្ចការនារី	MWA
វេទិកាសំរាប់ផ្តល់ពហុសេវាកម្ម	MSPP
ប្រព័ន្ធរដ្ឋបាលព័ត៌មានវិទ្យាថ្នាក់ជាតិ	NAIS
អាជ្ញាធរជាតិទទួលបន្ទុកកិច្ចការអភិវឌ្ឍន៍បច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ ព័ត៌មានវិទ្យា	NiDA
ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធព័ត៌មានវិទ្យាថ្នាក់ជាតិ	NII
វិទ្យាស្ថានស្ថិតិជាតិ	NIS
មូលនិធិជាតិសំរាប់ទ្រទ្រង់សន្តិសុខសង្គម	NSSF
ការវាយតំលៃធនធានធម្មជាតិ	NRA
ទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី	OCM
ប្រតិបត្តិការ និងការថែទាំ	O&M
កុំព្យូទ័រ	PC
ភ្នំពេញ	PP
សាលាក្រុងភ្នំពេញ	PPM
ប្រព័ន្ធរដ្ឋបាលព័ត៌មានវិទ្យាថ្នាក់ខេត្ត	PAIS
Synchronous Digital Hierarchy (វិធានគ្រប់គ្រងការបញ្ជូនទិន្នន័យឌីជីថលស្របពេលជាមួយគ្នាក្នុងប្រព័ន្ធកុំព្យូទ័រ)	SDH
Software (កម្មវិធីកុំព្យូទ័រ ដូចជា Microsoft Office និង Nero ជាដើម)	S/W

រដ្ឋលេខាធិការដ្ឋានអាកាសចរណ៍ស៊ីវិល	SSCA
រដ្ឋលេខាធិការដ្ឋានមុខងារសាធារណៈ	SSCS
Synchronous Transfer Module (វិធីបញ្ជូនទិន្នន័យស្របពេលជាមួយគ្នាក្នុងប្រព័ន្ធកុំព្យូទ័រ)	STM
ការបណ្តុះបណ្តាល និង អប់រំវិជ្ជាជីវៈ និង បច្ចេកទេស	TVET

សេចក្តីសង្ខេប

យើងខ្ញុំសូមចាប់ផ្តើមពិពណ៌នា ជាសង្ខេបអំពីអ្វីដែលបានរំពឹងទុក តាមរយៈលទ្ធផលនៃ "ការសិក្សាបន្តក្នុងឆ្នាំ ២០០៩" សំរាប់ "ផែនការពង្រីកសេវាកម្ម e-Government" ដែលធ្វើឡើងរួមគ្នាដោយបុគ្គលិក NiDA និងអ្នកជំនាញការ JICA នៅក្នុងឆ្នាំ ២០០៨ ។

ក្រុមការងារសិក្សាបន្ត បានចុះធ្វើការអង្កេត និងសិក្សាអំពីបំរែបំរួលនៃការអភិវឌ្ឍន៍ផ្នែក ICT នៅតាមបណ្តាស្ថាប័នរដ្ឋ ដោយបានជ្រើសរើសក្រសួងចំនួន ១១ ក្នុងចំណោមក្រសួងចំនួន ២៩ សំរាប់ធ្វើការសិក្សា អំពីការពង្រីកសេវាកម្ម e-Government ដែលប្រព្រឹត្តទៅចន្លោះពីខែ សីហា ដល់ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០០៩ ដែលមានរយៈពេលមួយឆ្នាំគត់បន្ទាប់ពីការសិក្សានៅក្នុងឆ្នាំ ២០០៨ ។ ក្រសួងចំនួន ៨ ក្នុងចំណោម ក្រសួងទាំង ១១ នេះធ្លាប់ទទួលបានការសិក្សាពីឆ្នាំកន្លងទៅរួចម្តងហើយ ដូច្នេះភាពប្រែប្រួលនឹងបង្ហាញឡើង តាមរយៈការប្រៀបធៀបលទ្ធផលទទួលបានក្នុងឆ្នាំទាំងពីរនេះ ។

ក្រុមការងារបានធ្វើសេចក្តីសរុបថា ការអភិវឌ្ឍន៍ផ្នែក ICT មានដំណើរការទៅដោយរលូននៅក្នុងក្រសួងមួយចំនួន ក្នុងខណៈដែលក្រសួងមួយចំនួនទៀតនៅរក្សាស្ថានភាពដដែល។ ហេតុផលដែលបង្កឲ្យមាន ភាពខុសគ្នាបែបនេះ គឺទំនងជាបណ្តាលមកពី ៖

- ក្រសួងដែលបានយល់ដឹងអំពីឥទ្ធិពលនៃការគ្រប់គ្រង និងប្រើប្រាស់ ICT បានអនុវត្តការប្រើប្រាស់ ICT កាន់តែច្រើនឡើង ដែលជំរុញឲ្យមានការទទួលបានអត្ថប្រយោជន៍ពី ICT កើនឡើងផងដែរ ។
- ក្រសួងដែលប្រើប្រាស់ ICT ក្នុងកំរិតទាប មិនបានយល់ដឹងអំពីសក្តានុពលនៃឥទ្ធិពលរបស់វាទេ ដូច្នេះធ្វើឲ្យការអភិវឌ្ឍន៍ផ្នែក ICT នៅមានកំរិតទាបផងដែរ។

វាមានលក្ខណៈផ្ទុយគ្នារវាងក្រុមក្រសួងទាំងពីរគឺថាក្រុមទី១ស្ថិតក្នុងស្ថានភាពដែលកាន់តែប្រសើរឡើងហើយក្រុមទី២ ស្ថិតក្នុងស្ថានភាពដែលកាន់តែខ្សោយទៅ។ ក្នុងករណីដែលក្រសួង គ្រប់គ្រង និងប្រើប្រាស់ICTតិចតួច វានឹងបង្កឲ្យមានចំនុចខ្សោយបីយ៉ាងគឺ ការយល់ដឹងតិចតួចអំពីការប្រើប្រាស់ICT មិនមានការជ្រើសតាំង

មន្ត្រីជាន់ខ្ពស់ណាម្នាក់ ដើម្បីកាន់តំណែងទទួលខុសត្រូវ ក្នុងកិច្ចការអភិវឌ្ឍន៍ ICTនិង ការផ្តល់ថវិកាតិចតួចសំរាប់ការអភិវឌ្ឍន៍ ICT។ ចំនុចទាំងបីយ៉ាងនេះពិតជាបានកំពុង ធ្វើឲ្យការអភិវឌ្ឍន៍ផ្នែក ICT កាន់តែមានភាពលំបាកឡើង។

ស្ថានភាពខាងលើនេះបានបង្ហាញឲ្យឃើញថា គំលាតវេខូបនីយកម្មបានកើត មានឡើងក្នុងចំពោះបណ្តាក្រសួងទាំងនោះ ហើយគំលាតនេះនឹង កាន់តែឃ្លាតខ្លាំង ឡើង ប្រសិនបើមិនមានការដាស់តឿន និងការកែតម្រូវ។ យ៉ាងណាក៏ដោយវាមិនបង្ក ឲ្យមានការព្រួយបារម្ភធ្ងន់ធ្ងរ ចំពោះបញ្ហានេះទេ។ គំលាតនេះគ្រាន់តែជាការបង្ហាញ ឲ្យឃើញអំពីភាពខុសគ្នារវាង ស្ថាប័នដែលមានការអភិវឌ្ឍន៍ និងស្ថាប័នដែលមិនមាន ការអភិវឌ្ឍន៍ នៅក្នុងជួររដ្ឋាភិបាលតែប៉ុណ្ណោះ។ វាប្រាកដណាស់ដែលក្រសួងដែល មិនមានការអភិវឌ្ឍន៍ក្នុងការគ្រប់គ្រង និង ប្រើប្រាស់ ICT អាចតាមទាន់ក្រសួង ដែល មានការរីកចំរើនផ្នែក ICT ប្រសិនបើពួកគេបានចាត់ វិធានការ គ្រប់គ្រាន់ ដូចជា ការផ្តល់ថវិកា ការរៀបចំផែនការអភិវឌ្ឍន៍មួយសមរម្យ ការដាក់ឲ្យប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធ ទាំងឡាយតាមដំណាក់កាលនីមួយៗ និងអភិវឌ្ឍធនធានមនុស្ស។

បច្ចុប្បន្ននេះ NiDA កំពុងអនុវត្តនូវសេវាកម្មរបស់ប្រព័ន្ធ GAIS/PAIS ក្នុងនាម រដ្ឋាភិបាល។ ជាពិសេសប្រព័ន្ធ PAIS នេះគឺជាធនធាន ICT សំខាន់មួយសំរាប់កម្ពុជា ដោយសារវាត្រូវបានបង្កើតពីលើប្រព័ន្ធ NII ដែលជា IP platform ទាំងមូលដែល ប្រើប្រាស់ SDH (វិធានគ្រប់គ្រងការបញ្ជូនទិន្នន័យឌីជីថលស្របពេលជាមួយគ្នាក្នុង ប្រព័ន្ធកុំព្យូទ័រ) ។ PAIS/NII បានត្រៀមលក្ខណៈជាស្រេចដើម្បីបំរើនូវ IP platform ប្រកបដោយសុវត្ថិភាព ដល់ ក្រសួង ឬ ទីភ្នាក់ងារនីមួយៗ ទូទាំងប្រទេស។ វាជា ប្រការសំខាន់ ដែលសេវាកម្ម e-Government នានានឹងត្រូវបានពង្រីកបន្ថែមក្នុង ទ្រង់ទ្រាយ PAIS/NII platform ដូច្នេះធ្វើឲ្យយើងអាចទទួលបាននូវសេវាកម្មប្រកប ដោយសុវត្ថិភាព ភាពជឿជាក់ និងភាពសន្សំសំចៃ។ យើងសង្ឃឹមថា គំលាតវេខូប នីយកម្ម រវាងក្រសួងនានា នឹងត្រូវបានកាត់បន្ថយ ស្របគ្នាជាមួយ នឹងការបង្កើន នូវការប្រើប្រាស់ PAIS/NII platform ឲ្យបានកាន់តែច្រើនជាងមុន ។

ជាចុងក្រោយ ក្រុមការងារបានដាក់ស្នើនូវគំរោងចំនួនពីរ ដែលអាចអនុវត្ត រួមគ្នា ឬ ដាច់ដោយឡែកពីគ្នា ដោយពិចារណាទៅលើលទ្ធផល នៃការវិភាគស្ថាន ការណ៍ជាក់ស្តែង នៃការអភិវឌ្ឍន៍ ICT នៅក្នុងជួររដ្ឋាភិបាល ការវិវត្តន៍នៃគំរោង

PAIS/NII របស់NiDA ផលប៉ះពាល់ទៅលើការអភិវឌ្ឍន៍សង្គម និងសេដ្ឋកិច្ចរបស់កម្ពុជា និងនិន្នាការនៃការអភិវឌ្ឍន៍ ICT នៅលើសកលលោក ។ គំរោងទាំងពីរនេះរួមមាន ៖

<u>ក. ការកែលំអ Portal ទាំងឡាយដែលពាក់ព័ន្ធ</u>

ប្រសិនបើ portal sites ទាំងបីរបស់រដ្ឋាភិបាលសំរាប់ប្រតិបត្តិការការងាររួមមាន Portal រដ្ឋាភិបាល Portal ពាណិជ្ជកម្ម និងPortal សំរាប់ពលរដ្ឋ បាននឹងកំពុងដំណើរការដោយរលូនហើយនោះ វាទំនងជាបង្ហាញឲ្យឃើញថាសេដ្ឋកិច្ច និងសង្គមរបស់កម្ពុជា អាចនឹងមានការអភិវឌ្ឍន៍ដោយបើកចំហ និងមានលក្ខណៈសកម្មជាងមុន។ ដោយហេតុថាការបង្កើតនូវគេហទំព័រ ដែលពាក់ព័ន្ធទាំងនេះមិនមែនជាការងារមួយដែលលំបាក វាជាការប្រសើរមួយក្នុងការពិចារណាឲ្យ NiDA ធ្វើការ សិក្សាអំពីការអនុវត្តន៍នូវគំរោងកែលំអ Portalទាំងឡាយដែលពាក់ព័ន្ធនេះ ដោយរួមបញ្ចូលទៅក្នុងគំរោងពង្រីកប្រព័ន្ធ PAIS ឬគំរោងដ៏ទៃទៀតដែលអាចនឹងបង្កើតឡើងនាពេលខាងមុខ ។

<u>ខ. ផែនការពង្រីកសេវាកម្ម e-Government ជាមួយនឹង Cloud Computing (ការអភិវឌ្ឍន៍អាស្រ័យលើប្រព័ន្ធអ៊ីនធឺណិត និងការប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យាកុំព្យូទ័រ)</u>

ទម្រង់នៃCloud computing មានលក្ខណៈទូលំទូលាយបន្តិច ។ យ៉ាងណាមិញសេវាកម្មទាំងឡាយដែលផ្តល់ដោយ Cloud computing ត្រូវបានបែងចែកជាបីប្រភេទយោងតាម Wikipedia ៖

1) **Software មានលក្ខណៈជាសេវាកម្ម (SaaS)៖** Software មានលក្ខណៈជាសេវាកម្ម (SaaS) មានទីផ្សារធំជាងគេបំផុត។ ក្នុងករណីនេះ អ្នកផ្គត់ផ្គង់ (Software)អនុញ្ញាតឲ្យអតិថិជនប្រើប្រាស់តែapplications របស់ខ្លួនប៉ុណ្ណោះ។ Softwareធ្វើការផ្លាស់ប្តូរព័ត៌មានជាមួយនឹងអ្នកប្រើប្រាស់តាមរយៈ interface។

applications ទាំងនេះអាចជាអ៊ីម៉ែលដែលប្រើលើប្រព័ន្ធអ៊ិនធឺណិត (internet) និង applications ដ៏ទៃទៀតដូចជា Twitter ឬ Last FM ជាដើម។

2) **Platform មានលក្ខណៈជាសេវាកម្ម (PaaS)** ៖ Platform មានលក្ខណៈជាសេវាកម្ម (PaaS) គឺជាបណ្តុំ software និង tools សំរាប់បង្កើត applications ដែលត្រូវបានបង្ហោះ (host) នៅលើ servers របស់អ្នកផ្តល់ platform ។

3) **ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធមានលក្ខណៈជាសេវាកម្ម (IaaS)** ៖ ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធមានលក្ខណៈជាសេវាកម្ម (IaaS) ដូចទៅនឹងសេវាកម្មលើគេហទំព័ររបស់ Amazon ដែលផ្តល់ដល់ servers នៃប្រព័ន្ធកុំព្យូទ័រនូវ IP addresses ដែលមិនស្ទួន និងប្លុកជាច្រើនសំរាប់ផ្ទុកទិន្នន័យតាមតម្រូវការ ។

<u>រូបភាពទី 1 ៖ ទម្រង់នៃ Cloud Computing</u>

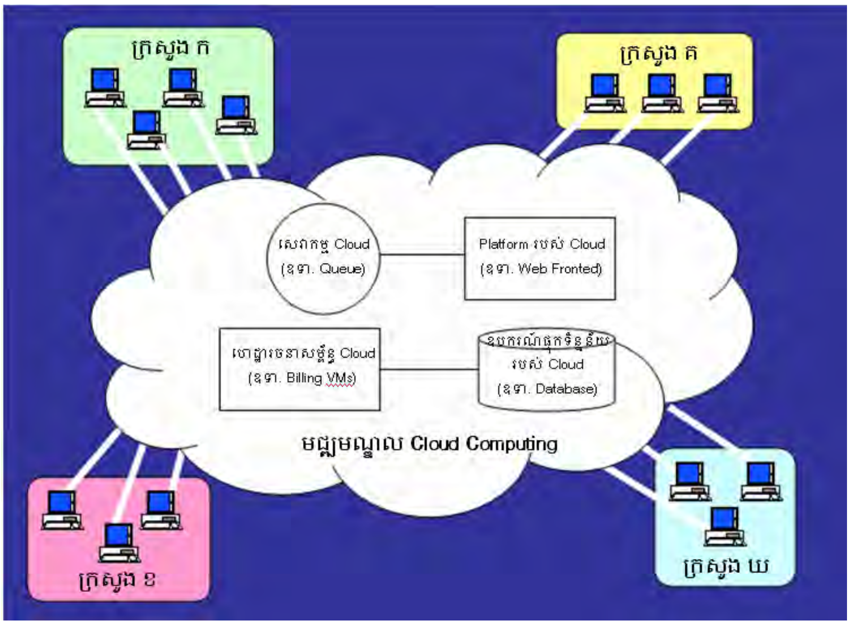

គុណសម្បត្តិដែលគួរឲ្យកត់សំគាល់របស់ Cloud computing អាចមានដូចជា ៖

- ធនធាននៃការប្រើប្រាស់ បច្ចេកវិទ្យាកុំព្យូទ័រ អាចត្រូវបានដាក់បញ្ចូលគ្នា។ hardware /software ធនធានមនុស្ស និងបរិក្ខារ/សេវាកម្ម O&M ក៏អាចត្រូវបានដាក់បញ្ចូលគ្នា សំរាប់សន្សំទុក និងដើម្បីចៀសវាងនូវការវិនិយោគស្ទួន ។

- វាអាចនឹងរក្សាស្ថានភាពសុវត្ថិភាព ព័ត៌មានវិទ្យារបស់សេវាកម្ម e-Government ឲ្យឋិតនៅកំរិតខ្ពស់ ។

តាមរយៈចំនុចខាងលើនេះ វាបានរំលឹកយើងឲ្យដឹងថា Cloud computing អាចត្រូវបានទទួលស្គាល់ យោងទៅតាមវត្តមាននៃប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយសំរាប់បញ្ជូនទិន្នន័យតាមប្រព័ន្ធ Broadband ដែលមានល្បឿនលឿន ដែលវាគឺ ជាហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធទូរគមនាគមន៍ដ៏ប្រសើរមួយ។ សំរាប់ប្រទេសកម្ពុជា ការប្រើប្រាស់ Cloud computing គឺមានសារៈប្រយោជន៍ និងថែមទាំងទទួលបានផលចំណេញផងដែរ បើគិតពីការកំណត់ទំហំ និងការរៀបចំបញ្ជីសេវាកម្ម។ សេវាកម្ម e-Government ដែលមានស្រាប់នៅតាមបណ្តាក្រសួងនីមួយៗ អាចបន្តដំណើរការឡើងវិញ ប្រសិនបើ Cloud computing ត្រូវបានដាក់ឲ្យប្រើប្រាស់។ សេវាកម្មទាំងនេះនឹងរីកដុះដាលបន្តិចម្តងៗចូលទៅក្នុងប្រព័ន្ធ Cloud។

ប្រព័ន្ធ PAIS/NII នឹងត្រូវបានពង្រីកនៅទូទាំងប្រទេស គ្របដណ្តប់ខេត្តចំនួន ១៤ ដែលនៅសល់។ វាជាការប្រសើរបំផុតដែលគំរោងទាំងពីរដែលបានដាក់ស្នើពីខាងដើមនឹងត្រូវបានអនុវត្តរួមជាមួយនឹងការពង្រីកនេះ។ ដូច្នេះ NiDA គួរតែផ្តួចផ្តើមភ្លាមៗនូវការសិក្សាមួយស្តីពី "ការកែលំអ Portal ទាំងឡាយដែលពាក់ព័ន្ធ" និង "ផែនការពង្រីកសេវាកម្ម e-Government ជាមួយនឹង Cloud Computing" ។

១. ទិដ្ឋភាពទូទៅ

របាយការណ៍នេះ គឺជា "របាយការណ៍សិក្សាបន្តអំពីផែនការពង្រីកសេវាកម្ម e-Government សំរាប់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា" ដែលបន្ថែមទៅនឹងរបាយការណ៍ដែលបានចងក្រងដោយក្រុមការងារ NiDA និង JICA និងដែលជាផ្នែកមួយនៃ "គំរោងពង្រឹងសមត្ថភាពលើការគ្រប់គ្រង ICT នៅក្នុង NiDA"។ ការចុះធ្វើអង្កេតដំបូងត្រូវបានអនុវត្តពីខែ សីហា ដល់ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០០៨ ដោយផ្តោតទៅលើទីភ្នាក់ងាររដ្ឋចំនួន ២៩ នៅក្នុងទីក្រុងភ្នំពេញស្តីពីភាពត្រៀមលក្ខណៈរបស់ពួកគេសំរាប់ការងារe-Government។ ជាមួយនឹងការអង្កេតជាលើកដំបូងនេះផងដែរ ការធ្វើអង្កេតបន្តក៏បាន អនុវត្តនៅក្នុងខែកញ្ញា ឆ្នាំ ២០០៩ ដោយក្រុមការងារថ្មីរបស់ NiDA និង JICA (សំដៅទៅលើក្រុមការងារចុះសិក្សាឆ្នាំ ២០០៩ នៅក្នុងរបាយការណ៍នេះ) ដើម្បីស្វែងយល់អំពីការវិវត្តន៍នៃការពង្រីកសេវាកម្ម e-Government នៅក្នុងស្ថាប័នរដ្ឋនីមួយៗ និងដើម្បីធ្វើការបញ្ជាក់ថាការងារនេះពិតជាបានអនុវត្តទៅដោយត្រឹមត្រូវដែរឬយ៉ាងណាតាមរយៈការកំណត់របស់ "ផែនការពង្រីកសេវាកម្ម e-Government" ដែលត្រូវបានផ្តល់សិទ្ធិអនុវត្តដោយទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី ។

១.១ គោលបំណង

គោលបំណងនៃ ការធ្វើអង្កេតនេះ ត្រូវបានបង្ហាញជូនខាងក្រោម ដោយមានលក្ខណៈជាការ ព្រាងសេចក្តីណែនាំបន្ថែម ដើម្បីអនុវត្តនូវការពង្រីក សេវាកម្ម e-Government ដែលឆ្លុះបញ្ចាំងអំពីតម្រូវការផ្សេងៗរបស់ផែនការនេះ។ គោលបំណងនៃការធ្វើអង្កេតនេះរួមមាន ៖

- ដើម្បីអនុវត្តនូវការសិក្សារបន្ត (បន្ថែម) អំពី "ផែនការពង្រីកសេវាកម្ម e-Government" តាមរយៈការជួបដោយផ្ទាល់ជាមួយមន្ត្រីនៃក្រសួងដែលជាគោលដៅនៃការសិក្សា ដើម្បីស្វែងយល់អំពីលទ្ធផល ដែលពួកគាត់ទទួលបានក្នុងរយៈពេលមួយឆ្នាំនេះ ។
- ដើម្បីធ្វើការសង្ខេបអំពីលទ្ធផលទទួលបាន ធ្វើការវិភាគស្ថានភាព និង ចងក្រង នូវការអនុវត្តន៍ ដែលល្អបំផុត ដើម្បីចែករំលែកជាមួយនឹងក្រសួង

ដ៏ទៃទៀត។

- ដើម្បីដាក់ស្នើនូវគំនិតយោបល់មួយចំនួនសំរាប់លើកកំពស់កិច្ចការពង្រីកសេវាកម្ម e-Government យោងតាមផែនការដែលបានដាក់ចេញ ។

១.២ ក្រសួងដែលជាគោលដៅសិក្សា

យោងតាមលទ្ធផលវាយតំលៃក្នុងឆ្នាំកន្លងទៅ ក្រសួងចំនួន ២៥ ក្នុងចំណោមទីភ្នាក់ងាររដ្ឋចំនួន ២៩ ដែលបានធ្វើអង្កេត ត្រូវបានចែកចេញជាបីប្រភេទ រួមមាន "កំរិតខ្ពស់" "កំរិតមធ្យម" និង "កំរិតទាប" យោងទៅតាមកំរិតនៃសន្ទស្សន៍ត្រៀមលក្ខណៈសំរាប់ការងារ e-Government។ បើគិតពីសន្ទស្សន៍ដូចគ្នានេះសំរាប់ឆ្នាំ២០០៩ ក្រសួងចំនួន ១១ ត្រូវបានជ្រើសរើសសំរាប់ ធ្វើការវាយតំលៃ ដោយផ្តោតទៅលើកំរិតទាំងបីប្រភេទនេះ។ ក្រសួងទាំង ១១ នេះរួមមានក្រសួងចំនួន ៨ ដែលធ្លាប់ទទួលបានការវាយតំលៃកាលពីឆ្នាំមុន និង ក្រសួងថ្មីចំនួន ៣ ដែលបានចាត់ចូលទៅក្នុងកំរិត "មិនដឹង" កាលពីឆ្នាំមុន។

ក្រសួងដែលជាគោលដៅសិក្សារួមមានដូចខាងក្រោម ៖

(1) ក្រសួងដែលត្រូវចុះអង្កេតឡើងវិញជាថ្មី

- ក្រសួងអប់រំ យុវជន និង កីឡា ("កំរិតមធ្យម")
- ក្រសួងបរិស្ថាន ("កំរិតទាប")
- ក្រសួងសុខាភិបាល ("កំរិតមធ្យម")
- ក្រសួងព័ត៌មាន ("កំរិតមធ្យម")
- ក្រសួងមហាផ្ទៃ ("កំរិតមធ្យម")
- ក្រសួងការងារ និង បណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ ("កំរិតមធ្យម")
- ក្រសួងទេសចរណ៍ ("កំរិតខ្ពស់")
- ក្រសួងកិច្ចការនារី ("កំរិតទាប")

(2) ក្រសួងថ្មីដែលបានចុះអង្កេត

- ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រម៉ាញ់ និង នេសាទ ("មិនដឹង")
- ក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និង សំណង់ ("មិនដឹង")

• ក្រសួងប្រៃសនីយ៍ និង ទូរគមនាគមន៍ (“មិនដឹង”)

១.៣ វិធីសាស្ត្រនៃការធ្វើអង្កេត

ការធ្វើអង្កេតនេះត្រូវបានអនុវត្តដោយប្រើប្រាស់វិធីសាស្ត្រដូចបានរៀបរាប់ខាងក្រោម៖

ក. ធ្វើការណាត់ជួប ដើម្បីសម្ភាសជាមួយ ក្រសួងទាំង ១១ ដែលជាគោលដៅចំបង។

ខ. ផ្ញើឯកសារវាយតំលៃ តាមរយៈសារអេឡិចត្រូនិច(E-mail) ទៅកាន់ក្រសួង ដែលជាគោលដៅដើម្បីបំពេញមុនជួបសម្ភាស។ ជាពិសេស ផ្ញើលទ្ធផលវាយតំលៃកាលពីឆ្នាំមុនទៅកាន់ក្រសួង ដែលត្រូវចុះអង្កេតឡើងវិញដើម្បីទុកធ្វើជាឯកសារយោង។

គ. ធ្វើការសម្ភាសន៍ ដោយយោងទៅតាមឯកសារវាយតំលៃ ដោយផ្តោតទៅលើបំរែបំរួល នៃស្ថានភាព ICT ក្នុងកំឡុងពេលមួយឆ្នាំនេះ និងសំណើរ ឬ គោលបំណងរយៈពេល ខ្លី/មធ្យម/វែង ថ្មីៗ សំរាប់ពង្រីក ICT។

ឃ. ធ្វើការវិភាគ និងចងក្រងទិន្នន័យដែលទទួលបាន រួមមានការបង្កើតតារាង និងក្រាហ្វិកមានរូបរាងជាក់ជា។

ង. ផ្តល់មតិយោបល់អំពីលទ្ធផលវិភាគនៃបទសម្ភាសន៍ដល់បណ្តាក្រសួង។

ច. សរសេររបាយការណ៍ ដោយយោងតាមលទ្ធផលទទួលបាន។

សម្ភារៈដែលប្រើប្រាស់ដោយក្រុមការងារចុះអង្កេតមានដូចខាងក្រោម (ផែនការនិងលទ្ធផលទទួលបានពីការអង្កេតត្រូវបានចងក្រងដោយក្រុមការងារចុះសិក្សា)៖

- ឯកសារវាយតំលៃ (ដូចកាលពីឆ្នាំ២០០៨)

- របាយការណ៍សិក្សាស្តីពីផែនការពង្រីកសេវាកម្ម e-Government (ដែលបានបោះពុម្ពកាលពីឆ្នាំ២០០៨)

- Toolkit សំរាប់រៀបចំផែនការ ICT លេខ ១.០ (ដែលបានបោះពុម្ពកាលពីឆ្នាំ២០០៨)

១.៤ រយៈពេល

ការធ្វើអង្កេតបន្តត្រូវបានប្រព្រឹត្តទៅរយៈពេលមួយខែគត់ គឺចាប់ពីថ្ងៃទី ១៦ ខែ

សីហា ដល់ថ្ងៃទី ១៥ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០០៩។ គោលបំណងរបស់ក្រុមការងារគឺ "ធ្វើការសង្កេតជាក់ស្តែងដល់ទីកន្លែង"។ នៅក្នុងន័យនេះ ក្រុមការងារមានបំណងរៀបចំការជួបសម្ភាសជាមួយបុគ្គល ដែលពាក់ព័ន្ធពីមុននៅក្នុងស្ថាប័នរដ្ឋនីមួយៗ ដោយប្រើប្រាស់ បញ្ជីសំនួរតែមួយ ដូចកាលពីឆ្នាំមុន។ វិធីសាស្រ្ត ក្នុងការធ្វើអង្កេតនេះមានប្រសិទ្ធិភាព ក្នុងការស្វែងរកនូវព័ត៌មាន មានតំលៃដែលពាក់ព័ន្ធតែប៉ុណ្ណោះ ដោយយោងទៅលើពេលវេលាសំរាប់អនុវត្តការងារមានកំណត់។

កាលវិភាគលំអិតស្តីពីការធ្វើអង្កេតបានបង្ហាញជូននៅក្នុងរូបភាពទី២។ យ៉ាងណាមិញ កាលវិភាគណាត់ជួបសម្ភាសត្រូវបានរៀបចំឡើងវិញជាថ្មី ដោយសារបុគ្គលដែលត្រូវផ្តល់កិច្ចសម្ភាសន៍មកពី ស្ថាប័នរដ្ឋមួយចំនួនជាប់រវល់។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ គ្រប់ក្រសួងដែលជាគោលដៅទាំងអស់ បានសហការក្នុងការធ្វើអង្កេតប្រកបដោយភាពជោគជ័យ ដោយសារយើងធ្លាប់មានទំនាក់ទំនង គ្នាជិតស្និទ្ធិកាលពីឆ្នាំកន្លងទៅ និងដោយសារ កិច្ចខំប្រឹងប្រែងជាបន្តបន្ទាប់របស់សមាជិកក្រុមការងារចុះសិក្សា ។

<u>រូបភាពទី 2 ៖ កាលវិភាគនៃការធ្វើអង្កេត</u>

ការរៀបចំ	ការសិក្សា	ការវិភាគ	ធ្វើសេចក្តីសរុប & របាយការណ៍
១៦-២៣ សីហា (១សប្តាហ៍)	២៤ សីហា-៦ កញ្ញា (២សប្តាហ៍)	ថ្ងៃទី ៧-៨ (២ថ្ងៃ)	ថ្ងៃទី ៩-១១ (៣ថ្ងៃ)
- ស្វែងយល់អំពីបរិបទរបស់គំរោង ។ - ស្វែងយល់អំពីគោលបំណង និងការរំពឹងទុកនៃការសិក្សា ។ - ណែនាំអំពីវិធីសាស្រ្តនៃការសិក្សានេះនៅក្នុងសិក្ខាសាលាថ្នាក់ខ្ពស់ ។	- ចងក្រងសៀវភៅណែនាំស្តីពីរបៀបធ្វើការសិក្សាបន្ត ។ - ធ្វើបញ្ជីក្រសួង និងអាជ្ញាធរដែលនឹងត្រូវចុះទៅសិក្សា ។ - ធ្វើការសិក្សា និងប្រមូលព័ត៌មាន ។	- ធ្វើការសង្ខេបព័ត៌មានដែលទទួលបាន ។ - ធ្វើការវិភាគលទ្ធផល ។ - ធ្វើការកំណត់នូវការអនុវត្តន៍ដែលល្អបំផុត និង/ឬករណីមិនមានការវិវត្តន៍ និងរកហេតុផលរបស់វា ។	- ធ្វើរបាយការណ៍សិក្សា ។ - កែសម្រួល និងបញ្ចូលចំនុចបន្ថែមមួយចំនួនទៅក្នុង "ផែនការពង្រឹកសេវាកម្ម e-government" និង "Toolkits" ។

១.៥ សមាជិកក្រុមការងារចុះសិក្សា

ប្រអប់ខាងក្រោមបង្ហាញអំពីឈ្មោះសមាជិកក្រុមការងារចុះសិក្សាឆ្នាំ ២០០៩ ។

NiDA : លោក អ៊ុក វណ្ណឌី (ប្រធានក្រុម) ៖ ដឹកនាំការធ្វើអង្កេតបន្ត
កញ្ញា សិទ្ធិ ណារ៉ាស៊ី
កញ្ញា ពិន រ៉ាវិន

JICA : លោក Hideo HOYA ៖ អ្នកផ្តួចផ្តើមការធ្វើអង្កេតបន្ត និងដាក់ស្នើនូវវិធីសាស្រ្ត
អ្នកនាង Misaki KIMURA អ្នកសម្របសម្រួលគំរោង

២. ការវិភាគស្ថានការណ៍ជាក់ស្តែង

២.១ ភាពត្រៀមលក្ខណៈសំរាប់ការងារ e-Government ទូទៅ

យោងតាមលទ្ធផលនៃការវាយតំលៃកាលពីឆ្នាំមុន ក្រសួងចំនួន ១១ ត្រូវបានជ្រើសរើសដើម្បីធ្វើការវាយតំលៃសំរាប់ឆ្នាំ២០០៩ ដោយប្រើប្រាស់បញ្ជីសំនួរ កាលពីឆ្នាំមុន។ ក្រសួងទាំង១១នេះ រួមមានក្រសួងចំនួន៨ ដែលធ្លាប់ទទួលបានការវាយតំលៃកាលពីឆ្នាំមុន និងក្រសួងថ្មីចំនួន៣។ (ជំពូកទី១ រៀបរាប់លំអិតអំពីការ ជ្រើសរើសក្រសួង) ក្រសួងថ្មីចំនួន ៣ នេះ មិនត្រូវបានគិតបញ្ចូល នៅពេលធ្វើការពិពណ៌នាអំពីការប្រៀបធៀបរវាងអត្រាក្នុងឆ្នាំ ២០០៨ និង ២០០៩ ទេ ដោយបង្ហាញតែលទ្ធផលទទួលបានពីក្រសួងចាស់ទាំង៨នោះតែប៉ុណ្ណោះសំរាប់ធ្វើការឆ្លុះបញ្ចាំងអំពី ភាពរីកចំរើននៃការត្រៀមលក្ខណៈ សំរាប់ការឆ្លើយតបចំពោះការងារ e-Government ក្នុងរយៈពេលមួយឆ្នាំ។ វិធីសាស្រ្តនៃការបែងចែកទៅលើ ក្រសួងទាំង១១ ដែលបានធ្វើអង្កេត មានលក្ខណៈដូចទៅនឹង វិធីដែលបានអនុវត្តកាលពីឆ្នាំមុនដែរ គឺត្រូវបែងចែកក្រសួងទាំងអស់ ជាបីប្រភេទ ដូចបានបង្ហាញនៅក្នុងតារាងទី ១ ដែលជាលទ្ធផលវិភាគសំរាប់ឆ្នាំនេះ។

បើពិនិត្យមើលជារួម យើងសង្កេតឃើញថាការអភិវឌ្ឍន៍ផ្នែក ICT កើតមាននៅគ្រប់ស្ថាប័នរដ្ឋ ប៉ុន្តែគំលាតវេខូបនីយកម្មបច្ចុប្បន្នរវាងក្រសួងទាំងនេះ កាន់តែមានភាពឆ្ងាយទៅៗ។ ការប្រៀបធៀបស្ថិតិជាមធ្យម ដោយកំណត់នៅក្នុងតារាងជាបទដ្ឋាននៃស្ថាប័នរដ្ឋដដែលចំនួន ៨ ដែលបានធ្វើអង្កេត ត្រូវបានបង្ហាញនៅក្នុងផ្នែកខាងក្រោម។ ដូចបានបង្ហាញនៅក្នុងរូបភាពទី ៣ សន្ទស្សន៍ នៃភាពត្រៀមលក្ខណៈសំរាប់ការងារ e-Government មានភាពប្រសើរជាងមុននៅក្នុងផ្នែកទាំងបួន។ មធ្យមភាគនៃសន្ទស្សន៍សរុបនៅក្នុងឆ្នាំ ២០០៩ គឺ 2.41 ពិន្ទុ ក្នុងខណៈដែលវាមានត្រឹមតែ 2.20 ពិន្ទុប៉ុណ្ណោះនៅក្នុងឆ្នាំ ២០០៨។ ផ្នែកដែលមានការកើនឡើងប្រសើរជាងគេបំផុត គឺ "ចំណេះដឹង និងបទពិសោធន៍ផ្នែក ICT" ហើយ "ការដឹកនាំ និងសមត្ថភាពគ្រប់គ្រង ICT" និង "ធនធានហិរញ្ញវត្ថុ" ឋិតនៅក្នុងលំដាប់ទី ២ និងទី ៣ បន្តបន្ទាប់គ្នា។ ក្រសួងភាគច្រើនទទួលបានពិន្ទុផ្នែក "ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ" ក្នុង "លក្ខខណ្ឌដែលមានការវិវត្តន៍ទាប"។

រូបភាពទី 3 ៖ ការប្រៀបធៀបសន្ទស្សន៍ជាមធ្យមនៃភាពត្រៀមលក្ខណៈ សំរាប់ការងារ e-Government

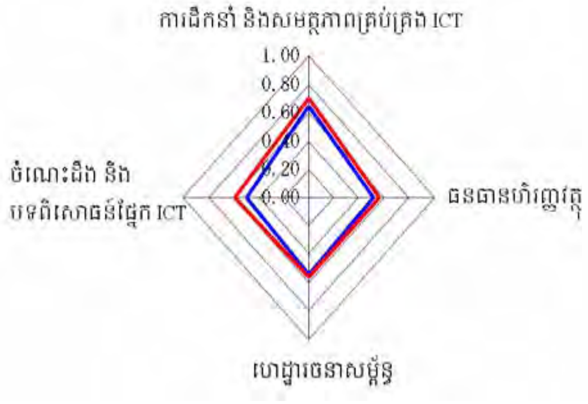

លទ្ធផលឆ្នាំ ២០០៨

មុំ (Pillars)	អត្រាពិន្ទុ
(1) ការដឹកនាំ និងសមត្ថភាពគ្រប់គ្រង ICT	0.64
(2) ធនធានហិរញ្ញវត្ថុ	0.51
(3) ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ	0.54
(4) ចំណេះដឹង និងបទពិសោធន៍ផ្នែក ICT	0.50
(5) ការធ្វើបមានីយកម្មនៃនីតិវិធី	
សរុប	2.20

លទ្ធផលឆ្នាំ ២០០៩

មុំ (Pillars)	អត្រាពិន្ទុ
(1) ការដឹកនាំ និងសមត្ថភាពគ្រប់គ្រង ICT	0.70
(2) ធនធានហិរញ្ញវត្ថុ	0.56
(3) ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ	0.56
(4) ចំណេះដឹង និងបទពិសោធន៍ផ្នែក ICT	0.59
(5) ការធ្វើបមានីយកម្មនៃនីតិវិធី	
សរុប	2.41

* អត្រាពិន្ទុទាំងនេះគឺជាលទ្ធផលនៃការធ្វើអង្កេតក្រសួងដែលជាគោលដៅសិក្សាទាំង ៨ នៅក្នុងឆ្នាំ ២០០៨ និង ២០០៩

ប្រព័ន្ធ PAIS និង NII អាចចូលរួមកាត់បន្ថយគំលាតវេខុបនីយកម្មតាមរយៈការលើកកម្ពស់ការអភិវឌ្ឍន៍ ICT ជាពិសេសនៅក្នុងផ្នែកដែលមានកំរិតទាបជាងគេ។ ដោយសារគំរោងរបស់ប្រព័ន្ធ PAIS និង NII នឹងត្រូវបញ្ចប់នៅក្នុងខែធ្នូ ឆ្នាំ ២០០៩ (ពេលវេលាប្រហាក់ប្រហែល) តួនាទីចំបងរបស់ NiDA គឺផ្តួចផ្តើមការប្រើប្រាស់ និងធ្វើការទំនាក់ទំនង យ៉ាងសកម្មជាមួយក្រសួង ដែលមានការអភិវឌ្ឍន៍តិចតួចផ្នែក ICT។ យើងរំពឹងទុកថា ទ្រព្យសម្បត្តិដែលទើបបង្កើតឡើងនេះ នឹងដើរតួនាទីយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការលើកកម្ពស់ការអភិវឌ្ឍន៍ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរបស់ e-Government។

ដូចបានបង្ហាញនៅក្នុងតារាងទី ១ ក្រសួងភាគច្រើនទទួលបាននូវពិន្ទុដែលអាចឡើងទៅដល់កំរិតដែលខ្ពស់ជាងមុន។ ក្រសួងដែលឋិតក្នុងកំរិត "មធ្យម" កំពុងខិតខំប្រឹងប្រែងដើម្បីបង្កើនកំរិតរបស់ខ្លួន។ ផ្ទុយទៅវិញក្រសួង ដែលឋិតក្នុងកំរិត "ទាប" ហាក់ដូចជាមានការលើកទឹកចិត្តតិចតួចជាងគេ ក្នុងការបង្កើនកំរិតរបស់ខ្លួន។ ជាក់ស្តែង MoEYS មានការរីកចំរើនគួរឲ្យកត់សំគាល់ ដោយបានចូលទៅក្នុងកំរិត "ខ្ពស់" ដោយ

សារការជំរុញការបណ្តុះបណ្តាលចំណេះដឹងផ្នែក ICT ដែលឧបត្ថម្ភគាំទ្រដោយអង្គការ UNICEF។ MoInt ក៏បានពង្រឹងនូវបណ្តាញ Network ក្នុងស្ថាប័នរបស់ខ្លួនផងដែរ តាមរយៈការឧបត្ថម្ភថវិកាពីស្ថាប័នរបស់ខ្លួន។ ជាងនេះទៅទៀត MLMUP ក៏ទទួលបាននូវការរីកចំរើនគួរកត់សំគាល់ផងដែរ ទោះបីជាលទ្ធផលវាយតំលៃនៃការរីកចំរើននេះ ទទួលបានពីទស្សនវិស័យរបស់អ្នកផ្តល់បទសម្ភាសន៍ផ្សេងៗគ្នា ដែលចូលរួមក្នុងការធ្វើអង្កេតដែលមិនមែនជាអ្នកផ្តល់បទសម្ភាសន៍កាលពីឆ្នាំមុនក្តី។ រូបភាពដែលប្រើប្រាស់នៅទីនេះ គឺបង្កើតឡើងដោយយោងទៅតាមចំលើយរបស់ អ្នកផ្តល់បទសម្ភាសន៍ ដែលមួយចំនួនប្រើប្រាស់តួលេខប្រហាក់ប្រហែលរបស់ខ្លួនដើម្បីគិតគូរអត្រាពិន្ទុ។ ការប្រែប្រួលនៃអត្រាពិន្ទុ អាចកើតមានដោយយោងទៅលើការប៉ាន់ស្មានរបស់ពួកគាត់។

<u>តារាងទី 4 ៖ ស្ថាប័នដែលត្រូវបានចាត់ចូលក្នុងកំរិត ខ្ពស់ មធ្យម និងទាបនៅក្នុងឆ្នាំ ២០០៨ និង ២០០៩</u>

កំរិត	សន្ទស្សន៍សរុប	លទ្ធផលឆ្នាំ ២០០៨	លទ្ធផលឆ្នាំ ២០០៩
ខ្ពស់	> 2.4 ពិន្ទុ (ច្រើនជាង 60%)	OCM, MEF, MFAIC, MoInt, MOP, MOT, PPM	MoInt, MOEYS, MOH, MOInfo, MPTC, MOT, MAFF, MLMUPC
មធ្យម	< 2.4 ពិន្ទុ > 1.8 ពិន្ទុ (45%) (លើមធ្យមភាគ)	MOC, MCFA, MOEYS, MOH, MIME, MOInfo, MLVT, MOND, MPWT, MRD, MWRM, SSCS, SSCA	MLVT
ទាប	< 1.8 ពិន្ទុ (45%) (ក្រោមមធ្យមភាគ)	MOE, MONASRI, MOSAVY, MWA	MOE, MWA
មិនដឹង	គ្មានព័ត៌មាន	MAFF, MOJ, MPTC, MRC, MLMUPC	

ការប្រៀបធៀបសន្ទស្សន៍ e-Government រវាងឆ្នាំ ២០០៨ និង ២០០៩ របស់ក្រសួងចំនួន ៨ និងក្រសួងដែលអង្កេតថ្មីចំនួន ៣ ក្នុងទ្រង់ទ្រាយជារ៉ាដា ត្រូវបានបង្ហាញនៅក្នុងរូបភាពទី ៥ ខាងក្រោម។ បន្ទាត់ចុចៗពណ៌ខៀវបង្ហាញ អំពីអត្រាពិន្ទុក្នុងឆ្នាំ ២០០៨ ហើយបន្ទាត់ចុចៗពណ៌ក្រហម បង្ហាញអំពីអត្រាពិន្ទុក្នុងឆ្នាំ ២០០៩។

រូបភាពទី 4៖ សន្ទស្សន៍នៃភាពត្រៀមលក្ខណៈសំរាប់ការងារ e-Government របស់ស្ថាប័នរដ្ឋចំនួន ១១

បន្ទាត់ពណ៌ខៀវ : ២០០៨ បន្ទាត់ពណ៌ក្រហម : ២០០៩

ខ្ពស់	MOInt 3.13→3.15 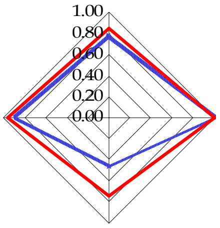	MEYS 2.64→3.05 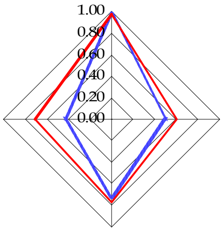	MPTC 3.00 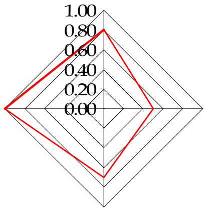	MAFF 2.78 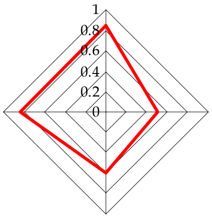
	MLMUPC 2.72 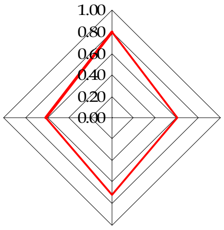	MOT 2.55→2.56 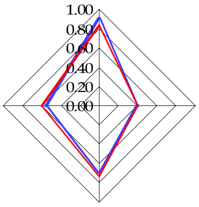	MOInfo 2.40→2.49 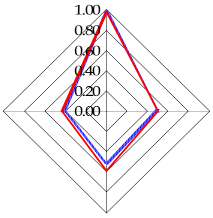	MOH 2.30→2.45 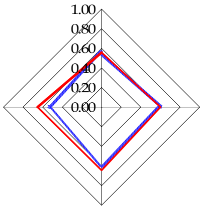
មធ្យម	MLVT 1.80→1.96 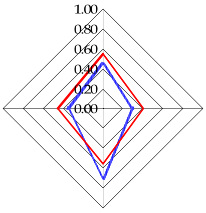			
ទាប	MOE 1.55→1.66 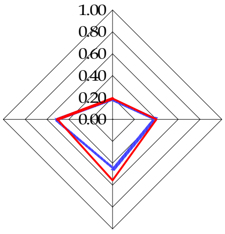	MWA 1.46→1.52 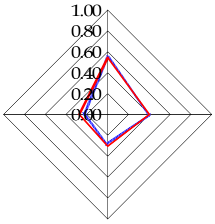		

២.២ ការដឹកនាំ និងសមត្ថភាពគ្រប់គ្រង ICT

២.២.១ ផ្នែក/បុគ្គលិកគ្រប់គ្រង ICT

ការគ្រប់គ្រង ICT មិនមែនគ្រាន់តែជាការងារដំឡើងកុំព្យូទ័រ ឬការប្រមែប្រមូលព័ត៌មានប៉ុណ្ណោះទេ។ វាជាប្រការសំខាន់ដែលបុគ្គលិកផ្នែក ICT ត្រូវយល់ដឹងឲ្យច្បាស់លាស់អំពីគោលការណ៍របស់ e-Government ដើម្បីប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យាក្នុងការសម្រេចឲ្យបាននូវកិច្ចការកំណែទម្រង់ និងអភិបាលកិច្ច តាមរយៈការជំរុញស្វ័យប្រវត្តិកម្មបែបបទការងារ ដែលអាចអនុវត្តបានគ្រប់ពេលវេលា និងគ្រប់ទីកន្លែង និងផ្តល់អំណាចដល់បុគ្គល ដែលពាក់ព័ន្ធធ្វើការផ្លាស់ប្តូរផ្នត់គំនិត ការិយាល័យនិយមរបស់ពួកគេ។ ដើម្បីជំរុញឲ្យប្រទេសកម្ពុជា ឈានទៅដល់កំរិតមួយ ដែលមានភាពជឿនលឿនផ្នែក e-Government បុគ្គលិកផ្នែក ICT ត្រូវប្រឈមមុខនឹងកិច្ចលំបាកជាច្រើនដូចខាងក្រោម ៖

- **កំរិតនៃអភិបាលកិច្ច ICT កំពុងមានការកើនឡើង ប៉ុន្តែមិនទាន់គ្រប់គ្រាន់**

រូបភាពទី ៥ បង្ហាញអំពីចំនួនក្រសួង និងអគ្គាការិយាល័យសកម្ម ICT បច្ចុប្បន្ន របស់ក្រសួងដដែលចំនួន ៨ ដែលជាគោលដៅ ធ្វើអង្កេតក្នុងឆ្នាំ ២០០៨ និង ២០០៩។ ទីភ្នាក់ងារដែលឆ្លើយថាមានការិយាល័យសកម្ម ICT មានការកើនឡើងពីចំនួន ៤ ដល់ចំនួន ៥ នៅក្នុងរយៈពេលមួយឆ្នាំ ។ ក្នុងឆ្នាំ ២០០៨ MLVT បានឆ្លើយថានឹងបង្កើតការិយាល័យសកម្ម ICT មួយ ហើយជាក់ស្តែងការិយាល័យមួយនេះក៏បានលេចចេញជារូបរាងនៅក្នុងឆ្នាំ ២០០៩។ ជាងនេះទៅទៀត ទីភ្នាក់ងារមួយចំនួនទៀត មិនត្រឹមតែបានបង្កើតនូវការិយាល័យសកម្ម ICT ប៉ុណ្ណោះទេ ពួកគេក៏ថែមទាំងបានពង្រីក និងពង្រឹងអភិបាលកិច្ច ICT របស់ពួកគេផងដែរ។ MoInt បានបង្កើត "ក្រុមការងារ ICT” ក្រៅពីការិយាល័យ ICT ដែលមានស្រាប់ ដើម្បីពង្រឹងនូវការគ្រប់គ្រងនៅក្នុងស្ថាប័នរបស់ខ្លួន ។

រូបភាពទី 5 ៖ ការិយាល័យសកម្ម ICT

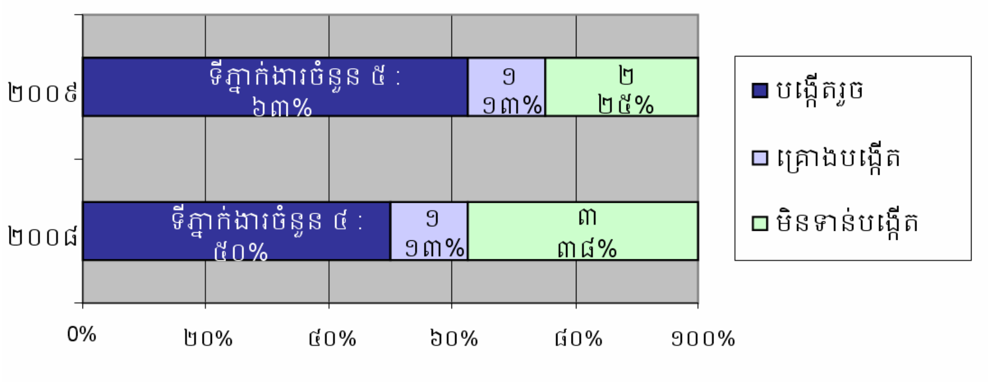

* អត្រាពិន្ទុនេះគឺជាលទ្ធផលនៃការធ្វើអង្កេតឆ្នាំ ២០០៨ និង ២០០៩ សំរាប់តែក្រសួងដែលជាគោលដៅសិក្សាទាំង ៨ ប៉ុណ្ណោះ

យោងទៅតាមអត្រាកំណើននេះ វាស្តែងឲ្យឃើញថា ក្រសួងទាំងនេះកំពុងអនុវត្តនូវកិច្ចការបង្កើតការិយាល័យICTផ្ទាល់ខ្លួន ក្នុងគោលបំណងឆ្លើយតបទៅនឹងការអភិវឌ្ឍន៍នៃ ICT។ យោងតាមបទសម្ភាសន៍ដែលទទួលបានក្រសួងដែលត្រូវបានចាត់ចូល ក្នុងកំរិត "ទាប" ភាគច្រើនមិនមានការិយាល័យសកម្មICTទេ ទំនងមកពីជាមានការយល់ដឹងតិចតួចថាតើ ICT មានឥទ្ធិពលជ្រាលជ្រៅកំរិតណាចំពោះការអនុវត្តន៍ការងារក្នុងអង្គភាពរបស់ខ្លួន។ ដូច្នេះវាមាននិន្នាការមួយដែលថា ដោយសារតែពួកគេផ្តោតការចាប់អារម្មណ៍ទៅលើតែសក្តានុពលបច្ចេកវិទ្យានៃICTធ្វើឲ្យពួកគេមិនបានគិតដល់នូវលទ្ធផលដែលផ្តល់ដោយ ICT ដើម្បីបង្កើតឲ្យមានអភិបាលកិច្ចរួមមួយនៅក្នុងក្រសួង។

- **ពុំមានការលើកទឹកចិត្ត និងមានឱកាសតិចតួចដើម្បី ទាក់ទាញបុគ្គលិកជំនាញផ្នែក ICT**

យោងតាមលទ្ធផលសិក្សាអំពីជំនាញពិសេសផ្នែក ICT របស់អង្គភាពគ្រប់គ្រង ICT បានបង្ហាញថា មានតែ MLVT មួយប៉ុណ្ណោះដែលបានចាត់វិធានការណ៍យ៉ាងឆាប់រហ័សក្នុងការលើកកម្ពស់សមត្ថភាពផ្នែកICT របស់ខ្លួនក្នុងខណៈដែលស្ថាប័នដ៏ទៃទៀត ខកខានមិនបានបង្កើននូវសមត្ថភាពផ្នែក ICT របស់ខ្លួនទេ។ ករណីនេះបានបង្ហាញឲ្យឃើញថា ក្រសួងភាគច្រើនខកខាន មិនបានទាក់ទាញបុគ្គលិកផ្នែក ICT ឲ្យមកបំរើការងារជាមួយទេ

ក្នុងរយៈពេលមួយឆ្នាំនេះ។ ក្រសួងជាច្រើនកំពុងជួបប្រទះ នូវការលំបាកក្នុងការទាក់ទាញបុគ្គលិករបស់ខ្លួនឲ្យបំពេញការងារ ដោយសារបញ្ហាកង្វះខាតសមត្ថភាព ការលើកទឹកចិត្តមានកំរិតទាប និងបរិយាកាសមិនអំណោយផលក្នុងការយកទ្រឹស្តីមកអនុវត្តឲ្យចេញជាការងារជាក់ស្តែង ។

- **"ការបង្កើត និងបង្ហោះ (host) គេហទំព័រ" ៖ ជំនាញដែលជាទូទៅត្រូវការបំផុតសំរាប់បុគ្គលិកផ្នែក ICT**

ឆ្លើយតបទៅនឹងសំនួរទាក់ទងនឹងជំនាញផ្នែក ICT ដែលជាតម្រូវការជាបន្ទាន់ ក្រសួងចំនួន ៥ ក្នុងចំណោមក្រសួងចំនួន ១១ បានលើកឡើងថា "ការបង្កើត និងបង្ហោះ (host) គេហទំព័រ " គឺជាជំនាញដែលសំខាន់បំផុត។ នេះបញ្ជាក់ឲ្យឃើញថា កិច្ចការមួយក្នុងចំណោមកិច្ចការចំបងមួយចំនួនដែលជាបន្ទុករបស់ការិយាល័យ ICT គឺការផ្សព្វផ្សាយគេហទំព័រ។ បណ្តាក្រសួងដែលមិនទាន់មានគេហទំព័រនៅឡើយ បានតម្រូវឲ្យបង្កើតគេទំព័រមួយសំរាប់ក្រសួងរបស់ខ្លួន ហើយក្រសួងដែលមានគេទំព័ររួចហើយ ត្រូវបានរំពឹងថានឹងពង្រីកសេវាកម្មរបស់ខ្លួនលើប្រព័ន្ធអ៊ីនធឺណិត (online) និងធ្វើសមាហរណកម្មជាមួយនឹង databases ដែលមានស្រាប់ ។

- **បុគ្គលិកជំនាញផ្នែក ICT ជួបការលំបាកក្នុងការបំពេញការងាររបស់ពួកគេឲ្យបានពេញលេញ ដោយសារប្រាក់បៀវត្សរ៍ទាប**

នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា បញ្ហាមន្ត្រីរាជការមានប្រាក់បៀវត្សរ៍ទាប គឺជាឧបសគ្គដ៏ចំបង ក្នុងការជំរុញការអភិវឌ្ឍន៍ធនធានមនុស្ស នៅតាមបណ្តាស្ថាប័នរដ្ឋទាំងឡាយ។ អ្នកផ្តល់សម្ភាសន៍ជាច្រើនបានសំដែងការយល់ឃើញថា ការអនុវត្តន៍ការងាររបស់ពួកគេ ទទួលការប៉ះពាល់ជាអវិជ្ជមានពីការមានប្រាក់បៀវត្សរ៍ទាប ដែលជាលទ្ធផលធ្វើឲ្យពួកគេត្រូវស្វែងរកការងារដ៏ទៃទៀតនៅតាមបណ្តាក្រុមហ៊ុនឯកជន។ ជាពិសេសនិស្សិត ដែលទើបបញ្ចប់ការសិក្សាផ្នែក ICT មាននិន្នាការផ្លាស់ទៅធ្វើការនៅតាមបណ្តាក្រុមហ៊ុនឯកជន ឬធ្វើការក្រៅម៉ោង ដោយសារតែពួកគេមិនមានប្រាក់បៀវត្សរ៍គ្រប់គ្រាន់ ។

- **បុគ្គលិកស្ត្រីដែលចូលរួមបំរើការងារផ្នែក ICT មានចំនួនតិចតួចបំផុត**

លទ្ធផលនៃការធ្វើអង្កេត បានបង្ហាញឲ្យឃើញថា នាពេលបច្ចុប្បន្ន គំលាតយេនឌ័រ (gender) បានកើតមានឡើងចំពោះបុគ្គលិកបំរើការផ្នែក ICT ។ ក្នុងចំណោមក្រសួងចំនួន ១១ មានតែក្រសួងចំនួន ២ ប៉ុណ្ណោះគឺ MoLVT និង MLMUPC ដែលផ្នែក ICT របស់ខ្លួនមានបុគ្គលិកជាស្ត្រីបំរើការងារជាមួយ។ បញ្ហានេះគឺ បណ្តាលមកពីកង្វះខាតការយល់ដឹងរបស់ស្ត្រីទាក់ទងនឹងតួនាទីជាអ្នកសម្រេចចិត្តលើកិច្ចការផ្នែក ICT និងដោយសារឥរិយាបទទូទៅដែលសង្គមបានប្រកាន់ចំពោះស្ត្រីភេទ ដែលធ្វើការរារាំងពួកគេ មិនឲ្យចូលរួមក្នុងវិស័យបច្ចេកវិទ្យា។ ការលើកកម្ពស់សិទ្ធិយេនឌ័រក្នុងផ្នែកICTមានសារៈសំខាន់យ៉ាងខ្លាំងចំពោះលទ្ធផលការងារដោយសារ ICT អាចជួយស្ត្រីឲ្យបង្កើននូវការទទួលបានសិទ្ធិអំណាចទាក់ទងនឹងកិច្ចការសង្គម និងសេដ្ឋកិច្ច តាមរយៈការចូលរួមយ៉ាងសកម្មក្នុងសកម្មភាពការងារនៅក្នុងស្ថាប័នរបស់ខ្លួន។

២.២.២ ការលើកកម្ពស់ភាពជាអ្នកដឹកនាំផ្នែក ICT

e-Government ត្រូវការនូវភាពដឹកនាំដែលឈ្លាសវៃដើម្បីទទួលបាននូវភាពជោគជ័យ ។ ភាពដឹកនាំដែលឈ្លាសវៃអាចធ្វើឲ្យប្រាកដថា ការតាំងចិត្តរយៈពេលវែងសំរាប់ការបែងចែកធនធាន ការពង្រីកមុខជំនាញ និងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការរវាងផ្នែកផ្សេងៗដែលមិនពាក់ព័ន្ធគ្នា អាចកើតមានឡើង។ យោងតាមការរៀបរាប់នេះ ស្ថានភាពបច្ចុប្បន្ននៃភាពជាអ្នកដឹកនាំត្រូវបានបង្ហាញជូនដូចខាងក្រោម ៖

- **តម្រូវការក្នុងការជំរុញឥរិយាបទវិជ្ជមានចំពោះ ICT សំរាប់ក្រុមដែលឋិតក្នុងកំរិត "ទាប"**

ជារួម ឥរិយាបទវិជ្ជមានចំពោះ ICT កំពុងតែមានការកើនឡើង ប៉ុន្តែវាមិនទាន់មានភាពគ្រប់គ្រាន់សំរាប់ក្រុមដែលឋិតនៅក្នុងកំរិតទាប ។ បើធ្វើការប្រៀបធៀបជាមួយនឹងលទ្ធផលអង្កេតនៅក្នុងឆ្នាំ ២០០៨ ឥរិយាបទមានការប្រែប្រួលច្រើនទាក់ទងនឹងការលើកកម្ពស់ ICT ។ ក្នុងចំណោមក្រសួងចំនួន ១១ ដែលបានធ្វើអង្កេត មានក្រសួងចំនួន ៥ បានឆ្លើយថាពួកគេទទួលបាន "ការគាំទ្រខ្លាំង" ពីសំណាក់ថ្នាក់ដឹកនាំរបស់ពួកគេ ក្នុងខណៈដែលក្រសួងចំនួន ២ ឆ្លើយថា "បង្ហាញការយល់ឃើញ" និង ក្រសួងចំនួន ១ ឆ្លើយថា

“បង្ហាញចំណាប់អារម្មណ៍” ។ ដើម្បីសម្រេចឲ្យបាននូវការផ្លាស់ប្តូរឥរិយាបទចំពោះ e-Government គឺរដ្ឋាភិបាលត្រូវការចាំបាច់នូវភាពជាអ្នកដឹកនាំក្នុងផ្នែក ICT សំរាប់គ្រប់លំដាប់ថ្នាក់ ។ ដូច្នេះនេះគឺជាសញ្ញាមួយល្អក្នុងការលើកកម្ពស់ការច្នៃប្រឌិត ការរៀបចំផែនការ និងការផ្តល់ជូនផ្នែក e-Government ។

រូបភាពទី 6 ៖ ឥរិយាបទចំពោះការលើកកម្ពស់ ICT

តើថ្នាក់ដឹកនាំមានការគាំទ្រកំរិតណាចំពោះការប្រើប្រាស់ ICT នៅក្នុងក្រសួងរបស់លោកអ្នក?

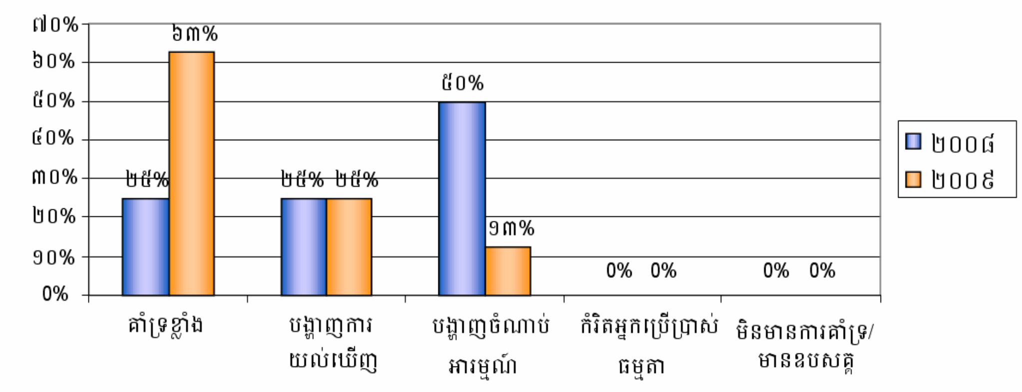

* អត្រាពិន្ទុនេះគឺជាលទ្ធផលនៃការធ្វើអង្កេតឆ្នាំ ២០០៨ និង ២០០៩ សំរាប់តែក្រសួងដែលជាគោលដៅសិក្សាទាំង ៨ ប៉ុណ្ណោះ

ផ្ទុយទៅវិញ ឥរិយាបទអវិជ្ជមានក្នុងចំណោមក្រសួងដែលបិតក្នុងកំរិត “ទាប” នៅមានកំរិតខ្ពស់នៅឡើយ តាមរយៈលទ្ធផលដែលទទួលបាន ។ ដើម្បីកាត់បន្ថយគំលាតវេខ្វបនីយកម្ម ចំនុចដែលសំខាន់នោះ គឺកែប្រែឥរិយាបទ ឬទស្សនៈចំពោះការប្រើប្រាស់ ICT របស់ក្រសួងដែលបិតក្នុងកំរិត “ទាប” នេះ ។

- **ផលវិបាកក្នុងការអនុវត្តន៍ការងារដឹកនាំ ដោយសារបុគ្គលិក ICT ទទួលបាននូវសិទ្ធិអំណាចដែលមិនគ្រប់គ្រាន់**

  ទោះបីជាក្រសួងដែលមានការិយាល័យសកម្ម ICT រួចមកហើយក៏ដោយ ក៏ត្រូវបានរកឃើញថាអភិបាលកិច្ច ICT នៅមានភាពទន់ខ្សោយដោយសារពុំមានសិទ្ធិអំណាចគ្រប់គ្រាន់ ។ មានតែ MoInt និង MoInfo

ប៉ុណ្ណោះ ដែលជាស្ថាប័នរដ្ឋមាន នាយកដ្ឋានដែលបំពេញការងារ ICT សំរាប់ក្រសួងទាំងមូល បានពេញលេញ។ ការពង្រឹងគោលការណ៍អភិបាលកិច្ចដែលមានស្រាប់ទាក់ទងនឹង e-Government គឺជាជំហានសំខាន់មួយ ឆ្ពោះទៅរកការធ្វើឲ្យប្រសើរឡើងនូវកិច្ចសម្របសម្រួលរបស់ដំណើរការ និងប្រព័ន្ធការងារនៅខាងក្នុង និងទូទាំងស្ថាប័នរដ្ឋទាំងមូល ដែលជាការផ្លាស់ប្តូររបៀបអនុវត្តការងាររបស់រដ្ឋាភិបាល ។ ដូច្នេះ វាជាការសំខាន់ដែលត្រូវផ្តល់សិទ្ធិអំណាចដល់បុគ្គលិកផ្នែក ICT ដើម្បីឲ្យពួកគេអាចធ្វើការផ្តួចផ្តើមគំនិត ក្នុងការស្វះស្វែងរកការគាំទ្រពីបណ្តានាយកដ្ឋានដែលពាក់ព័ន្ធនានា ។

- **កង្វះខាតកិច្ចសហការខាងក្នុងស្ថាប័នរដ្ឋ និងរវាងស្ថាប័នរដ្ឋទាំងឡាយ**

ដូចបានរៀបរាប់ជាច្រើនលើករួចមកហើយ ដោយសារការិយាល័យ ICT ពុំមានសិទ្ធិអំណាចគ្រប់គ្រាន់ បុគ្គលិកនៃការិយាល័យនេះមិនត្រូវបានអនុញ្ញាតឲ្យប្រមូលព័ត៌មាន និងចូលរួមនៅក្នុងគំរោង ICT របស់នាយកដ្ឋានដ៏ទៃឡើយ ។ ព័ត៌មាននានាត្រូវបានប្រមូលដោយផ្នែកជាច្រើនផ្សេងៗគ្នា និងដាច់ដោយឡែកពីគ្នាក្នុងកំឡុងពេលតែមួយនៅក្នុងក្រសួងរបស់ខ្លួន ។ ម្យ៉ាងវិញទៀត ផ្នែកទាំងនេះក៏មិនមានការទំនាក់ទំនងគ្នាផងដែរ ។ ការកែតម្រូវនូវសកម្មភាពឯករាជ្យទាំងនេះ គឺជាការចាំបាច់បំផុតក្នុងគ្រាដំបូងបែបនេះ ដើម្បីចៀសវាងនូវការអភិវឌ្ឍន៍ application ស្ទួន និងដើម្បីកាត់បន្ថយការចំណាយលើប្រតិបត្តិការការងារនៅគ្រប់វិស័យ ។

- **ការចែករំលែកព័ត៌មានគ្នាគឺពឹងផ្អែកយ៉ាងខ្លាំងទៅលើទំនាក់ទំនងផ្ទាល់ខ្លួន**

ដោយអាស្រ័យទៅលើ សេចក្តីណែនាំដែលបានដាក់ចេញ និងការទំនាក់ទំនងផ្ទាល់ខ្លួន ព័ត៌មានត្រូវបានចែករំលែកដោយការមិនគិតកម្រៃ ឬក៏គិតកម្រៃ។ ព័ត៌មានដែលមិនត្រូវបានចែកចាយ ដោយចំហទេក្នុងចំណោមផ្នែកទាំងអស់របស់ក្រសួង។ ការបែងចែកព័ត៌មាន កម្រមានលក្ខណៈ សកម្មណាស់ ជាពិសេសនៅក្នុងបណ្តាក្រសួងដែលបិតក្នុងកំរិត "ទាប"។ បញ្ហានេះធ្វើឲ្យកើតមាននូវកង្វះខាតធនធានសំរាប់ការងារប្រមូល

ទិន្នន័យ និងបានបង្កឲ្យមានឧបសគ្គដល់ការបង្កើត ប្រព័ន្ធព័ត៌មានវិទ្យាថ្នាក់កណ្តាល ។

២.៣ ចំណេះដឹងផ្នែក ICT

យោងតាមលទ្ធផលអង្កេត ក្រសួងនីមួយៗបានបង្កើន ឬរក្សាកំរិតចំណេះដឹងផ្នែក ICT របស់ពួកគេ តាមរយៈការផ្តល់ការបណ្តុះបណ្តាលដោយមិនគិតកម្រៃ ឬជួយចេញថ្លៃមួយផ្នែក។ យោងតាមវិធីសាស្រ្តនៃការសិក្សាកាលពីឆ្នាំមុន ចំណេះដឹងផ្នែក ICT ត្រូវបានវាយតំលៃដោយយោងទៅលើជំនាញចំនួន ៧ មានដូចជា Word processing (ជំនាញវាយអត្ថបទដោយប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធកុំព្យូទ័រ), Spread Sheet តារាងទិន្នន័យ, ការធ្វើបទបង្ហាញ (Powerpoint), ការស្វែងរកព័ត៌មានលើគេហទំព័រ (Web browse/search), សារអេឡិចត្រូនិច(E-mail), File sharing (ការចែករំលែកឯកសារលើប្រព័ន្ធកុំព្យូទ័រ), និង Printer Sharing (ការចែករំលែកការប្រើប្រាស់ម៉ាស៊ីនបោះពុម្ពលើប្រព័ន្ធកុំព្យូទ័រ)។ ការកំណត់កំរិតពិន្ទុ គឺគិតតាមលំដាប់ពី (1) ទៅ (5)៖ (1) មិនមាន, (2) តិចជាង 20%, (3) 20-40%, (4) 40-60% និង (5) ច្រើនជាង 60%។ រូបភាពទី ៧ បង្ហាញអំពីសន្ទស្សន៍ជាមធ្យមនៃចំណេះដឹងផ្នែក ICT ក្នុងឆ្នាំ ២០០៨ និង២០០៩។ វាមានការកើនឡើងចំនួនកន្លះពិន្ទុពីកំរិតពិន្ទុ 3.0 ពីមុន ដែលមានន័យថាប្រហែល ៥០% នៃបុគ្គលិកទាំងអស់ត្រូវបានប៉ាន់ស្មានឃើញថាមានជំនាញជាមូលដ្ឋានផ្នែកកុំព្យូទ័រ។ ស្ថាប័នដែលមានចំណេះដឹងផ្នែក ICT កំរិតខ្ពស់មានដូចជា MoInt MPTC MOE MAFF និង MOEYS។ MoInt រក្សាកំរិត "ចំណេះដឹងផ្នែក ICT ខ្ពស់" ដដែល ដោយសារនាយកដ្ឋាន HRD របស់ស្ថាប័ននេះបានផ្តល់ការបណ្តុះបណ្តាលជាទៀងទាត់រយៈពេលបីខែដល់មន្រ្តីនគរបាលគ្រប់រូបរបស់ខ្លួន។

រូបភាពទី 7 ៖ ចំណេះដឹងផ្នែក ICT របស់មន្ត្រីរាជការ (ប្រហាក់ប្រហែល)

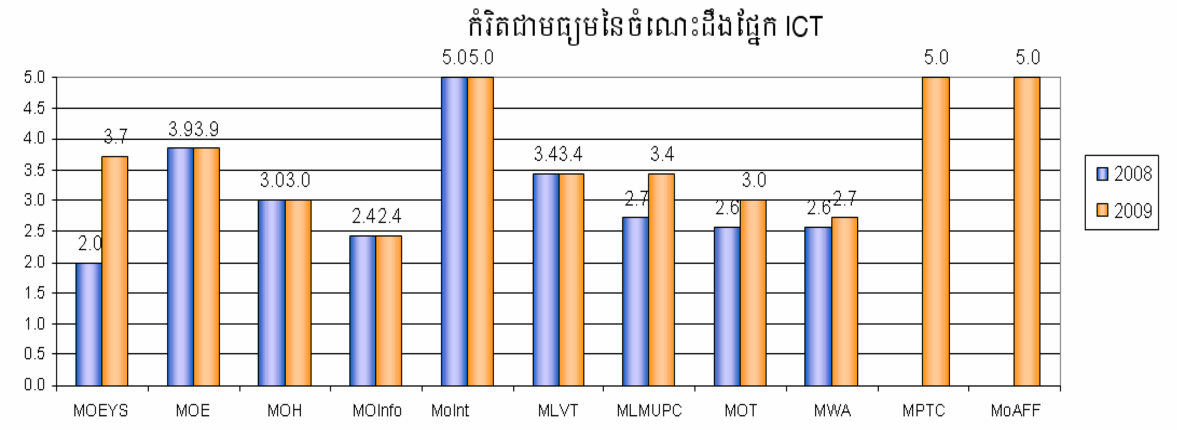

- **ចំនួនពាក់កណ្តាលនៃមន្ត្រីរាជការសរុបមានជំនាញជាមូលដ្ឋានបីប្រភេទផ្នែករដ្ឋបាល រួមមាន Word Processing, Spread sheet និង ការធ្វើបទបង្ហាញ**

វាបានបង្ហាញថាជំនាញទាំង៧ប្រភេទនេះ មានភាពរីកចំរើន ជាងមុន និងបង្ហាញឲ្យឃើញអំពីកំណើនមួយ ដែលមានលក្ខណៈថេរ។ ដូចបានឃើញស្រាប់នៅក្នុងរូបភាពទី ៨ ចំនួនមន្ត្រីរាជការជាងពាក់កណ្តាលត្រូវបានគិតថាអាចប្រើប្រាស់ជំនាញបីប្រភេទ គឺ Word Processing (word) ចំនួន 69% Spread sheet (excel) ចំនួន 61% និង ការធ្វើ បទបង្ហាញ (powerpoint) ចំនួន 58%។ នេះបញ្ជាក់ឲ្យឃើញថាបុគ្គលទាំងនេះបានបន្តប្រឹងប្រែងបង្កើន និងពង្រឹងចំណេះដឹងផ្នែក ICT របស់ពួកគេ។

រូបភាពទី 8 ៖ ចំណេះដឹងផ្នែក ICT របស់មន្ត្រីរាជការ (ប្រហាក់ប្រហែល)

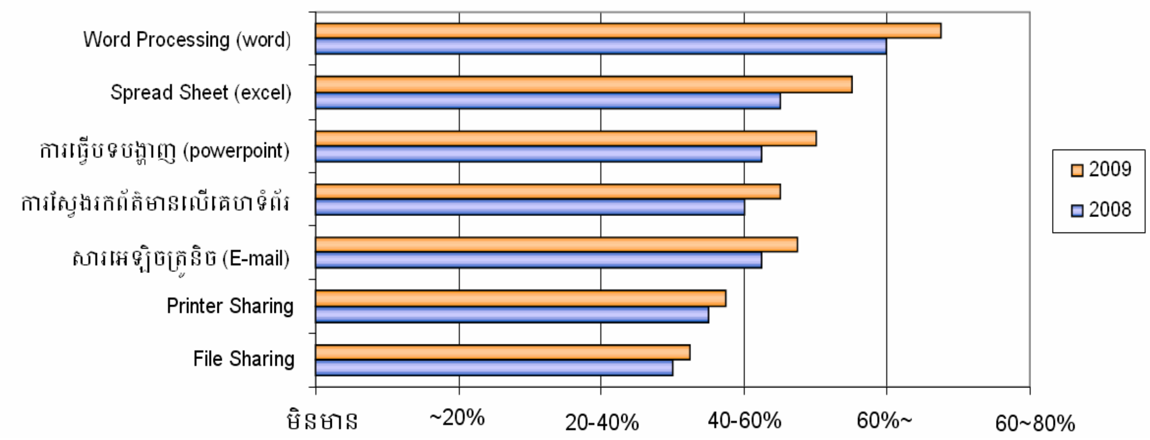

- **មានការលំបាកក្នុងការជំរុញការចែករំលែក ឯកសារ/ម៉ាស៊ីនបោះពុម្ព លើប្រព័ន្ធកុំព្យូទ័រ ដោយសារការអនុវត្តន៍ និងឆន្ទៈមានកំរិតទាប**

បញ្ហានៃការចែករំលែកឯកសារ/ម៉ាស៊ីនបោះពុម្ពលើប្រព័ន្ធកុំព្យូទ័រហាក់មានលក្ខណៈប្លែកៗគ្នាក្នុងចំណោម ក្រសួងទាំងឡាយ ពីកំរិតទាប ដល់កំរិតខ្ពស់។ ដោយសារការចែករំលែក ឯកសារ/ម៉ាស៊ីនបោះពុម្ពលើប្រព័ន្ធកុំព្យូទ័រ អាស្រ័យទាំងស្រុងទៅលើ បណ្តាញដែលអាចធ្វើកុំព្យូទ័រអាចទំនាក់ទំនងគ្នាបាន (LAN) ការយល់ដឹងកំរិតទាបបានបន្តកើតមានតាំងពីគ្រាដំបូងសំរាប់ស្ថាប័ន ដែលមិនមានហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ ជាមូលដ្ឋាន។ មិនត្រឹមតែបុគ្គលដែលមានសមត្ថភាព ជារូបវន្តប៉ុណ្ណោះទេ ក្រសួងដែលមានភ្ជាប់បណ្តាញ ដែលអាចធ្វើកុំព្យូទ័រអាចទំនាក់ទំនងគ្នាបាន(LAN) ក៏ទំនងជាកំពុងជួបប្រទះនូវបញ្ហាមិនព្រមអនុវត្តជាក់ស្តែងនូវកិច្ចការនេះដែរ ដោយសារពួកគេមិនមានឆន្ទៈ។ យោងតាមបទសម្ភាសន៍ ក្រសួងចំនួន ៨ ក្នុងចំណោមក្រសួងសរុបចំនួន ១១ បានភ្ជាប់បណ្តាញ LAN។ នេះមានន័យថា ក្រសួងចំនួន ៧៣% មានបណ្តាញ LAN របស់ខ្លួន។ ទោះបីជាបានភ្ជាប់បណ្តាញ LAN ជារូបវន្តក៏ដោយ ប៉ុន្តែជាមធ្យមមានតែ កុំព្យូទ័រចំនួន ២៤% ប៉ុណ្ណោះដែលបានភ្ជាប់បណ្តាញទំនាក់ទំនងគ្នា ដែលជាចំនួនមួយតិចជាងកាលពីឆ្នាំមុន។ នេះមានន័យថាក្រសួងភាគច្រើនមិនទាន់បានប្រើប្រាស់បណ្តាញ LAN របស់ខ្លួនឲ្យអស់លទ្ធភាពនៅឡើយទេ ដើម្បីលើកកម្ពស់ការអភិវឌ្ឍន៍ ICT។ ជាក់ស្តែងក្រសួងចំនួនមួយ ក្នុងចំណោម

ក្រសួងដែលបិតក្នុងកំរិតខ្ពស់បានបង្ហាញឲ្យឃើញថា ទោះបីជាបុគ្គលិករបស់ពួកគេទទួលបាននូវជំនាញ និងបទពិសោធន៍ផ្នែកហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធក៏ដោយ ប៉ុន្តែពួកគេហាក់ដូចជា មិនមានឆន្ទៈក្នុងការយកវាមកអនុវត្តទេ។

២.៤ ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ

ក្រសួងជាច្រើនដែលកំពុងអនុវត្តនូវការងារ e-Government បានព្យាយាមបង្កើតនូវហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធជាមូលដ្ឋាន ដោយមិនបានទាញយកផលប្រយោជន៍ពីបច្ចេកវិទ្យា និង tools គមនាគមន៍ថ្មីៗឡើយ។ ទោះបីជាក្រសួងទាំងនេះមានឆន្ទៈក៏ដោយ ប៉ុន្តែដោយសារកង្វះខាតហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធជាមូលដ្ឋានដែលចាំបាច់ ធ្វើឲ្យពួកគេ ជួបប្រទះនូវការលំបាកតាំងពីគ្រាដំបូងនៃការពង្រីកសេវាកម្ម e-Government ឲ្យមានភាពទូលំទូលាយក្នុងស្ថាប័នរបស់ខ្លួន។ ក្រសួងមួយចំនួនប្រហែលជាធ្វើការបង្កើត នូវវិធីសាស្ត្រថ្មីៗមួយចំនួន ដើម្បីដោះស្រាយនូវបញ្ហានានា ហើយព្យាយាមបង្កើតនូវហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ ICT សំរាប់ស្ថាប័នខ្លួន ក្នុងខណៈដែលក្រសួង ដ៏ទៃទៀតអាចនឹងធ្វើដៃគូជាមួយវិស័យឯកជន ដើម្បីឲ្យពួកគេចូលមកវិនិយោគលើកម្មវិធីមួយចំនួន សំរាប់លើកកម្ពស់លទ្ធភាព ដែលអាចទទួលបាននូវការប្រើប្រាស់ ICT។

២.៤.១ ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធព័ត៌មានវិទ្យាថ្នាក់ជាតិ (NII)

ខាងក្រោមនេះ យើងសូមធ្វើការបរិយាយលំអិតអំពី NII ដែលជាបណ្តាញ network ខ្សែកាបអុបទិក (fiber optic cable network) របស់រដ្ឋាភិបាលដែលបង្កើតឡើងដោយយោងទៅតាមតម្រូវការហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធប្រកបដោយស្ថេរភាព និងសុវត្ថិភាពសំរាប់ការប្រើប្រាស់ ICT។

NII នឹងដាក់ឲ្យប្រើប្រាស់នៅក្នុង ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០០៩ ដើម្បីភ្ជាប់ទំនាក់ទំនងរវាងការិយាល័យកណ្តាល នៃក្រសួងទាំងអស់នៅក្នុងទីក្រុងភ្នំពេញ និងការិយាល័យកណ្តាលរបស់ខេត្តដ៏ទៃទៀតចំនួន៩ ដូចជា ខេត្ត សៀមរាប កំពង់សោម បន្ទាយមានជ័យ បាត់ដំបង កំពង់ចាម កំពង់ធំ កណ្តាល តាកែវ និងកំពត។ NII គឺជាផ្នែកមួយនៃគំរោងប្រព័ន្ធរដ្ឋបាលពត៌មានវិទ្យាថ្នាក់ខេត្ត (PAIS) ដែលឧបត្ថម្ភគាំទ្រដោយរដ្ឋាភិបាលកូរ៉េ។ ការបង្កើត application និង ការសាងសង់ /ដំណើរការមជ្ឈមណ្ឌល IT គឺជាការងារពីរយ៉ាងដ៏ទៃទៀតរបស់ NII។ NII ផ្តល់នូវឯកសិទ្ធិនៃការភ្ជាប់បណ្តាញដែលមានល្បឿនលឿនរវាង Access Network និង Backbone Network

តាមរយៈ Switch (STM-16) ក្នុងល្បឿន 2.5Gbps ដែលរត់លើខ្សែកាបអុបទិក និងឯកសិទ្ធិនៃការភ្ជាប់បណ្តាញរវាង Access Node និង Remote Node តាមរយៈ Switch (STM-1) ក្នុងល្បឿន 155Mbps។ ជាងនេះទៅទៀត តាមគំរោង បណ្តាញ Network នេះមានសុវត្ថិភាព និងស្ថេរភាពគ្រប់គ្រាន់សំរាប់បង្កើត ជារចនាសម្ព័ន្ធដែលមានទ្រង់ទ្រាយជារង្វង់ពីរជាន់ដើម្បីការពារកុំមានបញ្ហាបណ្តាញ Network ដែលបណ្តាលមកពីការខូច access node ណាមួយ ។

រូបភាពទី9 បង្ហាញអំពីរូបសណ្ឋានបណ្តាញ network ជាក់ស្តែង ដែលរួមបញ្ចូលជាមួយនឹងទីតាំងជារូបវន្ត និងសមាសភាពនៃបណ្តាញ Network ដូចបានបង្ហាញនៅក្នុងរូបភាពទី 10 ។ បញ្ជី Access Node និង Remote Node ក៏ត្រូវបានបង្ហាញនៅក្នុងតារាងទី ២ ផងដែរ ។

<u>រូបភាពទី 9 ៖ រូបសណ្ឋានបណ្តាញ Network ជាក់ស្តែងនៃ NII</u>

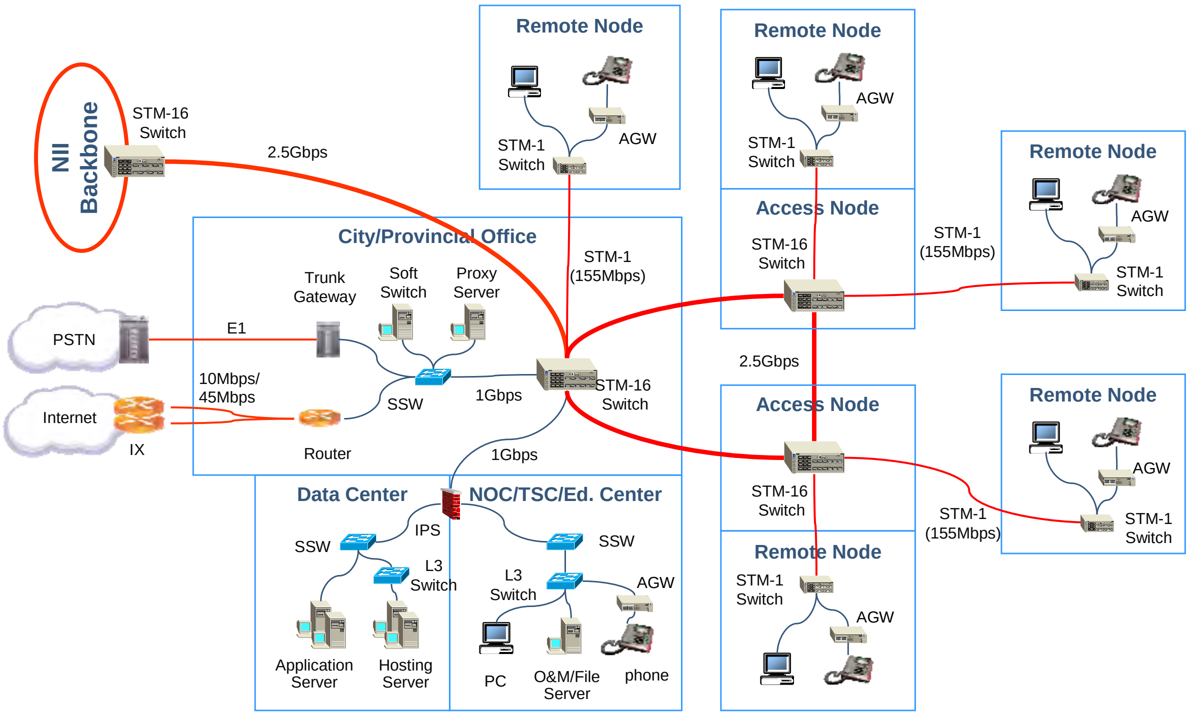

ប្រភព: Kisan Telecom

<u>រូបភាពទី 10៖ ទីតាំងជារូបវន្ត និងសមាសភាពបណ្ដាញ network</u>

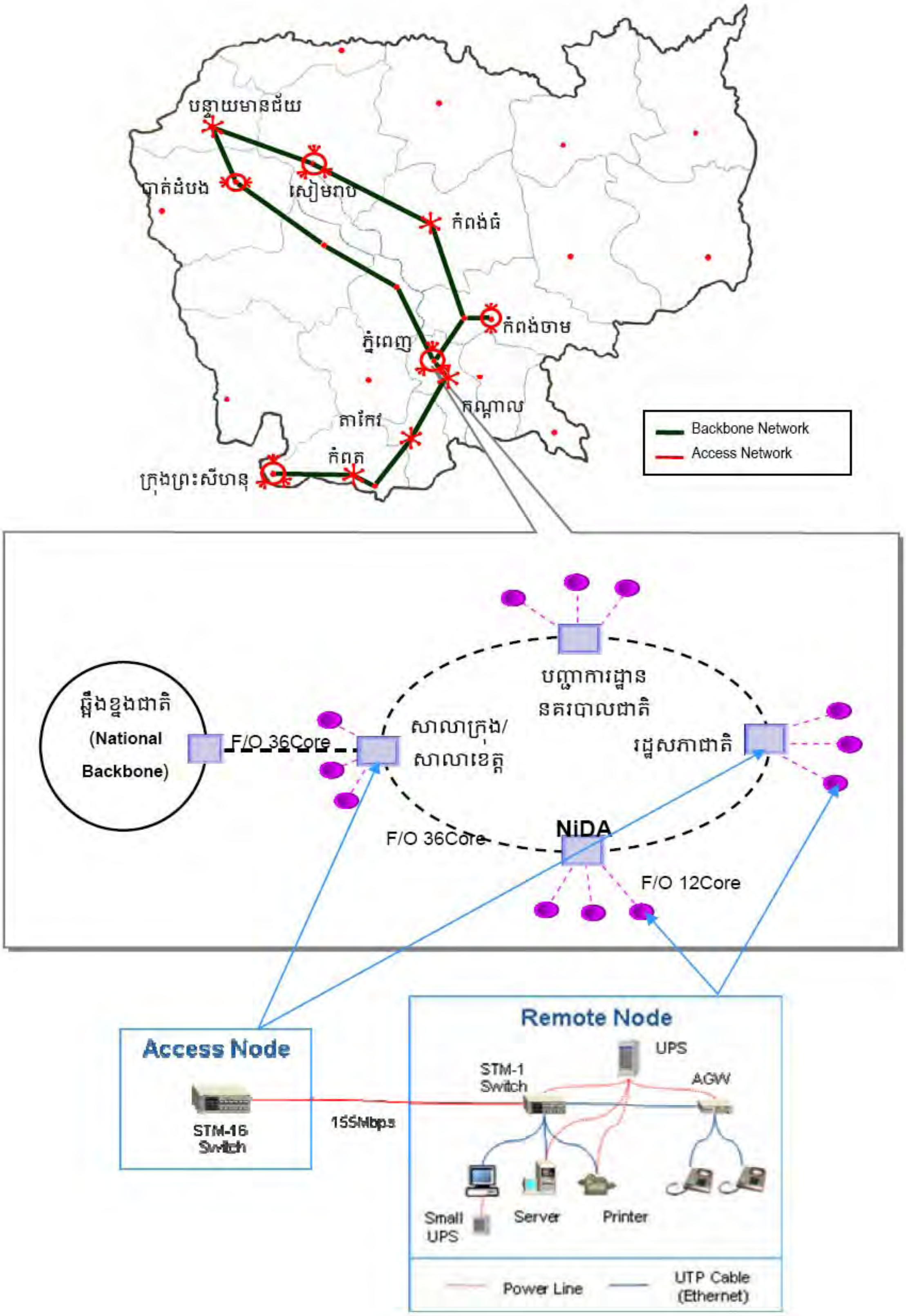

ប្រភព: Kisan Telecom ។ ក្រុមការងារសិក្សាឆ្នាំ ២០០៨ បានរួមបញ្ចូលរូបភាពទាំងបីផ្នែកឲ្យក្លាយជារូបតែមួយ ។

តារាងទី 5 ៖ បញ្ជីរាយ Access Node និង Remote Node

1. ទីក្រុងភ្នំពេញ

ល.រ	Access Node	Remote Node
1	សាលាក្រុង	ក្រសួងព័ត៌មាន
2		អាជ្ញាធរគ្រប់គ្រងគ្រោះមហន្តរាយ
3		ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ
4		ក្រសួងសាធារណការ និង ដឹកជញ្ជូន
5		ក្រសួងប្រៃសនីយ៍ និង ទូរគមនាគមន៍
6		ក្រុមប្រឹក្សាអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា
7		សាលាខ័ណ្ឌដូនពេញ
8	ក្រសួងធនធានទឹក	ក្រសួងកិច្ចការនារី
9		ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម
10		ក្រសួងឧស្សាហកម្ម រ៉ែ និង ថាមពល
11		រដ្ឋលេខាធិការដ្ឋាននៃអាកាសចរណ៍ស៊ីវិល
12		ទីចាត់ការគយ
13	រដ្ឋសភាជាតិ	ក្រសួងកិច្ចការបរទេស និង សហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ
14		ក្រសួងកិច្ចការសភា និង អធិការកិច្ច
15		ក្រសួងបរិស្ថាន
16		ព្រះបរមរាជវាំង
17		ក្រសួងធម្មការ និង សាសនា
18		ក្រសួងយុត្តិធម៌
19	ក្រសួងផែនការ	រដ្ឋលេខាធិការដ្ឋានមុខងារសាធារណៈ
20		អគ្គនាយកដ្ឋានរៀបចំដែនដី
21		ក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និង សំណង់
22		ក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និង យុវនិតិសម្បទា
23		អធិការដ្ឋាននគរបាលខ័ណ្ឌចំការមន
24		សាលាខ័ណ្ឌចំការមន
25	ក្រសួងទេសចរណ៍	ក្រសួងអប់រំ យុវជន និង កីឡា
26		អធិការដ្ឋាននគរបាលខ័ណ្ឌដូនពេញ
27	ការចុះបញ្ជីទោចក្រយានយន្ត	អធិការដ្ឋាននគរបាលខ័ណ្ឌមករា
28		អធិការដ្ឋាននគរបាលខ័ណ្ឌដង្កោ
29		សាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទភ្នំពេញ
30		អាកាសយានដ្ឋានអន្តរជាតិភ្នំពេញ
31		មន្ទីរពេទ្យកាកបាទក្រហម
32		រាជបណ្ឌិតសភាកម្ពុជា
33		សាលាខ័ណ្ឌដង្កោ
34	ស្នងការដ្ឋាននគរបាលជាតិ	អធិការដ្ឋាននគរបាលខ័ណ្ឌមានជ័យ
35		ក្រសួងវប្បធម៌ និង វិចិត្រសិល្បៈ

36		ក្រសួងមហាផ្ទៃ
37		សាលាភូមិន្ទរដ្ឋាភិបាល
38		ព្រឹទ្ធសភា
39		ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រម៉ាញ់ និង នេសាទ
40		សាលាខ័ណ្ឌមានជ័យ
41	NiDA	ក្រសួងអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ
42		ក្រសួងការពារជាតិ
43		ក្រសួងការងារ និង បណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ
44		ក្រសួងសុខាភិបាល
45		ការិយាល័យពន្ធដារ (នាយកដ្ឋានពន្ធដារ, MEF)
46		ទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
47		អធិការដ្ឋាននគរបាលខ័ណ្ឌទួលគោក
48	បញ្ជាការដ្ឋាននគរបាលជាតិ	ការិយាល័យចុះបញ្ជីយានយន្ត
49		ការិយាល័យនគរបាលស្ថិតិ
50		ការិយាល័យនគរបាលចរាចរ
51		អធិការដ្ឋាននគរបាលខ័ណ្ឌឬស្សីកែវ
52		សាលាខ័ណ្ឌឬស្សីកែវ

2. ខេត្តសៀមរាប

ល.រ	Access Node	Remote Node
1	សាលាខេត្ត	ការិយាល័យសុរិយោដីខេត្ត
2		មន្ទីរពេទ្យកាកបាទក្រហម
3		នាយកដ្ឋានទេសចរណ៍
4		ការិយាល័យពន្ធដារ
5		នាយកដ្ឋានកិច្ចការនារី
6	នាយកដ្ឋានកសិកម្ម រុក្ខាប្រម៉ាញ់ និង នេសាទ	នាយកដ្ឋានហិរញ្ញវត្ថុ
7		ការិយាល័យគ្រប់គ្រងទោចក្រយានយន្ត & ការិយាល័យគ្រប់គ្រងយានយន្ត
8	ការិយាល័យនគរបាលខេត្ត	ទីចាត់ការគយ
9		សាលាខ័ណ្ឌ & ការិយាល័យសុរិយោដីខ័ណ្ឌ
10		អាកាសយានដ្ឋានអន្តរជាតិសៀមរាប
11		ការិយាល័យនគរបាលខ័ណ្ឌ
12	នាយកដ្ឋានអប់រំ	សាលាឃុំ
13		ការិយាល័យនគរបាលឃុំ
14		ការិយាល័យផ្តល់សេវាកម្មតាមច្រកចេញចូលតែមួយ

3. ក្រុងព្រះសីហនុ

ល.រ	Access Node	Remote Node
1	សាលាខេត្ត	នាយកដ្ឋានធនធានទឹក
2		អគ្គិសនីកម្ពុជា
3		រដ្ឋបាលកំពង់ផែសមុទ្រ

4		នាយកដ្ឋានឧស្សាហកម្ម រ៉ែ និង ថាមពល
5		អាកាសយានដ្ឋាន
6		ទីចាត់ការគយ (កំពង់ផែក្រុងព្រះសីហនុ)
7	ទីស្នាក់ការនគរបាលខេត្ត	ការិយាល័យគ្រប់គ្រងទោចក្រយានយន្តខេត្ត & ការិយាល័យគ្រប់គ្រងយានយន្តខេត្ត
8		នាយកដ្ឋានអប់រំ
9		ការិយាល័យសុរិយោដីខេត្ត
10		នាយកដ្ឋានអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ
11		កាកបាទក្រហមកម្ពុជា
12		នាយកដ្ឋានកិច្ចការនារី
13	នាយកដ្ឋានទេសចរណ៍	នាយកដ្ឋានពាណិជ្ជកម្ម
14		នាយកដ្ឋានព័ត៌មាន
15		នាយកដ្ឋានកសិកម្ម
16		សាលាស្រុក & ទីស្នាក់ការនគរបាលស្រុក
17		ការិយាល័យសុរិយោដីស្រុក
18	នាយកដ្ឋានសុខាភិបាល	សាលាឃុំលេខ៤ & ទីស្នាក់ការនគរបាលឃុំលេខ៤
19		មន្ទីរពេទ្យបង្អែកក្រុងព្រះសីហនុ

4. ខេត្តកំពង់ចាម

ល.រ	Access Node	Remote Node
1	សាលាខេត្ត	ទីស្នាក់ការនគរបាលខេត្ត
2		ការិយាល័យសុរិយោដីខេត្ត
3		សាលាស្រុកកំពង់ចាម & ការិយាល័យសុរិយោដីស្រុកកំពង់ចាម
4		សាលាស្រុកកំពង់សៀម
5		ការិយាល័យគ្រប់គ្រងទោចក្រយានយន្តខេត្ត & ការិយាល័យគ្រប់គ្រងយានយន្តខេត្ត
6	នាយកដ្ឋានកសិកម្ម រុក្ខាប្រម៉ាញ់ និង នេសាទ	កាកបាទក្រហមកម្ពុជា
7		សាលាឃុំ
8		ទីស្នាក់ការនគរបាលស្រុក
9		នាយកដ្ឋានព័ត៌មាន

5. ខេត្តបាត់ដំបង

ល.រ	Access Node	Remote Node
1	សាលាខេត្ត	ទីស្នាក់ការនគរបាលខេត្ត
2		ការិយាល័យសុរិយោដីខេត្ត
3		ទីស្នាក់ការនគរបាលឃុំ
4		ទីស្នាក់ការនគរបាលស្រុក
5		សាលាឃុំ
6		សាលាស្រុក & ការិយាល័យសុរិយោដីស្រុក
7		ការិយាល័យទេសចរណ៍
8		ការិយាល័យគ្រប់គ្រងទោចក្រយានយន្ត &

		ការិយាល័យគ្រប់គ្រងយានយន្ត
9	សាកលវិទ្យាល័យគ្រប់គ្រង	មន្ទីរពេទ្យកាកបាទក្រហម

6. ខេត្តកំពង់ធំ

ល.រ	Access Node	Remote Node
1	សាលាខេត្ត	ទីស្នាក់ការនគរបាលខេត្ត
2		ការិយាល័យគ្រប់គ្រងទោចក្រយានយន្ត & ការិយាល័យគ្រប់គ្រងយានយន្ត
3		សាលាស្រុក & ការិយាល័យសុរិយោដីស្រុក
4		ទីស្នាក់ការនគរបាលឃុំ
5		ទីស្នាក់ការនគរបាលស្រុក

7. ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ

No.	Access Node	Remote Node
1	សាលាខេត្ត	ទីស្នាក់ការនគរបាលខេត្ត
2		ការិយាល័យគ្រប់គ្រងទោចក្រយានយន្តខេត្ត & ការិយាល័យគ្រប់គ្រងយានយន្តខេត្ត
3		សាលាស្រុក & ការិយាល័យសុរិយោដីស្រុក
4		សាលាឃុំ
5		ទីស្នាក់ការនគរបាលស្រុក

8. ខេត្តកំពត

ល.រ	Access Node	Remote Node
1	សាលាខេត្ត	ទីស្នាក់ការនគរបាលខេត្ត
2		ការិយាល័យគ្រប់គ្រងទោចក្រយានយន្តខេត្ត & ការិយាល័យគ្រប់គ្រងយានយន្តខេត្ត
3		សាលាស្រុក & ទីស្នាក់ការនគរបាលស្រុក
4		ការិយាល័យសុរិយោដីខេត្ត

9. ខេត្តកណ្តាល

ល.រ	Access Node	Remote Node
1	សាលាខេត្ត	ការិយាល័យគ្រប់គ្រងទោចក្រយានយន្តខេត្ត & ការិយាល័យគ្រប់គ្រងយានយន្តខេត្ត
2		សាលាស្រុកតាខ្មៅ & ការិយាល័យសុរិយោដីស្រុក
3		ការិយាល័យសុរិយោដីខេត្ត
4		ទីស្នាក់ការនគរបាលស្រុក
5		ទីស្នាក់ការនគរបាលខេត្ត
6		សាលាឃុំតាខ្មៅ

10. ខេត្តតាកែវ

ល.រ	Access Node	Remote Node
1	សាលាខេត្ត	ទីស្នាក់ការនគរបាលខេត្ត
2		ការិយាល័យសុរិយោដីខេត្ត
3		សាលាស្រុក & ការិយាល័យសុរិយោដីស្រុក
4		ការិយាល័យគ្រប់គ្រងទោចក្រយានយន្តខេត្ត &

		ការិយាល័យគ្រប់គ្រងយានយន្តខេត្ត
5		ទីស្នាក់ការនគរបាលស្រុក
6		សាលាឃុំ

ប្រភព: NiDA & Kisan Telecom គិតត្រឹមខែតុលា ឆ្នាំ២០០៨

ទោះបីជាការិយាល័យសរុបទាំង ១២៣ នេះបានចុះនៅក្នុងបញ្ជីនេះក្ដី ប៉ុន្តែនាយកដ្ឋានមួយចំនួនក្រោមចំណុះ ក្រសួងក្នុងទីក្រុងភ្នំពេញ ដែលមិនបិតនៅក្នុងបរិវេណតែមួយជាមួយនឹង ទីស្នាក់កណ្ដាលរបស់ក្រសួង មិនត្រូវបានភ្ជាប់បណ្ដាញទំនាក់ទំនងទេ ប្រសិនបើនាយកដ្ឋានទាំងនោះ មិនត្រូវបានកំណត់ឲ្យបានច្បាស់លាស់ នៅក្នុងបញ្ជី។ ម្យ៉ាងវិញទៀត ការិយាល័យមួយចំនួននៅតាមស្រុក/ខ័ណ្ឌដែលបិតនៅក្រោមចំណុះក្រសួងផ្សេងៗ ក៏មិនត្រូវបានភ្ជាប់បណ្ដាញទំនាក់ទំនងដែរ ដោយហេតុថាការិយាល័យទាំងនោះមិនបិតនៅក្នុងបរិវេណតែមួយជាមួយនឹងសាលាខេត្ត/ក្រុង។ ផ្ទុយទៅវិញ ការិយាល័យទាំងនេះត្រូវបានលើកទឹកចិត្តក្នុងការទាញយកផលប្រយោជន៍ពី NII ដោយសារពួកគេអាចប្រើប្រាស់ Remote Node តាមរយៈការវិនិយោគថវិកាទ្រង់ទ្រាយតូច និងដោយសារបណ្ដាញ network ទាំងនេះត្រូវបានរៀបចំបង្កើតឡើង ក្នុងលក្ខណៈមួយ ដែលអាចពង្រីកសំរាប់ ប្រើប្រាស់បាន។ ដូច្នេះវាមិនមានការចាំបាច់ ក្នុងការចំណាយថវិកាជាច្រើន សំរាប់បង្កើតហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធជាមូលដ្ឋានមួយទេ។ ការយល់ដឹងអំពីអត្ថប្រយោជន៍ នៃការភ្ជាប់បណ្ដាញ Network តាមរយៈមូលដ្ឋាននៃ NII គឺមានប្រសិទ្ធភាពយ៉ាងច្រើន និងទទួលផលប្រយោជន៍ច្រើនតែចំណាយថវិកាតិចសំរាប់ការអនុវត្តន៍ការងារ។ មជ្ឈមណ្ឌលប្រតិបត្តិការថ្នាក់ជាតិដែលគ្រប់គ្រងដោយ NiDA នឹងទទួលខុសត្រូវផ្ដល់សេវាកម្មក្នុងនាមជាមជ្ឈមណ្ឌលផ្គត់ផ្គង់ ផ្នែកបច្ចេកទេស ដើម្បីធ្វើការណែនាំដល់ ការកំណត់រូបសណ្ឋានបណ្ដាញ Network។ ក្រៅពីការជួយណែនាំដល់ការកំណត់រូបសណ្ឋានបណ្ដាញ Network មជ្ឈមណ្ឌល IT ថ្នាក់ជាតិដែលបិតក្នុងតំបន់ចំនួនបី ក៏នឹងជួយបំរើសេវាកម្មផ្ដល់ទីកន្លែង និងសម្ភារៈចាំបាច់ (hosting) សេវាកម្ម backup ប្រតិបត្តិការ និងសេវាកម្មថែទាំផងដែរ។ យោងតាមការស្នើសុំជាក់ស្ដែង ក្រសួងដ៏ទៃទៀតក៏អាចទទួលបំរើសេវាកម្ម ទាំងនេះផងដែរ ដូចបានរៀបរាប់ជាសង្ខេបនៅក្នុង ប្រអប់ទី ១ ខាង ក្រោម ៖

ប្រអប់ទី 1៖ សេវាកម្មផ្តល់ដោយមជ្ឈមណ្ឌល IT របស់ NiDA

- **សេវាកម្មផ្តល់ទីកន្លែង និងសម្ភារៈចាំបាច់**

លទ្ធភាពនៃការបំរើសេវាកម្មផ្តល់ទីកន្លែង និងសម្ភារៈចាំបាច់ អាចប្រព្រឹត្តទៅបាន ជាមួយនឹងបរិក្ខារមជ្ឈមណ្ឌល IT ដែលទទួលបានបច្ចុប្បន្ន រួមជាមួយនឹងប្រព័ន្ធ សំរាប់ផ្តល់ទីកន្លែង និងសម្ភារៈចាំបាច់ ។ សេវាកម្មដែលអាចផ្តល់ជូនទីភ្នាក់ងាររដ្ឋាភិបាលមានដូចខាងក្រោម៖

សេវាកម្ម	សេចក្តីអធិប្បាយបន្ថែម
សេវាកម្មផ្តល់ទីតាំង	· មជ្ឈមណ្ឌល IT ផ្តល់កិច្ចសន្យាជួលបរិក្ខារផ្សេងៗ ដូចជាទីកន្លែងធ្នើរ/គ្រោង ឋាមពលអគ្គិសនី និងបណ្តាញ network ជាដើម របស់ទីតាំងដែលទទួលបានសំរាប់ផ្តល់ទីកន្លែង និងសម្ភារៈដែលត្រូវការចាំបាច់ ។ · អតិថិជនដំឡើងកុំព្យូទ័រ និងសភារៈបណ្តាញ network របស់ពួកគេនៅកន្លែងធ្វើការ។ · ធ្វើប្រតិបត្តិការ និងការថែទាំកុំព្យូទ័រ និងឧបករណ៍ដំទៃទៀត ក្រោមការទទួលខុសត្រូវថែទាំពីអតិថិជនផ្ទាល់។
សេវាកម្មដំឡើងម៉ាស៊ីន Server	· ផ្តល់សេវាកម្មជួលម៉ាស៊ីន server ដែលទទួលបានពីមជ្ឈមណ្ឌល IT ។ · ដោយបានជួលម៉ាស៊ីន server ទាំងនេះ ធ្វើប្រតិបត្តិការ application S/W ដែលជារបស់អតិថិជន។ · ផ្តល់សេវាកម្មប្រតិបត្តិការ និងគ្រប់គ្រងម៉ាស៊ីន server ។
សេវាកម្មចែករំលែក Hosting	· ផ្តល់សេវាកម្មជួលឌីស (disk) របស់ server និង CPU ដែលទទួលបានពីមជ្ឈមណ្ឌល IT ។ · ផ្តល់សេវាកម្មប្រតិបត្តិការ និងគ្រប់គ្រងម៉ាស៊ីន server ។
សេវាកម្មដំឡើង Application	· ផ្តល់សេវាកម្មជួល application ទូទៅ។ · ផ្តល់សេវាកម្មប្រតិបត្តិការ និងការថែទាំម៉ាស៊ីន server និង S/W ។
សេវាកម្មគ្រប់គ្រង	· បរិក្ខារដែលប្រើប្រាស់សេវាកម្មផ្តល់ទីកន្លែង និងសម្ភារៈចាំបាច់ នឹងទទួលបាននូវការផ្តល់សេវាកម្មដូចខាងក្រោម ៖ - ការរៀបចំរូបសណ្ឋាន (Configuration) របស់ H/W និង S/W ។ - ការគ្រប់គ្រងចរាចរប្រព័ន្ធ, Server, Application និងបណ្តាញ Network ។ - ការគ្រប់គ្រងសុវត្ថិភាព ។

	- ការគ្រប់គ្រងបរិក្ខារ ។ - សេវាកម្មផ្តល់ជំនួយ/ព័ត៌មានដោយផ្ទាល់ និងតាមទូរស័ព្ទ ។

▪ **<u>សេវាកម្ម Backup</u>**

តួនាទីរបស់មជ្ឈមណ្ឌល backup មានដូចជា៖

- ធ្វើការ backup ដោយស្វ័យប្រវត្តិជាទៀងទាត់ នូវទិន្នន័យដែលបាន ប្រមូលបញ្ចូល និងរក្សាទុក ក្នុងម៉ាស៊ីន server នានានៃមជ្ឈមណ្ឌល IT ជាតិ។
- ប្រតិបត្តិការការងារ ជំនួសឲ្យ application server ក្នុងករណីដែលមានបញ្ហាបច្ចេកទេសកើតឡើងចំពោះម៉ាស៊ីន server សំខាន់ៗនៃ មជ្ឈមណ្ឌល IT ថ្នាក់ជាតិ។

▪ **<u>សេវាកម្ម O&M ឬ MSP</u>**

សេវាកម្ម O&M នឹងតាមដាន និងត្រួតពិនិត្យធនធាន IT ដើម្បីបន្តសកម្មភាពការងារឲ្យបានល្អបំផុត តាមរយៈប្រព័ន្ធ O&M សហគ្រាសសមាហរណកម្ម (integrated enterprise O&M system)។ ដូច្នេះប្រព័ន្ធ O&M ទាំងនេះនឹងតាមដាននូវស្ថានភាពប្រតិបត្តិការនៃប្រព័ន្ធទាំងឡាយដោយពុំមានការអាក់ខាន និងធ្វើការការពារទុកជាមុននូវបញ្ហាដែលអាចកើតមានឡើង។ ម្យ៉ាងវិញទៀត វានឹងធ្វើការវិភាគ និងរាយការណ៍អំពីស្ថានភាព បញ្ហាដែលនឹងកើតមាន និងការដោះស្រាយបញ្ហា ទៅកាន់អ្នកគ្រប់គ្រងបណ្តាញ network ។

សេវាកម្ម	សេចក្តីអធិប្បាយបន្ថែម
សេវាកម្មគ្រប់គ្រង	· បរិក្ខារដែលប្រើប្រាស់សេវាកម្មផ្តល់ទីកន្លែង និងសម្ភារៈចាំបាច់ នឹងទទួលបាននូវការផ្តល់សេវាកម្មដូចខាងក្រោម៖ - ការរៀបចំរូបសណ្ឋានរបស់ H/W និង S/W ។ - ការគ្រប់គ្រងចរាចរប្រព័ន្ធ, Server, Application និងបណ្តាញ Network ។ - ការគ្រប់គ្រងកំហុសបច្ចេកទេស ការគ្រប់គ្រងការងារប្រតិបត្តិការនៃ H/W និង S/W ។ - ការគ្រប់គ្រងសុវត្ថិភាព ។ - សេវាកម្មផ្តល់ជំនួយ/ព័ត៌មានដោយផ្ទាល់ និងតាមទូរស័ព្ទ ។

	សេវាកម្មសុវត្ថិភាព	· ផ្តល់សេវាកម្មត្រួតពិនិត្យសុវត្ថិភាព រួមមានការស្វែងរក និងការការពារនូវបញ្ហាកើតមានចំពោះសុវត្ថិភាព និងការកំចាត់មេរោគក្នុងប្រព័ន្ធកុំព្យូទ័រ។ · សុវត្ថិភាពបណ្តាញ Network សុវត្ថិភាពម៉ាស៊ីន server សុវត្ថិភាព DB និងសុវត្ថិភាព desktop ។
	សេវាកម្មជំនួយអ្នកប្រើប្រាស់	· សេវាកម្មផ្តល់ជំនួយ/ព័ត៌មាន ជំនួយបច្ចេកទេស ជំនួយដល់ទីកន្លែង និងសេវាកម្មបណ្តុះបណ្តាល។

ប្រភព: Kisan Telecom

ដូច្នេះយើងសូមស្នើឲ្យក្រសួងទាំងអស់ ពិចារណាទទួលយកនូវសេវាកម្មទាំងនេះដើម្បីលើកកម្ពស់សេវាកម្ម e-Government។ ប្រសិនបើមានចម្ងល់ ឬចង់ដឹងព័ត៌មាន បន្ថែមអំពី NII សូមទំនាក់ទំនងទៅកាន់មជ្ឈមណ្ឌលប្រតិបត្តិការថ្នាក់ជាតិ ឬ NiDA (http://www.nida.gov.kh/) តាមរយៈលេខទូរស័ព្ទដូចខាងក្រោម ៖

មជ្ឈមណ្ឌលប្រតិបត្តិការថ្នាក់ជាតិ ឬ NiDA
សំរាប់ព័ត៌មានស្តីពីសេវាកម្មផ្នែកបច្ចេកទេសសូមទូរស័ព្ទមកលេខ ៖ (023)-224-326

២.៤.២ ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធបណ្តាញ Network និងសម្ភារៈ ICT បច្ចុប្បន្ន

ព័ត៌មានទាក់ទងនឹងប្រវត្តិរបស់ NII ទទួលបានពីលទ្ធផល អង្កេតស្តីពី e-Government ឆ្នាំ ២០០៩ ត្រូវបានបង្ហាញដូចខាងក្រោម ៖

➢ **កង្វះខាតជំនាញក្នុងការប្រើប្រាស់ LAN និង WAN**

ក្រុមការងារចុះសិក្សាបានទទួលស្គាល់ថាមានតែបុគ្គលិកផ្នែកICT មួយចំនួនតូចប៉ុណ្ណោះ ដែលមានជំនាញផ្នែក ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធបណ្តាញ Network និងអាចចេះធ្វើការបែងចែកឲ្យដាច់រវាង បណ្តាញដែលអាចធ្វើឲ្យកុំព្យូទ័រ (របស់ស្ថាប័ននីមួយៗ) អាចទំនាក់ទំនងគ្នាបាន (LAN) និងបណ្តាញដែលអាចធ្វើឲ្យកុំព្យូទ័រ(លើប្រព័ន្ធអ៊ីនធឺណិត)អាចទំនាក់ទំនងគ្នាបាន (WAN)។ នៅពេលនិយាយដល់បែបបទការងារនៃអន្តរក្រសួង LAN

គឺជារចនាសម្ព័ន្ធបណ្តាញ networkសំខាន់មួយ ដែលផ្តល់នូវគុណសម្បត្តិដូចជា ៖ Printer/File sharing (ការចែករំលែកម៉ាស៊ីនបោះពុម្ព/ឯកសារលើប្រព័ន្ធកុំព្យូទ័រ) ការចែករំលែកឧបករណ៍ផ្ទុកទិន្នន័យក្នុងទំហំធំ ការចែករំលែកការភ្ជាប់បណ្តាញអ៊ីនធឺណិត ការផ្ញើសារអេឡិចត្រូនិចទៅវិញទៅមកក្នុងស្ថាប័នតែមួយ និងការបញ្ជូនទិន្នន័យក្នុងល្បឿនលឿនជាដើម។ ជាងនេះទៅទៀត ទាក់ទងនឹងសុវត្ថិភាពព័ត៌មានវិទ្យា ការប្រើប្រាស់ LAN មានអត្ថប្រយោជន៍យ៉ាងច្រើន ទប់ទល់នឹងឥទ្ធិពលអាក្រក់ ពីខាងក្រៅ។ ដោយមើលរំលងនូវអត្ថប្រយោជន៍ទាំងនេះ ជាក់ស្តែងមានតែកុំព្យូទ័រចំនួន ២៥% ប៉ុណ្ណោះដែលបានភ្ជាប់បណ្តាញ LAN។ ជាងនេះទៅទៀត កុំព្យូទ័រដែលបានភ្ជាប់ទៅបណ្តាញ LAN ទាំងនេះភាគច្រើនភ្ជាប់ទៅនឹងម៉ាស៊ីនបោះពុម្ពក្នុងលក្ខណៈជា peer-to-peer។ ការពិតបានបង្ហាញឲ្យឃើញថាស្ថាប័នភាគច្រើនមិនទាន់បានទាញយកផលប្រយោជន៍ពី LAN ឲ្យអស់លទ្ធភាពនៅឡើយទេ។ ប្រសិនបើលោកអ្នកភ្ជាប់ឧបករណ៍កាន់តែច្រើនទៅនឹង LAN លោកអ្នកនឹងទទួលបានផល ប្រយោជន៍កាន់តែច្រើនពីវិសាលភាពនៃឥទ្ធិពលរបស់វា។ ដូចបានរៀបរាប់ខាងដើម ដោយសារមន្ត្រីរាជការជាច្រើនមិនមានឆន្ទៈ ក្នុងការភ្ជាប់បណ្តាញទំនាក់ទំនង និងចែករំលែកគ្នា វាជាការប្រសើរ ដែលត្រូវជំរុញឲ្យពួកគាត់មានជំនឿ ទៅលើអត្ថប្រយោជន៍គ្មានដែនកំណត់ដែលផ្តល់ដោយ LAN និងទៅលើបញ្ហារួមចិត្តគំនិតគ្នា ដើម្បីលើកកម្ពស់ការប្រើប្រាស់ LAN។

- **បំណងក្នុងការភ្ជាប់បណ្តាញទំនាក់ទំនងរវាងរដ្ឋាភិបាលថ្នាក់កណ្តាល និងថ្នាក់ខេត្តបានកំពុងកើតឡើង**

ក្រសួងចំនួន ៥ ក្នុងចំណោមក្រសួងចំនួន ១១ បានបង្ហាញឲ្យឃើញពីភាពចាំបាច់ ក្នុងការភ្ជាប់បណ្តាញទំនាក់ទំនង រវាងការិយាល័យថ្នាក់កណ្តាល និងថ្នាក់ខេត្ត។ MoLVTបាននិយាយថាពួកគេបានធ្វើការទាក់ទងគ្នាជាញឹកញាប់ជាមួយការិយាល័យថ្នាក់ ខេត្តដើម្បីជំរុញការ អនុវត្តន៍វិមជ្ឈការទាក់ទងនឹងការងារ ការបណ្តុះបណ្តាល និងការផ្ទេរសុវត្ថិភាព។ ដូច្នេះ ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធបណ្តាញ network មានការចាំបាច់យ៉ាងខ្លាំង

សំរាប់ជំរុញការផ្លាស់ប្តូរព័ត៌មានគ្នា ជាមួយនឹង ការិយាល័យថ្នាក់ខេត្ត។ MAFF បានឆ្លើយថាដោយសារត្រូវប្រមូល និងចែកចាយព័ត៌មានស្តីពីតំលៃផលិតផលកសិកម្មនៅលើទីផ្សារនៅក្នុងខេត្តចំនួន ១១ ការភ្ជាប់បណ្តាញ network គឺត្រូវការជាចាំបាច់។ MoEYS បានឆ្លើយថាពួកគេមានបំណងចែកចាយកាលវិភាគ លើប្រព័ន្ធអ៊ីនធឺណិត (online) ដោយប្រើប្រាស់បណ្តាញ network របស់ស្ថាប័ន ដល់ការិយាល័យថ្នាក់ខេត្តទាំងឡាយ។ MoH បាននិយាយថាពួកគេចង់បានហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធបណ្តាញ network ដើម្បីធ្វើឲ្យប្រសើរឡើង នូវការដាក់បញ្ជូនរបាយការណ៍ ជារៀងរាល់ត្រីមាស ម្តងរបស់ពួកគេ ពីការិយាល័យថ្នាក់ខេត្តទៅនាយកដ្ឋានរដ្ឋបាលនៅក្នុងទីក្រុងភ្នំពេញ។ ជាងនេះទៅទៀត MoInt មានបំណងបង្កើតឲ្យមាននូវប្រព័ន្ធប្រារព្ធអង្គប្រជុំដោយប្រើវីដេអូ (Video Conference System) រវាងការិយាល័យកណ្តាល និងឧត្តមសេនីយ៍នៅតាមបណ្តាខេត្តនានា ។

ជារួម NII អាចឆ្លើយតបទៅនឹងតម្រូវការទាំងនេះបាន ។ បន្ទាប់ពីដាក់ឲ្យប្រើប្រាស់នៅក្នុងខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០០៩ វានឹងត្រៀមខ្លួនជាស្រេច ដើម្បីបំរើដល់ការិយាល័យទាំង ១៣២ ទីស្នាក់ការកណ្តាលរបស់ក្រសួងទាំងអស់ក្នុងទីក្រុងភ្នំពេញ និងទីស្នាក់ការកណ្តាលរបស់ខេត្តដ៏ទៃទៀតចំនួន ៩ ។

➢ **ការយល់ដឹងអំពីសុវត្ថិភាពព័ត៌មានវិទ្យាមានការកើនឡើង**

ដោយសារមានការលើកឡើង អំពីបំណងប្រាថ្នាចង់ ឲ្យមានការភ្ជាប់បណ្តាញទំនាក់ទំនងរវាងការិយាល័យកណ្តាល និងការិយាល័យថ្នាក់ខេត្ត ការយល់ដឹងអំពីបញ្ហាសុវត្ថិភាពព័ត៌មានវិទ្យា ក៏មានការកើនឡើងផងដែរ ។ MoInt, MPTC និង MLMUP បានលើកឡើងអំពីភាពចាំបាច់ក្នុងការជួយសម្រួលឲ្យអ្នកប្រើប្រាស់មានការប្រុងប្រយ័ត្ន និងការពង្រឹង ការការពារទប់ទល់នឹងការ វាយលុកពីខាងក្រៅ។ MoInt បានបង្ហាញអំពីការព្រួយបារម្ភណ៍របស់ខ្លួនអំពីវិធានការការពារសុវត្ថិភាព ដែលអនុវត្តនៅពេលកំពុងបង្កើតច្បាប់សំរាប់ការពារ ដែលជាធាតុសំខាន់មួយ សំរាប់ឲ្យប្រព័ន្ធនានាដំណើរការដោយរលូន ។

➢ កង្វះខាតបទបញ្ញត្តិសំរាប់លទ្ធកម្មសម្ភារៈ ICT

MoInt និង MOEYS បានបង្ហាញការយល់ឃើញរបស់ខ្លួនថា ដរាបណាបរិមាណនៃសម្ភារៈ ICT មានការកើនឡើង ពួកគេនឹងត្រូវការបទបញ្ញត្តិសំរាប់លទ្ធកម្មសម្ភារៈ ICT។ MOEYS កំពុងដំណើរការបង្កើតនូវបទបញ្ញត្តិសំរាប់លទ្ធកម្មសម្ភារៈ ICTរបស់ខ្លួនដើម្បីរក្សា នូវសមមាត្រ រវាងមជ្ឈមណ្ឌល បណ្ដុះបណ្ដាលគ្រូបង្រៀន និងចំនួនកុំព្យូទ័រដ៏ច្រើន។ ពួកគេបានចាត់ទុកថាការបង្កើតបទបញ្ញត្តិទាក់ទងនឹងសម្ភារៈ ICT អាចធានាបាននូវការគ្រប់គ្រង និងបទដ្ឋានគុណភាព និងថែមទាំងធ្វើឲ្យលទ្ធកម្មសម្ភារៈកាន់តែមានភាពងាយស្រួល មានប្រសិទ្ធិភាព និងឆាប់រហ័សជាងមុន ។

២.៥ ការផ្សព្វផ្សាយគេហទំព័រ

រដ្ឋាភិបាលអាចមានការវិវត្តន៍ ឲ្យបានកាន់តែវែងឆ្ងាយជាងនេះ តាមរយៈការបង្កើតគេហទំព័រ ដែលអនុញ្ញាតឲ្យអ្នកប្រើប្រាស់ទទួលបាននូវព័ត៌មានជាសាធារណៈ និងអនុវត្តនូវប្រតិបត្តិការការងារ លើប្រព័ន្ធអ៊ីនធឺណិត។ ការបំពេញបែបបទការងារលើប្រព័ន្ធអ៊ីនធឺណិតអាចជួយដល់ការ សន្សំសំចៃថវិកា ជំរុញការទទួលខុសត្រូវតាមរយៈបញ្ជីកំណត់ត្រាព័ត៌មាន និងលើកកម្ពស់ផលិតកម្ម។ ក្រុមការងារចុះសិក្សាបានធ្វើការអង្កេតអំពីវត្តមាននៃគេហទំព័ររបស់ក្រសួងទាំង ២៩ តាមរយៈការស្វែងរកគេហទំព័ររបស់ពួកគេលើប្រព័ន្ធអ៊ីនធឺណិត។ ដូចបានបង្ហាញនៅក្នុងរូបភាពទី ១១ ក្រសួងចំនួន ២១ ក្នុងចំណោមទីភ្នាក់ងារទាំង ២៩ នេះ មានគេហទំព័ររៀងៗខ្លួន ដោយក្នុងនោះទីភ្នាក់ងារចំនួន ២ គឺ MOE និង SSCA ទើបនឹងដាក់ឲ្យប្រើប្រាស់នូវគេហទំព័ររបស់ខ្លួនថ្មីៗ ក្នុងរយៈពេលមួយឆ្នាំនេះ។ ជាងនេះទៅទៀត ក្រសួងមួយចំនួនបានកែលំអគេហទំព័ររបស់ខ្លួន តាមរយៈការផ្ដល់នូវសេវាកម្មថ្មីៗ លើប្រព័ន្ធអ៊ីនធឺណិត និងខ្លឹមសារជាភាសាខ្មែរជាដើម។ យ៉ាងណាមិញ វាបានបង្ហាញឲ្យឃើញថាមានតែគេហទំព័រចំនួន ៩ ប៉ុណ្ណោះដែលបានបញ្ចូលព័ត៌មានថ្មីៗ (update) ជារៀងរាល់ខែ ហើយក្នុងចំណោមគេហទំព័រទាំងនេះមានតែគេហទំព័រចំនួន ៤ ប៉ុណ្ណោះ គឺគេហទំព័ររបស់ MOC MOND MPTC និង MRD ដែលបានបញ្ចូលព័ត៌មានថ្មីៗ

បំផុតជារៀងរាល់សប្តាហ៍ ។

<u>រូបភាពទី 11 ៖ វត្តមាននៃគេហទំព័រ និងទីតាំងដែលបង្ហោះ (host) គេហទំព័រ</u>

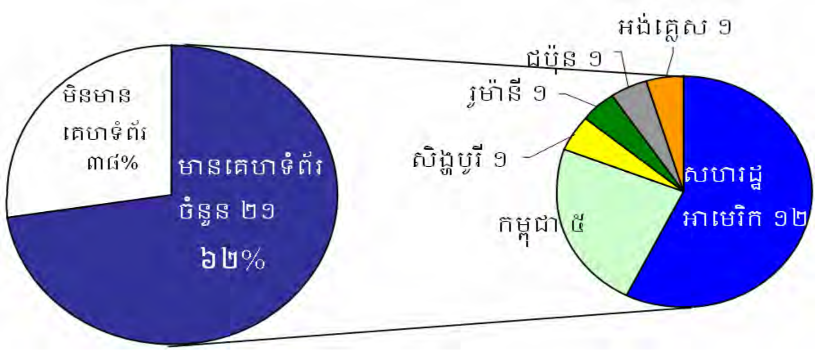

- **ទំនុកចិត្តទាបចំពោះសេវាកម្មក្នុងស្រុក ជំរុញឲ្យការបង្ហោះ (host) គេហទំព័រនៅក្រៅប្រទេសមានចំនួនច្រើនជាង**

  ក្រុមការងារចុះសិក្សាបាន ធ្វើការអង្កេតលើទីកន្លែង ដែលបង្ហោះគេហទំព័រ ដោយប្រើប្រាស់ Tool សំរាប់ពិនិត្យមើលឈ្មោះរបស់ Domain (Domain Name Lookup Tool) ដែលផ្តល់ឲ្យតាមរយៈប្រព័ន្ធអ៊ីនធឺណិត (http://whois.domaintools.com/)។ ជាលទ្ធផល ទោះបីជាចំនួនគេហទំព័ររបស់រដ្ឋាភិបាលមានការ កើនឡើងក៏ដោយ ប៉ុន្តែក្រសួងទាំងនេះបែរជាបង្ហោះគេហទំព័ររបស់ ខ្លួននៅបរទេសទៅវិញ ដែលភាគច្រើនគឺនៅសហរដ្ឋអាមេរិក។ តាមរយៈរូបភាពទី ១១ វាបានបង្ហាញឲ្យឃើញថា ស្ថាប័នជាងពាក់ កណ្តាលកំពុងបង្ហោះ (host) គេហទំព័ររបស់ខ្លួននៅប្រទេសដ៏ទៃ។ អ្នកផ្តល់បទសម្ភាសន៍បាន ចាត់ទុកសេវាកម្មបង្ហោះគេហទំព័រនៅក្រៅប្រទេសផ្តល់នូវសុវត្ថិភាពច្រើនជាង និងមានតំលៃថោកជាងសេវាកម្មដែលផ្តល់នៅក្នុងស្រុក ។

- **ការបង្កើតខ្លឹមសាររបស់គេហទំព័រជាភាសាជាតិដើម្បីឲ្យសាធារណជនទូទៅអាចប្រើប្រាស់បាន**

  យោងទៅតាមលទ្ធផលសិក្សា គេហទំព័រចំនួន ១២ ក្នុងចំណោម

គេហទំព័របច្ចុប្បន្នចំនួន ២១ មានខ្លឹមសាររបស់ខ្លួនជាខេមរៈភាសា ដែលគេហទំព័រទាំងនេះជារបស់ OCM, MOC, MCFA, MEF, MOE, MOH, MIME, MoInfo, MPWT, MRD, MOT និង PPM។ យោងតាមលទ្ធអង្កេតកាលពីឆ្នាំមុន MoEYS បានផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មានលើគេហទំព័ររបស់ខ្លួនជាខេមរៈភាសា ប៉ុន្តែ បន្ទាប់ពីធ្វើការជួសជុលរួចមក ក្នុងឆ្នាំនេះគេហទំព័រនេះមានខ្លឹមសារតែជាភាសាអង់គ្លេសតែប៉ុណ្ណោះ។ ការផ្សព្វផ្សាយ ព័ត៌មានលើគេហទំព័រជាភាសាជាតិ មានសារៈសំខាន់ក្នុងការផ្តល់សេវាកម្មដល់ប្រជាពលរដ្ឋក្នុងស្រុក ជាពិសេសសំរាប់ប្រជាជនដែលមានជីវភាពខ្សត់ខ្សោយនៅទីជនបទ។ ក្រសួងទាំងអស់ត្រូវតែពិចារណាអំពីចំនុចដែលថាខ្លឹមសារជាខេមរៈភាសាលើគេហទំព័រ ត្រូវតែឆ្លុះបញ្ចាំងនូវទំហំនៃការចូលរួមរបស់ប្រជាពលរដ្ឋក្នុងទីក្រុង ក៏ដូចជាសាធារណជនទូទៅ ។

មានហេតុផលពីរយ៉ាងដែលក្រសួងមិនមានគេហទំព័រ ឬមិនបញ្ចូលព័ត៌មានថ្មីៗ (update) ឲ្យបានញឹកញាប់។ ទីមួយគឺមិនមានធនធានហិរញ្ញវត្ថុគ្រប់គ្រាន់សំរាប់ផ្តល់សេវាកម្មលើប្រព័ន្ធអ៊ិនធឺណិតហើយទីពីរគឺដោយសារកង្វះខាតអ្នកជំនាញក្នុងការបង្កើត និងថែទាំគេហទំព័រដែលមានស្រាប់។ ដើម្បីជំនះនូវឧបសគ្គទាំងនេះ អនុសាសន៍សំរាប់ការផ្សព្វផ្សាយគេហទំព័រត្រូវបានផ្តល់ជូននិងរៀបរាប់នៅក្នុងប្រអប់ទី២ ខាងក្រោម ។

ប្រអប់ទី ២ ៖ អនុសាសន៍សំរាប់ការផ្សព្វផ្សាយគេហទំព័រ

- **ទាញយកផលប្រយោជន៍ពីសេវាកម្មបង្ហោះគេហទំព័រ ដែលផ្តល់ដោយ NiDA**

  បញ្ហាហិរញ្ញវត្ថុអាចត្រូវបានសម្រួល តាមរយៈការប្រើប្រាស់ server សំរាប់ការបង្ហោះគេហទំព័រដែលផ្តល់ដោយមជ្ឈមណ្ឌល IT របស់ NiDA ។ ក្នុងការទាញយកផលប្រយោជន៍ពីសម្ភារៈនៅមជ្ឈមណ្ឌល ដែលទើបនឹងបំពាក់ថ្មីៗនេះ ក្រសួងទាំងឡាយអាចប្រើប្រាស់ និងទាញយកប្រយោជន៍ពីការជួលសេវាកម្មបង្ហោះ គេហទំព័រដែលផ្តល់ដោយ NiDAដើម្បីផ្សព្វផ្សាយ គេហទំព័ររបស់ខ្លួន។ ជាក់ស្តែង មានក្រសួងជាច្រើនបានបង្ហាញអំពីចំណាប់អារម្មណ៍របស់ពួកគេយ៉ាងខ្លាំង នៅពេលណែនាំអំពីសេវាកម្មបង្ហោះគេហទំព័រទាំងនេះ ។

- **ប្រើប្រាស់សមត្ថភាពវិស័យឯកជនដើម្បីលើកកម្ពស់សេវាកម្មលើប្រព័ន្ធអ៊ីនធឺណិតដែលមានស្រាប់**

  បញ្ហាកង្វះខាតជំនាញ ក្នុងការបង្កើត និងថែទាំគេហទំព័រដែលមានស្រាប់អាចត្រូវបានសម្រួល តាមរយៈការប្រើប្រាស់សមត្ថភាព វិស័យឯកជន ។ MPTC និង MOT មានគេហទំព័រដ៏ល្អ និងទំនើប ដែលត្រូវបានបង្កើតឡើងដោយក្រុមហ៊ុនឯកជន។ MLVT មិនទាន់បានបង្កើតគេហទំព័រសំរាប់ស្ថាប័នខ្លួននៅឡើយទេ និងបង្ហាញអំពីបំណងក្នុងការជួលក្រុមហ៊ុនឯកជនឲ្យបង្កើតគេហទំព័រមួយសំរាប់ស្ថាប័នខ្លួន។ ដូច្នេះវាជាជម្រើសមួយដែលមានប្រសិទ្ធិភាព ក្នុងការប្រើប្រាស់សមត្ថភាពរបស់ វិស័យឯកជនសំរាប់បង្កើតគេហទំព័រ ។

២.៦ លទ្ធភាពទទួលបានធនធានហិរញ្ញវត្ថុ

នៅក្នុងប្រទេសអភិវឌ្ឍន៍ជាច្រើន កង្វះខាតធនធានហិរញ្ញវត្ថុពីប្រភពខាងក្នុង

និងខាងក្រៅគឺជាឧបសគ្គដែល រារាំងដល់ការលើកកម្ពស់ICT។ កម្ពុជាមិនមែនជាប្រទេសតែមួយគត់ ដែលជួបប្រទះនូវបញ្ហា បែបនេះទេ។ ក្រុមប្រទេសអាស៊ាន (ASEAN) បានកំពុងធ្វើការវិនិយោគលើការអភិវឌ្ឍន៍ ICT ដោយសង្ឃឹមថាការនាំយក ICT មកប្រើប្រាស់ អាចចូលរួមចំណែកដល់ការអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ច និងសង្គម និងថែមទាំងជួយ កាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ។ យ៉ាងណាមិញ ស្ថានភាពទាក់ទងនឹងធនធានហិរញ្ញវត្ថុនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ត្រូវបានរៀបរាប់ដូចខាងក្រោម ៖

- **មិនមានការផ្លាស់ប្តូរគួរឲ្យកត់សំគាល់ទាក់ទងនឹងការរៀបចំថវិកាសំរាប់ការលើកកម្ពស់ ICT**

  ដូចបានបង្ហាញនៅក្នុងរូបភាពទី ១២ ខាងក្រោមបើប្រៀបធៀបទិន្នន័យដែលទទួលបានក្នុងឆ្នាំ ២០០៨ និង ២០០៩ យើងឃើញថាការបង្កើនថវិកាសំរាប់ ICT ស្ទើរតែគ្មានបន្តិចសោះ។ ក្រសួងជាងពាក់កណ្តាលបាននិយាយថា "ស្ទើរតែគ្មានលទ្ធភាព" និង "មានការលំបាក" នៅពេលសុំថវិកាឧបត្ថម្ភពីក្នុងក្រសួងរបស់ខ្លួន ដែលនេះជាលទ្ធផលមួយដូចកាលពីឆ្នាំមុនដែរ។ មន្ត្រីជាច្រើនបានបង្ហាញអំពីការលំបាករបស់ពួកគេក្នុងការស្នើសុំថវិកា។ ដោយសារបញ្ហាគំលាតវេខ្ញបនីយកម្ម ត្រូវបានឆ្លុះបញ្ចាំងតាមរយៈថវិកាដែលអាចយកមកប្រើប្រាស់បាន វាជាការចាំបាច់ក្នុងការធ្វើឲ្យក្រសួងទាំងអស់ អាចមានលទ្ធភាពទទួលបាននូវថវិកា ដែលខ្លួនត្រូវការ ។

<u>រូបភាពទី 12 ៖ ថវិកាសំរាប់លើកកម្ពស់ ICT</u>

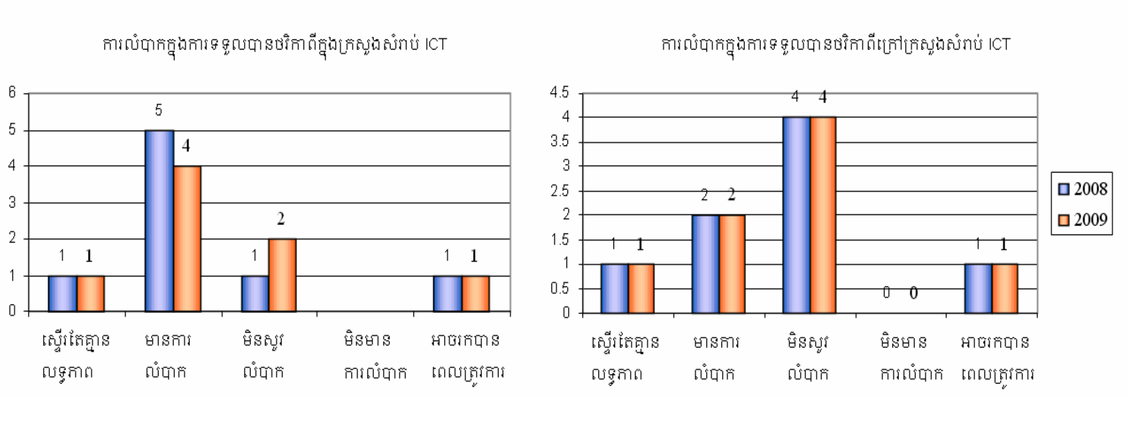

* អត្រាពិន្ទុនេះគឺជាលទ្ធផលនៃការធ្វើអង្កេតឆ្នាំ ២០០៨ និង ២០០៩ សំរាប់តែក្រសួងដែល ជាគោលដៅសិក្សា ទាំង ៨ ប៉ុណ្ណោះ

- **មានសមត្ថភាពតិចតួចក្នុងការធ្វើពាក្យស្នើសុំថវិកា**

  ដើម្បីពន្លឿនការផ្តល់ថវិកា វាជាការចាំបាច់ដែលត្រូវរៀបចំនូវបញ្ជីតំលៃ និងពាក្យស្នើសុំសំរាប់បញ្ចុះបញ្ចូលអ្នកគ្រប់គ្រងអង្គភាព និងអ្នកឧបត្ថម្ភពីក្រៅប្រទេស។ យ៉ាងណាមិញ មិនមានមន្ត្រីច្រើនប៉ុន្មានទេដែលមានសមត្ថភាពសរសេរពាក្យស្នើសុំជាផ្លូវការបែបនេះ ។

២.៧ បញ្ហាទូទៅ និងវិធានការដែលគួរអនុវត្ត

យោងទៅតាមសេចក្តីសង្ខេបអំពីបញ្ហា វិធានការ និងកម្មវិធីទាំងឡាយដែលបានផ្តល់ជាអនុសាសន៍កាលពីឆ្នាំមុន ក្រុមការងារចុះសិក្សាឆ្នាំ ២០០៩ បានធ្វើការកែតម្រូវតួរលេខតាមរយៈការបន្ថែមនូវលទ្ធផល ដែលបានរកឃើញថ្មីៗ មួយចំនួនដូចបានបង្ហាញនៅក្នុងទំព័របន្ទាប់ ។ តារាងសង្ខេបខាងក្រោមបង្ហាញអំពីទំនាក់ទំនងរវាងបញ្ហា វិធានការ និងកម្មវិធីទាំងអស់ដោយសង្ខេប។ វិធានការមួយចំនួនត្រូវបានស្នើឡើងដោយ CIOs របស់ក្រសួងនានាតាម រយៈបទសម្ភាសន៍ដែលផ្តល់ជូនក្នុងកំឡុងពេលធ្វើការវាយតំលៃ ។

សកម្មភាពទាំងនេះត្រូវបានដាក់នៅក្នុងក្រុមកម្មវិធីចំនួន៥ប្រភេទ ដូចជា: (១) កម្មវិធីអភិបាលកិច្ច ICT (២) កម្មវិធី ICT HRD (៣) កម្មវិធីសុវត្ថិភាព និងបណ្តាញ Network (៤) កម្មវិធី R&D ជាភាសាខ្មែរ និង(៥) កម្មវិធីឯកសារសមោធាន និងបទដ្ឋាន។ កម្មវិធីទាំងនេះមានសារៈសំខាន់សំរាប់បង្កើតនូវបរិស្ថានមួយ ដែលជំរុញឲ្យទីភ្នាក់ងាររដ្ឋាភិបាលនានាងាកមកប្រើប្រាស់ ICT នៅកន្លែងធ្វើការរបស់ពួកគេ និងជាចុងក្រោយ សំរាប់ផ្តល់នូវសេវាកម្ម e-Government ដល់សាធារណជន ។

* ត្រូវបានបង្កើតដោយក្រុមការងារចុះសិក្សាឆ្នាំ ២០០៨ ៖ ប្រអប់ពណ៌លឿង &ប្រអប់មានបន្ទាត់ពណ៌ខ្មៅជុំវិញ ។
ត្រូវបានបន្ថែមដោយក្រុមការងារចុះសិក្សាឆ្នាំ ២០០៩ ៖ ប្រអប់ពណ៌បៃតង &ប្រអប់មានបន្ទាត់ពណ៌ខៀវជុំវិញ ។

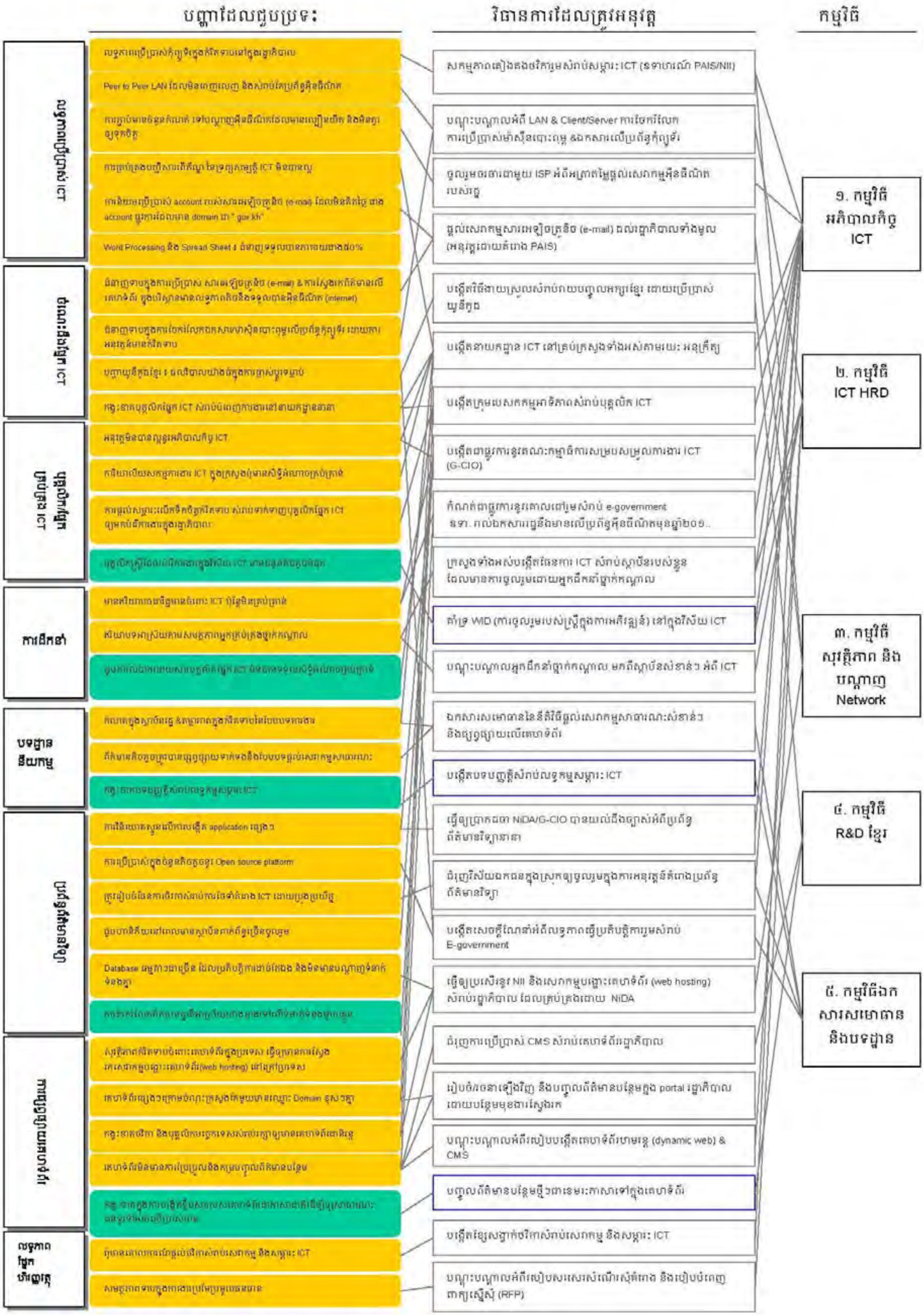

៣. សំណើរទាក់ទងនឹងការពង្រីកសេវាកម្ម e-Government

ជាលទ្ធផលនៃការធ្វើអង្កេតនេះ ក្រុមការងារចុះសិក្សាឆ្នាំ ២០០៩ បានរកឃើញថាមានការវិវត្តន៍មួយចំនួនទាក់ទងនឹងភាពត្រៀមលក្ខណៈសំរាប់ការងារ e-Government ។ ផ្ទុយទៅវិញ ស្របពេលជាមួយគ្នានេះដែរវាក៏បានបង្ហាញឲ្យឃើញថាស្ថានភាពក្រសួងមួយចំនួនរក្សា នៅដដែលដោយមិនមានការវិវត្តន៍ ជាពិសេសក្រសួងដែលឋិតក្នុងកំរិត "ទាប"។ នេះបញ្ជាក់ឲ្យឃើញថាគំលាតវេខុបនីយកម្មរវាងក្រសួងននីមួយៗពិតជាកើតមាន ហើយនឹងរីកកាន់តែធំជាងមុន ។ ជាងនេះទៅទៀតលទ្ធផលអង្កេតនេះក៏បានបង្ហាញដែរថា ធនធានមនុស្ស ការគាំទ្រផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ ចំណេះដឹងផ្នែក ICT និងធនធាន hardware ជាក់ស្តែងនៅមិនទាន់គ្រប់គ្រាន់នៅឡើយ។ វាមានន័យថា ក្រសួងដែលឋិតក្នុងកំរិត "ទាប" នឹងត្រូវធ្វើដំណើរលើផ្លូវមួយដែលវែងឆ្ងាយ ដើម្បីឈានដល់កំរិត"ខ្ពស់" ។

កម្ពុជាគឺជាប្រទេសមួយដែលមានចំនួនប្រជាជនសរុបប្រហែល ១៣ លាននាក់ ហើយជាមធ្យមមានអាយុជាង ២០ ឆ្នាំ (២០ - ២៥ឆ្នាំ)។ ម្យ៉ាងវិញទៀតចំនួនប្រជាជនដែលជា កំលាំងផលិតកម្មក៏មិនមានចំនួនលើសលុប តួយ៉ាងចំនួនវិស្វករ ជំនាញផ្នែក ICT មិនមានគ្រប់គ្រាន់នៅក្នុងប្រទេស។ ចំនួនប្រជាពលរដ្ឋកម្ពុជាសរុបស្មើរតែស្មើ ឬច្រើនជាងប្រជាជនក្នុងទីក្រុងតូក្យូនៃប្រទេសជប៉ុនបន្តិចបន្តួច។ ចំនុចត្រង់នេះអាចនិយាយបានថាទំហំនៃការពង្រីកសេវាកម្ម e-Government នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា គឺស្មើរតែស្មើទៅនឹងទំហំនៃការពង្រីកសេវាកម្ម e-Government របស់រដ្ឋាភិបាលតំបន់ក្នុងទីក្រុងតូក្យូ ដែលអាចបញ្ជាក់ឲ្យឃើញថាទំហំនៃរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាអាចចាត់ទុកថាជា SME (សហគ្រាសមធ្យមខ្នាតតូច) មួយ បើគិតនៅក្នុងវិស័យឧស្សាហកម្ម ។

នៅក្នុងប្រទេសជប៉ុន ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច ពាណិជ្ជកម្ម និងឧស្សាហកម្ម (METI) បានចាប់ផ្តើម ជំរុញផ្នែក SMEs តាមរយៈការលើកកម្ពស់ ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ "SaaS/Cloud Computing" ដើម្បីពង្រឹងសមត្ថភាព SMEs នៅក្នុងកិច្ចការជំនួញរបស់ពួកគេ ដែលទាក់ទងនឹងការវាស់កំរិតប្រសិទ្ធភាពការងារ និងការដោះស្រាយបញ្ហាធនធានមនុស្ស។ ក្នុងពេលជាមួយគ្នានេះដែរ រដ្ឋាភិបាលតំបន់មួយចំនួននៅក្នុងប្រទេសជប៉ុនបានសម្រេចចិត្តជ្រើសរើស Cloud computing សំរាប់ផ្តល់សេវាកម្មដល់

ប្រជាពលរដ្ឋរបស់ពួកគេ ដែលបានផ្តល់ឲ្យពួកគេនូវអត្ថប្រយោជន៍នៃការកាត់បន្ថយការចំណាយ។ ចំនុចនេះបញ្ជាក់ឲ្យឃើញថា e-Government នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាមិនចាំបាច់ត្រូវតែមានលក្ខណៈដូចទៅនឹង e-Government នៅក្នុងប្រទេសធំៗដ៏ទៃទៀត ដូចជា សហរដ្ឋអាមេរិក និង/ឬ អឺរ៉ុបទេ។ វាប្រហែលជាមានការគ្រប់គ្រាន់ដោយគ្រាន់តែបង្កើតសេវាកម្ម e-Government នៅក្នុងរដ្ឋាភិបាលតំបន់មួយចំនួននៅក្នុងប្រទេសទាំងនោះ ។

យោងតាមការវិភាគស្ថានការណ៍ជាក់ស្តែង ដែលបានរៀបរាប់ ពីខាងដើម កម្ពុជាគួរពិចារណាជ្រើសរើសយកនូវវិធីសាស្រ្តដែលមានស្រាប់ និងអាចទទួលយកបាន ដោយប្រើប្រាស់ថវិកា ធនធានមនុស្ស និងធនធាន hardware តិច ក្នុងពេលវេលាមួយដែលសមរម្យដើម្បីអនុវត្តនូវផែនការពង្រីកសេវាកម្ម e-Government ។

កាលពីឆ្នាំមុន ផែនការពង្រីកសេវាកម្ម e-Government ត្រូវបង្កើតជាលើកដំបូង។ ប៉ុន្តែដោយសារមិនមានធនធានហិរញ្ញវត្ថុគ្រប់គ្រាន់ បុគ្គលិកផ្នែក ICT នៅក្នុងស្ថាប័នរដ្ឋនីមួយៗបានជួបប្រទះនូវការលំបាក ក្នុងការបែងចែកឲ្យបាន គ្រប់គ្រាន់នូវធនធានមនុស្ស ការបណ្តុះបណ្តាលជំនាញ IT servers/ឧបករណ៍ផ្ទុកទិន្នន័យ និងកុំព្យូទ័រ។ ខាងក្រោមនេះគឺជាសំណើរដើម្បីដាក់បញ្ចូលគ្នានូវធនធានមនុស្សផ្នែក IT និងថវិកាដែលមានបច្ចុប្បន្ន និងបន្តទៅការពង្រីកសេវាកម្ម e-Government ដែលប្រើប្រាស់ថវិកាតិចប៉ុន្តែមានប្រសិទ្ធិភាព ។

ក្រុមការងារចុះសិក្សាបានដាក់ស្នើនូវគំរោងចំនួនពីរ ដែលអាចអនុវត្តរួមគ្នា ឬដាច់ដោយឡែកពីគ្នា ដោយពិនិត្យទៅលើការវិភាគ ស្ថានការណ៍ជាក់ស្តែងនៃការអភិវឌ្ឍន៍ ICT នៅក្នុងរដ្ឋាភិបាល ការវិវត្តន៍នៃគំរោង PAIS/NII របស់ NiDA ផលប៉ះពាល់នៃ ICT ទៅលើការអភិវឌ្ឍន៍ សេដ្ឋកិច្ច និងសង្គមរបស់កម្ពុជា និងនិន្នាការនៃការអភិវឌ្ឍន៍ ICT នៅលើសកលលោក ។ គំរោងទាំងនេះមានការពាក់ព័ន្ធជាមួយនឹងផ្នែកដែលមានគូសបន្ទាត់ជុំវិញនៅក្នុងរូបភាពទី ១៣ ខាងក្រោម ។

<u>រូបភាពទី 13 ៖ ផែនការពង្រីកសេវាកម្ម e-Government</u>

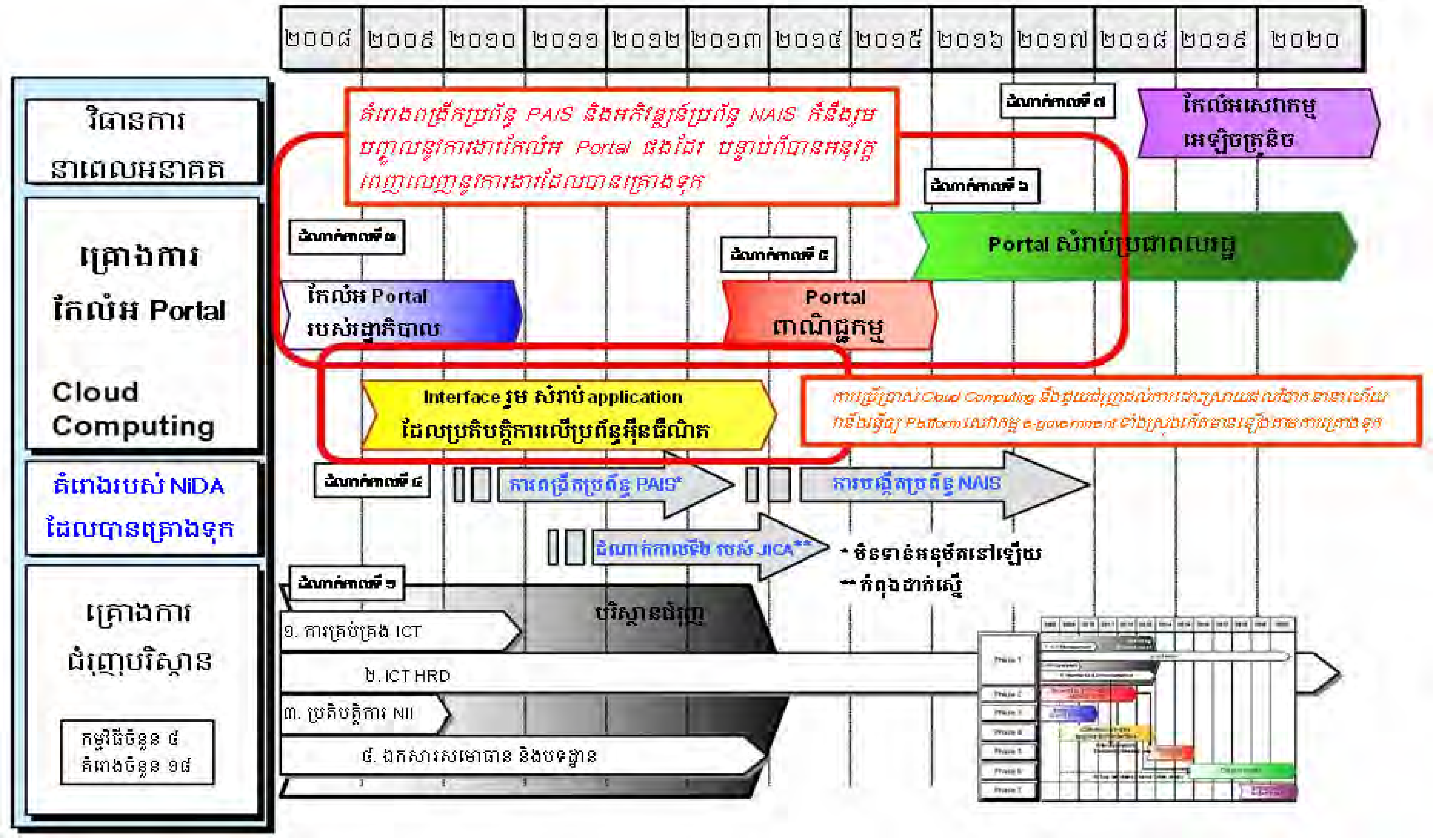

* បង្កើតជាលើកដំបូងដោយក្រុមការងារចុះសិក្សាឆ្នាំ ២០០៨ និងកែប្រែដោយក្រុមការងារចុះសិក្សាឆ្នាំ ២០០៩

ក. ការកែលំអ Portal ទាំងឡាយដែលពាក់ព័ន្ធ

ប្រសិនបើ portal sites ទាំងបីរបស់រដ្ឋាភិបាលសំរាប់ប្រតិបត្តិការការងារ រួមមាន Portal រដ្ឋាភិបាល Portal ពាណិជ្ជកម្ម និងPortal សំរាប់ពលរដ្ឋ បាននឹងកំពុងដំណើរការដោយរលូនហើយនោះ វាទំនងជាបង្ហាញឲ្យឃើញថាសេដ្ឋកិច្ច និងសង្គមរបស់កម្ពុជាអាចនឹងមានការអភិវឌ្ឍន៍ដោយបើកចំហ និងមានលក្ខណៈសកម្មជាងមុន។ ដោយហេតុថាការបង្កើតនូវគេហទំព័រ ដែលពាក់ព័ន្ធទាំងនេះជាការងារមួយដែលងាយស្រួល វាជាការប្រសើរមួយក្នុងការពិចារណាឲ្យ NiDA ធ្វើការសិក្សាអំពីការអនុវត្តន៍នូវគំរោងកែលំអ Portal ទាំងឡាយដែលពាក់ព័ន្ធនេះ ដោយរួមបញ្ចូលទៅក្នុងគំរោងពង្រីកប្រព័ន្ធ PAIS ឬគំរោងដ៏ទៃទៀតដែលអាចនឹងបង្កើតឡើងនាពេលខាងមុខ ។

ខ. មជ្ឈមណ្ឌល Cloud Computing របស់ NiDA (មជ្ឈមណ្ឌលពង្រីកសេវាកម្ម e-Government)

ទម្រង់នៃ Cloud computing មានលក្ខណៈទូលំទូលាយបន្តិច។ យ៉ាងណាមិញ សេវាកម្មទាំងឡាយ ដែលផ្តល់ដោយ Cloud computing ត្រូវបានបែងចែកជាបីប្រភេទ ដូចជា ៖

1) **Software មានលក្ខណៈជាសេវាកម្ម (SaaS)៖** Software មានលក្ខណៈជាសេវាកម្ម (SaaS) មានទីផ្សារធំជាងគេបំផុត។ ក្នុងករណីនេះ អ្នកផ្គត់ផ្គង់ (Software) អនុញ្ញាតឲ្យអតិថិជនប្រើប្រាស់តែ applications របស់ខ្លួនប៉ុណ្ណោះ។ Software ធ្វើការផ្លាស់ប្តូរព័ត៌មានជាមួយនឹងអ្នកប្រើប្រាស់តាមរយៈ interface។ applications ទាំងនេះអាចជាអ៊ីម៉ែលដែលប្រើលើប្រព័ន្ធអ៊ិនធឺណិត និង applications ដ៏ទៃទៀតដូចជា Twitter ឬ Last FM ជាដើម។
2) **Platform មានលក្ខណៈជាសេវាកម្ម (PaaS) ៖** Platform មានលក្ខណៈជាសេវាកម្ម (PaaS) គឺជាបណ្តុំ software និង tools សំរាប់បង្កើត applications ដែលត្រូវបានបង្ហោះ (host) នៅលើ servers របស់អ្នកផ្តល់ platform ។
3) **ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធមានលក្ខណៈជាសេវាកម្ម (IaaS) ៖** ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធមានលក្ខណៈជាសេវាកម្ម (IaaS) ដូចទៅនឹងសេវាកម្មលើគេហទំព័ររបស់ Amazon ដែលផ្តល់ដល់ servers នៃប្រព័ន្ធកុំព្យូទ័រនូវ IP addresses ដែលមិនមានលក្ខណៈស្មុគស្មាញ និងប្លុកជាច្រើនសំរាប់ផ្ទុកទិន្នន័យតាមតម្រូវការ ។

មជ្ឈមណ្ឌលនេះ គួរមានក្រុមការងារ បីប្រភេទគឺ ក្រុមទំនាក់ទំនងសាធារណៈ ក្រុមប្រតិបត្តិការ/អភិវឌ្ឍន៍ និងក្រុមផ្តល់ព័ត៌មានតាមទូរស័ព្ទ។ ក្រុមទំនាក់ទំនងសាធារណៈ នឹងធ្វើការវាយតំលៃអំពីតម្រូវការរបស់ទីភ្នាក់រដ្ឋនីមួយៗទាក់ទងនឹងសេវាកម្មដែលមជ្ឈមណ្ឌល Cloud Computing គួរផ្តល់ឲ្យ។ សេវាកម្ម portal របស់គេហទំព័រអាចជាសេវាកម្មមួយក្នុងចំណោមសេវាកម្មដែលមានតំលៃបំផុត ដែលមជ្ឈមណ្ឌលនេះអាចផ្តល់ឲ្យ។ ក្រុមនេះត្រូវចែករំលែកព័ត៌មានស្តីពីតម្រូវការទាំងនេះឲ្យបានទាន់ពេលវេលា និងត្រឹមត្រូវ ដល់ក្រុមប្រតិបត្តិការ/អភិវឌ្ឍន៍។ ដើម្បីការងារនេះកាន់តែមានភាពរលូន បុគ្គលិកនៃមជ្ឈមណ្ឌលនេះគួរតែជាអ្នកដែលមានជំនាញ និងចំណេះដឹងផ្នែក ICT ។

ទាក់ទងទៅនឹងមជ្ឈមណ្ឌល Cloud Computing របស់ NiDA ក្រុមការងារសូមផ្តល់ជាគំនិតយោបល់មួយចំនួនដូចខាងក្រោម ៖

· បុគ្គលិក NiDA ផ្នែក Cloud Computing (ធ្វើការទំនាក់ទំនង និងសហាការជាមួយក្រសួងដំទៃ)

សមាសភាពក្រុមការងារនៃមជ្ឈមណ្ឌល Cloud Computing របស់ NiDA ត្រូវតែជាបុគ្គលិកបច្ចេកទេសរបស់ NiDA។ ជាងនេះទៅទៀត ក្រុមការងារនេះគួរតែរួមបញ្ចូលបុគ្គលសំខាន់មួយរូបចូលទៅក្នុងផ្នែកអភិវឌ្ឍន៍ICT ដែលតែងតាំងដោយក្រសួងនីមួយៗ។ NiDAនឹងធ្វើការបណ្តុះបណ្តាលអនុប្បទានិក (មន្ត្រីដែលបានតែងតាំង)ទាំងនេះស្តីពីបច្ចេកវិទ្យា ICT ជំនាញផ្នែកប្រតិបត្តិការ/អភិវឌ្ឍន៍ និងវិធីសាស្រ្តពង្រីកសេវាកម្ម e-Government តាមរយៈប្រព័ន្ធ Cloud computing ក្នុងរយៈពេលជាក់លាក់មួយ ដូចជារយៈពេលពីរឆ្នាំជាដើម។ បន្ទាប់ពីទទួលបានការបណ្តុះបណ្តាលនេះមក អនុប្បទានិកទាំងអស់នឹងត្រលប់ទៅកាន់ស្ថាប័នរបស់ខ្លួនវិញ ហើយនឹងក្លាយទៅជាបុគ្គលិកផ្នែក ICT ដ៏សំខាន់ប្រចាំក្រសួង។

· ថវិកាសំរាប់មជ្ឈមណ្ឌល Cloud Computing របស់ NiDA

មជ្ឈមណ្ឌល Cloud Computing របស់ NiDA គួរតែដើរតួនាទីជា "មជ្ឈមណ្ឌលពង្រីកសេវាកម្ម e-Government" ដែលផ្តល់សេវាកម្ម e-Government ដល់ក្រសួងទាំងអស់តាមរយៈប្រព័ន្ធCloud។ តាមរយៈការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធCloud នេះ

ក្រសួងនីមួយៗមិនចាំបាច់ធ្វើការបង្កើត application ឬបង្កើនកំរិតសមត្ថភាពនៃប្រព័ន្ធរបស់ខ្លួនឡើយ។ ជាងនេះទៅទៀត ពួកគេមិនចាំបាច់បណ្តុះបណ្តាលបុគ្គលិករបស់ពួកគេ អំពីប្រព័ន្ធទាក់ទងនឹងការអភិវឌ្ឍន៍/ប្រតិបត្តិការទេ។ ប៉ុន្តែពួកគេអាចយកពេលវេលាទាំងនេះសំរាប់ផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់ចំពោះ ការងារប្រចាំថ្ងៃរបស់ពួកគេជំនួសវិញ។ វាជាការប្រសើរមួយដែលធ្វើការបែងចែក ថវិកាពិសេសពីស្ថាប័នរដ្ឋនីមួយៗ សំរាប់បញ្ចូលទៅក្នុងថវិការួមមួយសំរាប់ ICT ដើម្បីឲ្យការងារនេះអាចជំរុញស្ថានភាពជារួមនៃ ICT ឲ្យកាន់តែមានភាពប្រសើរឡើង។

តាមរយៈការបង្កើតមជ្ឈមណ្ឌល Cloud Computing របស់ NiDA នេះ ធនធានផ្សេងៗដូចជា ធនធានមនុស្ស ធនធានហិរញ្ញវត្ថុ និងធនធាន hardware (ដូចជា servers ជាដើម) នឹងត្រូវបានពង្រឹងប្រកបដោយប្រសិទ្ធិភាព ហើយការវិនិយោគស្ទួនលើការងារពង្រីកសេវាកម្មក៏នឹងត្រូវលុបបំបាត់ផងដែរ។

គុណសម្បត្តិទាំងឡាយនៃវិធីសាស្រ្តនេះត្រូវបានបង្ហាញដូចខាងក្រោម ៖

(1) ធ្វើឲ្យ NiDA និងក្រសួងដ៏ទៃទៀតអាចអនុវត្តដោយរលូន និងប្រកបដោយប្រសិទ្ធិភាពនូវការបណ្តុះបណ្តាល ការបំពាក់ និងការប្រើប្រាស់ដាច់ដោយឡែកពីគ្នានូវប្រព័ន្ធសុវត្ថិភាពព័ត៌មានវិទ្យាទាក់ទងនឹងការពង្រីកសេវាកម្ម e-Government។ មជ្ឈមណ្ឌល Cloud Computing របស់ NiDA នឹងក្លាយទៅជាមជ្ឈមណ្ឌលឯកភាពរួមមួយសំរាប់ការពារការវាយលុកកុំព្យូទ័រតាមរយៈប្រព័ន្ធអ៊ីនធឺណិត និងការដាច់ចរន្តអគ្គិសនី ជាដើម។ ការបង្កើតឲ្យមានអង្គភាពរដ្ឋបាលរួម និងតែមួយសំរាប់ការពារ ICT ធ្វើឲ្យការរៀបចំភ័ស្តុភារមានលក្ខណៈប្រសើរ និងមានប្រសិទ្ធិភាពជាង ការបង្កើតអង្គភាពរដ្ឋច្រើនដែលមានទីតាំងបិតនៅទីតាំងផ្សេងៗគ្នា។

(2) ប្រមូលផ្តុំនូវធនធានមនុស្សផ្នែក IT ដែលបិតនៅរាយប៉ាយតាមបណ្តាស្ថាប័នរដ្ឋនីមួយៗ និងជំរុញការប្រើប្រាស់ធនធានទាំងនេះប្រកបដោយប្រសិទ្ធិភាព និងដោយមិនខ្ជះខ្ជាយ។ តាមការយល់ឃើញរបស់យើង ក្រសួងនីមួយៗអាចគៀងគងបុគ្គលិកជំនាញផ្នែក IT ដោយចំណាយថវិកាតិច។ម្យ៉ាងវិញទៀត ក្រសួងទាំងនេះមិនចាំបាច់ត្រូវការ ប្រព័ន្ធអភិវឌ្ឍន៍/ប្រតិបត្តិការ/ថែទាំ

បុគ្គលិក ដោយខ្លួនឯងឡើយ។ ពួកគេគ្រាន់តែមានបុគ្គលិក IT តែមួយចំនួនតូច គឺជាការគ្រប់គ្រាន់ ។

(3) ផ្តល់ឱកាសដល់បុគ្គលិកផ្នែក ICT របស់ក្រសួងផ្សេងៗ ឲ្យទទួលបាននូវជំនាញចុងក្រោយបំផុតផ្នែកបច្ចេកវិទ្យា ឯកទេស និងការបណ្តុះបណ្តាលលើការអនុវត្តន៍ជាក់ស្តែង នៅពេលដែលពួកគេបិតនៅក្នុងមជ្ឈមណ្ឌល Cloud Computing របស់ NiDA។ មជ្ឈមណ្ឌលនេះអាចផ្តោតទៅលើការរៀបចំកម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលបច្ចេកវិទ្យាជាច្រើនយ៉ាង សំរាប់ផ្តល់ឲ្យបុគ្គលិកផ្នែក ICT ។

(4) ជាងនេះទៅទៀត វាជាការពិតដែលក្រសួងនីមួយៗមិនចាំបាច់ត្រូវការបង្កើនកំរិតសមត្ថភាព និង/ឬថែទាំសេវាកម្មអេឡិចត្រូនិច (e-services) របស់ពួកគេដោយសារពួកគេមិនចាំបាច់ត្រូវមានអង្គភាពផ្តល់សេវាកម្មដោយខ្លួនឯង។

<u>រូបភាពទី 6 ៖ ទម្រង់នៃ e-Government ដែលមាននាពេលបច្ចុប្បន្ន និងដែលបានដាក់ស្នើ</u>

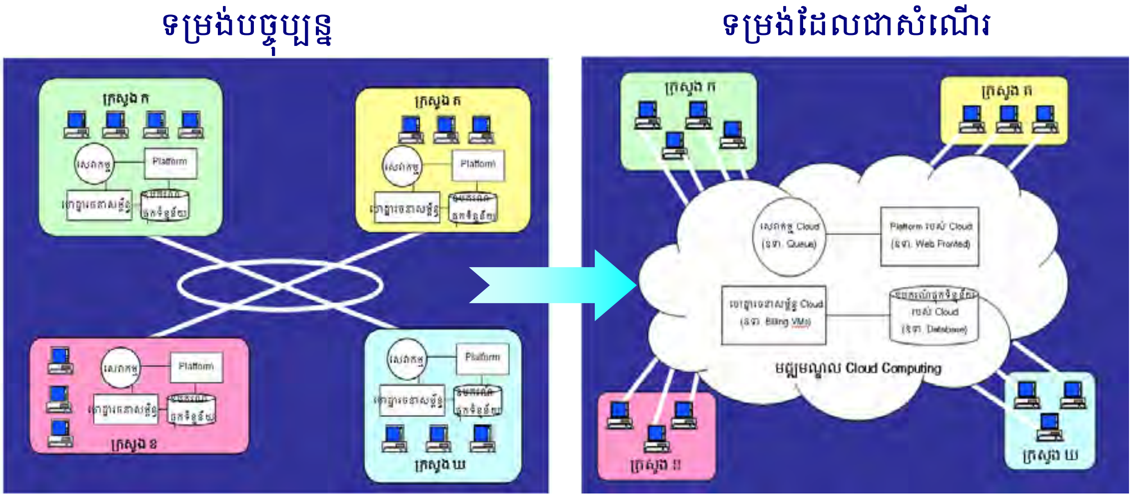

វិធីសាស្ត្រនៃការប្រើប្រាស់ "មជ្ឈមណ្ឌល Cloud Computing របស់ NiDA" នេះនឹងជួយដោះស្រាយបញ្ហា និងផលវិបាកជាច្រើន ដូចជា បញ្ហាកង្វះខាតធនធានមនុស្ស កង្វះខាតការឧបត្ថម្ភគាំទ្រផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ និងកង្វះខាត hardware ដោយធ្វើការប្រមូលផ្តុំធនធានទាំងនេះ មកដាក់នៅក្នុងមជ្ឈមណ្ឌលដើម្បីប្រើប្រាស់ឲ្យមានប្រសិទ្ធិភាព និងដោយមិនខ្ជះខ្ជាយ។ វានឹងជួយទីភ្នាក់ងារដែលបិតក្នុងកំរិត "ទាប"

ក្នុងការផ្តល់សេវាកម្ម e-Government ដែលមានគុណភាពល្អដល់ស្ថាប័នរបស់ខ្លួនផ្ទាល់ ក៏ដូចជាប្រជាពលរដ្ឋទូទៅផងដែរ ។

សូមជំរាបថា ប្រសិនបើ Cloud computing នេះ ត្រូវបានយកមកប្រើប្រាស់នោះ ផលប្រយោជន៍សំខាន់បំផុតគឺនឹងជួយកាត់បន្ថយទំងន់ ឬបន្ទុកការងារអភិវឌ្ឍន៍ ICT របស់ក្រសួងទាំងឡាយ ដែលវាពាក់ព័ន្ធទាំងការចំណាយ និងការទទួលខុសត្រូវក្នុងកិច្ចការអភិវឌ្ឍន៍ ICT នេះ។ ការទទួលខុសត្រូវនេះទៀតសោត ប្រាកដជានឹងរួមញ្ចូលទាំងបញ្ហាសុវត្ថិភាពព័ត៌មានវិទ្យាផងដែរ។

យ៉ាងណាមិញ នេះគ្រាន់តែជាសំណើរមួយដាក់ជូនរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាក៏ដូចជាថ្នាក់ដឹកនាំ NiDA ប៉ុណ្ណោះ ហើយក្រុមការងារចុះសិក្សាឆ្នាំ ២០០៩ នឹងទទួលពិភាក្សាអំពីលទ្ធភាពអនុវត្តនូវវិធីសាស្ត្រនេះជាមួយនឹងស្ថាប័ន និងមន្ត្រីពាក់ព័ន្ធនានា និងសង្ឃឹមថាប្រទេសកម្ពុជានឹងឈាន ទៅរកការអនុវត្តន៍ កិច្ចការពង្រីកសេវាកម្ម e-Government ក្នុងពេលអនាគតដ៏ខ្លីខាងមុខនេះ។

សេចក្តីថ្លែងអំណរគុណ

ក្រោមការដឹកនាំរបស់ឯកឧត្តម បណ្ឌិត ភូ លីវុឌ្ឍ អគ្គលេខាធិការនៃអាជ្ញាធរជាតិទទួលបន្ទុកកិច្ចការអភិវឌ្ឍន៍បច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ ព័ត៌មានវិទ្យា (NiDA) និងលោក Makoto Fuse ប្រធានក្រុមប្រឹក្សាតំណាង JICA ឯកសារនេះត្រូវបានរៀបចំឡើងដោយក្រុមការងារដែលមានសមាសភាពដូចខាងក្រោម។ ការសិក្សានេះបានទទួលការឧបត្ថម្ភគាំទ្រពីទីភ្នាក់ងារសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិនៃប្រទេសជប៉ុន (JIC-A) ដែលជាផ្នែកមួយនៃ "គំរោងពង្រឹងសមត្ថភាពលើការគ្រប់គ្រង ICT នៅក្នុង NiDA"។

ក្រុមការងារចុះសិក្សា៖

អ៊ុក វណ្ណឌី មន្ត្រី NiDA
សិទ្ធិ ណារ៉ាស៊ី មន្ត្រី NiDA
ពិន រ៉ាវិន មន្ត្រី NiDA
Hideo Hoya អ្នកជំនាញរយៈពេលខ្លីរបស់ JICA
Misaki Kimura អ្នកសម្របសម្រួលគំរោងរបស់ JICA

ក្រុមការងារយើងខ្ញុំសូមថ្លែងអំណរគុណ យ៉ាងជ្រៀលជ្រៅចំពោះមន្ត្រី ICT របស់រដ្ឋាភិបាលទាំងអស់ ដែលបានទទួលស្វាគមន៍ក្រុមការងារយើងខ្ញុំ និងបានផ្តល់នូវព័ត៌មាន និងមតិយោបល់ដ៏មានតំលៃនានា។ មន្ត្រីទាំងនេះរួមមាន លោក សុក ថា ប្រធានការិយាល័យ IT នៃក្រសួងអប់រំ យុវជន និង កីឡា លោក ស៊ុយ រិទ្ធិ ប្រធាននាយកដ្ឋានរដ្ឋបាលនៃក្រសួងសុខាភិបាល លោក ងួន សុវណ្ណារិទ្ធ អនុប្រធាននាយកដ្ឋាន ICT នៃក្រសួងព័ត៌មាន លោក សាអែម សារុធ អនុប្រធាននាយកដ្ឋានសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ និងជាអនុប្រធានក្រុមការងារគេហទំព័រ នៃក្រសួងមហាផ្ទៃ លោក ញាន ចូច មន្ត្រីមជ្ឈមណ្ឌលឯកសារ និងព័ត៌មានកសិកម្ម (AIDOC) នៃក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រម៉ាញ់ និង នេសាទ លោក សិទ្ធី សៀង អនុប្រធាននាយកដ្ឋានទូរគមនាគមន៍និយ័ត នៃក្រសួងប្រៃសនីយ៍ និង ទូរគមនាគមន៍ លោក ឈួន ចាន់រិទ្ធី ប្រធានការិយាល័យគ្រប់គ្រងទិន្នន័យបរិស្ថាន នៃក្រសួងបរិស្ថាន លោកជុំទាវ សុខ សេងយ៉ន និងលោក វុត្ថា វិច្ឆកា មកពីនាយកដ្ឋានរដ្ឋបាល និងកិច្ចការទូទៅ

នៃក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និង សំណង់ លោក អ៊ិត គុណអរុណរះ និងលោក មឿង ឌីណា មកពីនាយកដ្ឋានផែនការ និងស្ថិតិ នៃក្រសួងការងារ និងបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ លោក គង់ សុភារក្ស ប្រធាននាយកដ្ឋានស្ថិតិ និង IT នៃក្រសួងទេសចរណ៍ លោក ម៉ី ហ៊ុល អនុប្រធាននាយកដ្ឋានរដ្ឋបាល នៃក្រសួងកិច្ចការនារី ។ យើងខ្ញុំក៏សូមថ្លែងអំណរគុណចំពោះគំនិតយោបល់ និងទស្សនៈដ៏មានតំលៃរបស់អ្នកជំនាញក្នុងវិស័យទាំងនេះ ដែលរួមមាន លោក Kanazawa Daisuke អ្នកជំនាញ JICA ប្រចាំក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា លោក Nakanishi Hiroyuki ប្រធានអ្នកស្ម័គ្រចិត្តរបស់ JICA ប្រចាំក្រសួងសាធារណការ និង ដឹកជញ្ជូន។ ជាមួយគ្នានេះផងដែរ យើងខ្ញុំក៏សូមថ្លែងអំណរគុណចំពោះ លោក វណ្ណ ខែមម៉ា អនុប្រធាន នាយកដ្ឋានតបណ្តាញរបស់ NiDA ដែលបានផ្តល់ឲ្យយើងនូវព័ត៌មានពាក់ព័ន្ធនានាស្តីពី NII ។

ជាចុងក្រោយ យើងខ្ញុំសូមថ្លែងអំណរគុណចំពោះ សមាជិកក្រុមការងារចុះសិក្សា ដែលបានជួបជុំគ្នាជាទៀងទាត់ ដើម្បីចែករំលែកមតិយោបល់ និងទស្សនៈដោយស្មោះត្រង់ដល់ការងារចងក្រងរបាយការណ៍នេះ ។

យើងខ្ញុំសូមស្វាគមន៍ចំពោះការផ្តល់ជាទស្សនៈ និងមតិស្ថាបនាផ្សេងៗ សំរាប់កែលំអផែនការនេះឲ្យកាន់តែប្រសើរ។

សូមទំនាក់ទំនងមកឯកឧត្តម បណ្ឌិត ភូ លីវុឌ្ឍ អគ្គលេខាធិការនៃអាជ្ញាធរជាតិទទួលបន្ទុកកិច្ចការអភិវឌ្ឍន៍បច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ ព័ត៌មានវិទ្យា (NiDA) តាមរយៈសារអេឡិចត្រូនិច (e-mail) leewood_phu@nida.gov.kh ។

ក្រុមការងារដែលបានចុះសិក្សាបន្ត
ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០០៩

Appendix I

Toolkit សំរាប់រៀបចំផែនការបច្ចេកវិទ្យាគមនាគមន៍ និងព័ត៌មានវិទ្យា (ICT)

សំរាប់ទីភ្នាក់ងាររដ្ឋាភិបាល

ឯកសារលេខ ១.០

ខែតុលា ឆ្នាំ២០០៨

អាជ្ញាធរជាតិទទួលបន្ទុកកិច្ចការអភិវឌ្ឍន៍បច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ព័ត៌មានវិទ្យា (NiDA)

អារម្ភកថា

ខ្ញុំមានសេចក្តីសោមនស្សរីករាយ ដោយបានធ្វើការចែកចាយនូវ Toolkit សំរាប់រៀបចំផែនការ បច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និងព័ត៌មានវិទ្យា (ICT) ដល់បណ្តា CIO របស់រដ្ឋាភិបាលទាំងអស់។ គោលបំណងសំខាន់នៃ toolkit នេះ គឺដើម្បីជួយសម្រួលដល់អង្គភាពរបស់លោកអ្នកក្នុងការរៀបចំផែនការ ICT ដោយខ្លួនឯង។ វានឹងដឹកនាំផ្លូវលោកអ្នកក្នុងដំណើរការរៀបចំផែនការស្តីអំពីរបៀបប្រើប្រាស់ ICT ប្រកបដោយប្រសិទ្ធិភាព ដើម្បីពង្រឹងនូវអង្គភាពរបស់លោកអ្នក។

ទោះបីជា NiDA បានព្យាយាមជំរុញការប្រើប្រាស់ ICT នៅក្នុងរដ្ឋាភិបាលជាដរាបមក ចាប់តាំងពីពេលបង្កើតស្ថាប័ននេះក្តី ក៏ការប្រើប្រាស់នេះនៅមានកំរិតទាបនៅឡើយ ដែលកត្តានេះមួយផ្នែកបណ្តាលមកពីកង្វះខាតហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ។ បច្ចុប្បន្ននេះ យើងកំពុងបិតនៅក្នុងដំណាក់កាលកសាងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធព័ត៌មានវិទ្យាថ្នាក់ជាតិ (NII) ដែលនឹងភ្ជាប់បណ្តាញទំនាក់ទំនងរវាងទីភ្នាក់ងាររដ្ឋាភិបាលនៅក្នុងខេត្តចំនួន១០។ ក្រៅអំពីសេវាកម្មជាមូលដ្ឋានផ្សេងៗ ដែលនឹងផ្តល់ជូនលោកអ្នក ដូចជាសេវាកម្មសារអេឡិចត្រូនិច (E-mail) និងទូរស័ព្ទ VoIP សំរាប់រដ្ឋាភិបាលទាំងមូល យើងក៏នឹងមានមជ្ឈមណ្ឌល IT ដែលអាចផ្តល់សេវាកម្មគ្រប់គ្រងបណ្តាញ network ផងដែរ។ ដើម្បីទទួលបាននូវអត្ថប្រយោជន៍ដ៏ច្រើនបំផុតពីការប្រើប្រាស់ទ្រព្យសម្បត្តិរួមទាំងនេះ យើងខ្ញុំសូមជំរុញឲ្យទីភ្នាក់ងាររដ្ឋាភិបាលទាំងអស់ធ្វើការរៀបចំផែនការ ICT សំរាប់ស្ថាប័នរបស់ខ្លួន។ ជាមួយនឹងផែនការ ICT ដែលបានបង្កើតនេះ NiDA អាចធ្វើការសិក្សាអំពីវិធីដ៏ប្រសើរបំផុតដើម្បីសម្របសម្រួលនូវតម្រូវការផ្សេងៗ និងការអភិវឌ្ឍន៍ ICT នៅក្នុងរដ្ឋាភិបាល។

ក្នុងគោលបំណងនេះ NiDA កំពុងធ្វើការរៀបចំនូវផែនការពង្រីកសេវាកម្ម e-Government ថ្នាក់ជាតិ ដែលមានរួមបញ្ចូលនូវផែនការ ICT របស់លោកអ្នកផងដែរ។ អត្ថប្រយោជន៍នៃការបង្កើតផែនការពង្រីកសេវាកម្ម e-Government នេះ គឺដើម្បីចែករំលែកនូវតម្រូវការផ្នែក ICT របស់រាជរដ្ឋាភិបាល និងប្រើប្រាស់ធនធានដែលមានបច្ចុប្បន្នប្រកបដោយប្រសិទ្ធិភាព ចៀសវាងការវិនិយោគស្ទួន និងដើម្បីគៀងគងធនធានបន្ថែមទៀតសំរាប់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាទាំងមូល។

© NiDA

យើងខ្ញុំសូមសំណូមពរឲ្យស្ថាប័នទាំងអស់ផ្តល់កិច្ចសហប្រតិបត្តិការ ដល់ការខិតខំប្រឹងប្រែងរបស់យើងក្នុងការរៀបចំផែនការនេះ ហើយសង្ឃឹមថានឹងបានធ្វើការរួមគ្នាដើម្បីធ្វើឲ្យផែនការរបស់លោកអ្នកអាចលេចចេញជារូបរាង។

ខែតុលា ឆ្នាំ២០០៨

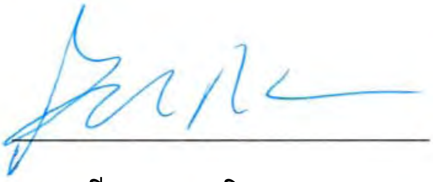

ភូ លីវុឌ្ឍ (បណ្ឌិត)

អគ្គលេខាធិការ

អាជ្ញាធរជាតិទទួលបន្ទុកកិច្ចការអភិវឌ្ឍន៍បច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ ព័ត៌មានវិទ្យា

ទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី

© NiDA

មាតិកា

សេចក្តីផ្តើម **4**

តើការរៀបចំផែនការ ICT គឺជាអ្វី? **6**

ដំណាក់កាលទី១៖ កំណត់គោលដៅ **10**

ដំណាក់កាលទី២៖ ធ្វើការវាយតំលៃអំពីស្ថានការណ៍ និងតម្រូវការជាក់ស្តែង **16**

ដំណាក់កាលទី៣៖ បង្កើតផែនការ ICT **33**

សេចក្តីថ្លែងអំណរគុណ

Toolkit សំរាប់រៀបចំផែនការ ICT នេះ ត្រូវបានរៀបរៀងដោយ Mayumi Miyata អ្នកជំនាញរយៈពេលខ្លីរបស់ JICA ក្នុងការបង្កើតផែនការ ICT (e-Government) ដែលជាផ្នែកមួយនៃគំរោងសហប្រតិបត្តិការផ្នែកបច្ចេកទេសរបស់ JICA សំរាប់ពង្រឹងសមត្ថភាពលើការគ្រប់គ្រង ICT នៅ NiDA។

© NiDA

សេចក្ដីផ្ដើម

ទិដ្ឋភាពទូទៅ

បច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និងព័ត៌មានវិទ្យា (ICT) កំពុងផ្លាស់ប្ដូរជីវភាពប្រចាំថ្ងៃរបស់មនុស្សយើងគ្រប់គ្នា។ ហើយវាក៏បានផ្លាស់ប្ដូរបែបបទការងាររបស់រដ្ឋាភិបាលនានាផងដែរ។ រដ្ឋាភិបាលនៃប្រទេសជាច្រើនបានកំពុងទាញយកផលប្រយោជន៍ពី ICT ដើម្បីធ្វើឲ្យការផ្ដល់សេវាកម្មសាធារណៈដល់ប្រជាជនរបស់ពួកគេកាន់តែមានភាពរលូនជាងមុន។ ដោយបានជ្រាបយ៉ាងច្បាស់អំពីសក្ដានុពលនៃ ICT នេះ រាជរដ្ឋាភិបាលនៃប្រទេសកម្ពុជាក៏បានរួមបញ្ចូលនូវ "ការជំរុញការប្រើប្រាស់ដោយទូលំទូលាយនៃបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មានវិទ្យានៅគ្រប់វិស័យទាំងអស់ក្នុងការងារអភិបាលកិច្ច និងរដ្ឋាភិបាល" នៅក្នុងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ (NSDP) ២០០៦-២០១០។

ផែនការពង្រីកសេវាកម្ម e-Government

ដោយមានភារកិច្ចជាអ្នករៀបចំផែនការ និងអនុវត្តគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍ និងលើកកំពស់វិស័យ IT អាជ្ញាធរជាតិទទួលបន្ទុកកិច្ចការអភិវឌ្ឍន៍បច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ ព័ត៌មានវិទ្យា (NiDA) ក្រោមចំណុះទីស្ដីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រីបានកំពុងជំរុញការប្រើប្រាស់ ICT នៅក្នុងរដ្ឋាភិបាល។ NiDA បានអនុវត្តនូវគំរោង e-Government គំរោងប្រព័ន្ធរដ្ឋបាលពត៌មានវិទ្យា (ភ.ព.) (GAIS) គំរោងប្រព័ន្ធរដ្ឋបាលពត៌មានវិទ្យាថ្នាក់ខេត្ត (PAIS) ដែលរួមបញ្ចូលទាំងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធព័ត៌មានថ្នាក់ជាតិ (NII) និង បណ្ដាញ broadband network សំរាប់រដ្ឋាភិបាលទាំងមូល។ ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធទាំងនេះផ្ដល់នូវវិសាលភាពយ៉ាងទូលំទូលាយដល់ទីភ្នាក់ងាររដ្ឋាភិបាលទាំងឡាយក្នុងការបង្កើត applications ដើម្បីបំពេញតម្រូវការចាំបាច់នានារបស់ខ្លួន។ ដើម្បីសម្រួលដល់ការប្រើប្រាស់ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធនេះឲ្យមានប្រសិទ្ធិភាព NiDA បានចាប់ផ្ដើមធ្វើការសិក្សាអំពីផែនការពង្រីកសេវាកម្ម e-Government ដោយបានពិនិត្យទៅលើគោលដៅរួម ទស្សនៈទាន និងបញ្ហានានាក្នុងកិច្ចការលើកកំពស់សេវាកម្ម e-Government។

ហេតុអ្វីត្រូវការផែនការ ICT ?

បើមិនមានការរួមបញ្ចូលផែនការ ICT របស់ក្រសួងនីមួយៗទេ ផែនការពង្រីកសេវាកម្ម e-Government មិនអាចក្លាយជារបស់សំខាន់មួយដែលរួមបញ្ចូលនូវបញ្ហាពាក់ព័ន្ធនានាទេ។ ក៏ប៉ុន្តែមានតែក្រសួងមួយចំនួនប៉ុណ្ណោះ ដែលបានរៀបរៀងជាឯកសារនូវផែនការ ICT របស់ពួកគេ។

© NiDA

NiDA បានពិនិត្យឃើញថា វាមិនមានភាពងាយស្រួលនោះទេ ក្នុងការរៀបចំផែនការស្តីអំពីការដាក់ឲ្យប្រើប្រាស់ប្រកបដោយប្រសិទ្ធិភាពនូវបច្ចេកវិទ្យានេះ សំរាប់ការបំពេញការងារប្រចាំថ្ងៃនៅតាមស្ថាប័នមន្ទីរដែលមានបរិយាកាសការងារផ្សេងៗគ្នា។ ដោយហេតុនេះហើយ NiDA មានបំណងកសាងនូវសមត្ថភាពទាក់ទងនឹងការរៀបចំផែនការ ICT នៅតាមក្រសួងនីមួយៗ និងប្រមែប្រមូលសេចក្តីពង្រាងផែនការ ICT របស់ក្រសួងទាំងអស់។ ហើយផែនការ ICT របស់ក្រសួងទាំងអស់នេះនឹងបញ្ចូលទៅក្នុងផែនការពង្រីកសេវាកម្ម e-Government។

អ្នកដែលត្រូវប្រើប្រាស់ toolkit នេះ

toolkit នេះត្រូវបានបង្កើតឡើងដើម្បីផ្តល់នូវការណែនាំក្នុងការកំណត់នូវផ្នែក ដែល ICT អាចត្រូវបានប្រើប្រាស់ប្រកបដោយប្រសិទ្ធិភាព នៅក្នុងការិយាល័យរដ្ឋាភិបាលនានា។ វាត្រូវបានបង្កើតឡើងជាចំបងសំរាប់មន្ត្រី ICT ថ្នាក់កណ្តាល ដែលមានតួនាទីក្នុងការលើកកំពស់ការប្រើប្រាស់ ICT នៅក្នុងស្ថាប័នរដ្ឋាភិបាលនីមួយៗ។ វាជាប្រការប្រសើរមួយ ដែលមន្ត្រីចូលរួមក្នុងការឆ្លើយសំនួរ មានបទពិសោធន៍ជាមួយការអនុវត្តន៍គំរោង ICT ជាពិសេសការបង្កើត application ។ បញ្ជីសំនួរនៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធត្រូវបានផ្តល់ជូនសំរាប់បំពេញនូវចំលើយផ្សេងៗ ហើយតម្រូវឲ្យប្រគល់ជូន NiDA ក្នុងកំឡុងពេលធ្វើសិក្ខាសាលា។

ការពន្យល់អំពីនិមិត្តសញ្ញា

□ ព័ត៌មានបន្ថែម: ផ្នែកនេះផ្តល់នូវធនធានដែលមានសារៈប្រយោជន៍ជាច្រើនសំរាប់ជាព័ត៌មានបន្ថែម។ នៅក្នុងករណីមួយចំនួន វាក៏សំដៅទៅលើកិច្ចខំប្រឹងប្រែង/ធនធានសំរាប់ការអនុវត្តន៍សកម្មភាពណាមួយ។

□ ឧបសម្ព័ន្ធ: និមិត្តសញ្ញានេះបង្ហាញអំពី tool នៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធដែលនឹងត្រូវប្រើប្រាស់។

ចំណាំ ☞: វាបង្ហាញអំពីចំនុចសំខាន់ដែលត្រូវចងចាំ។

មាតិកា

toolkit នេះ រួមមាននូវប្រធានបទមួយចំនួនដូចខាងក្រោម៖

ប្រធានបទ	សូមមើលទំព័រទី
តើការរៀបចំផែនការ ICT គឺជាអ្វី?	៦
ដំណាក់កាលទី១៖ កំណត់គោលដៅ	១០
ដំណាក់កាលទី២៖ ធ្វើការវាយតំលៃអំពីស្ថានការណ៍ និងតម្រូវការជាក់ស្តែង	១៦
ដំណាក់កាលទី៣៖ បង្កើតផែនការ ICT	៣៣

© NiDA

តើការរៀបចំផែនការ ICT គឺជាអ្វី?

និយមន័យ

នៅក្នុង toolkit នេះ ការរៀបចំផែនការ ICT មានអត្ថន័យសំដៅទៅលើ "ការកំណត់នូវវិស័យ/ផ្នែក ដែល ICT អាចត្រូវបានប្រើប្រាស់ប្រកបដោយប្រសិទ្ធិភាព ដើម្បីសម្រេចបាននូវគោលដៅរបស់អង្គភាព"។ ដោយហេតុថាវាជាផែនការសំរាប់ទីភ្នាក់ងាររដ្ឋាភិបាលទាំងឡាយ យើងនឹងផ្តោតទៅលើបញ្ហាទាក់ទងនឹង application សំរាប់ការងារ e-government ។

ក្នុងល័ក្ខខ័ណ្ឌនេះ ផែនការ ICT សំដៅទៅលើ:

- ព័ត៌មានទូទៅអំពីក្រសួង ដូចជាបេសកកម្ម និងការទទួលខុសត្រូវជាដើម
- សមិទ្ធិផលទទួលបានពីសកម្មភាពនានាទាក់ទងនឹង ICT
- គោលបំណងនៃការបង្កើតផែនការ ICT
- ស្ថានការណ៍បច្ចុប្បន្ន និងតម្រូវការ ICT នាពេលអនាគតនៅក្នុងក្រសួងមន្ទីរ
- បញ្ជីសកម្មភាព និងលទ្ធផលដែលរំពឹងទុក
- ពេលវេលាកំណត់សំរាប់ការអនុវត្តន៍សកម្មភាពនានា

→ គំរូផែនការ ICT មានភ្ជាប់ជូននៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធទី១

© NiDA

វិធីសាស្ត្រ

យើងអាចស្វែងយល់ដោយទូលំទូលាយអំពីការរៀបចំផែនការ ICT ដែលត្រូវបានចែកចេញជាបីដំណាក់កាលដូចខាងក្រោម៖

· កំណត់ឲ្យបានច្បាស់លាស់អំពីគោលបំណងនៃការប្រើប្រាស់ ICT រួមជាមួយនឹងទិសដៅរបស់អង្គភាព
· ទំនាក់ទំនងជាមួយថ្នាក់ដឹកនាំក្នុងស្ថាប័ន ដើម្បីទទួលបានការឧបត្ថម្ភគាំទ្រ

· សិក្សាអំពីបែបបទការងារ បច្ចេកវិទ្យា និងធនធានមនុស្ស
· ធ្វើការសង្កេត និងសម្ភាសន៍មន្ត្រីពាក់ព័ន្ធដើម្បីកំណត់នូវបញ្ហា សមត្ថភាព ICT ដែលមានស្រាប់ និងតម្រូវការនាពេលអនាគត

· ដាក់ស្នើនូវដំណោះស្រាយចំពោះបញ្ហា និងតម្រូវការដែលបានរកឃើញ
· ធ្វើការបែងចែងជាគំរោង/ភារកិច្ចផ្សេងៗ
· បង្កើតផែនការសកម្មភាព ICT ជាក់លាក់មួយ

ក្រុមការងារ

វាជាការប្រសើរបំផុតមួយ ដែលក្រុមការងាររៀបចំផែនការ ICT មួយត្រូវបានបង្កើតឡើងនៅក្នុងក្រសួងនីមួយៗ ដោយមានឧត្តមមន្ត្រីម្នាក់ធ្វើជាប្រធានក្រុម។ សមាជិកក្រុមអាចរួមបញ្ចូលនូវតំណាងដែលបិតនៅថ្នាក់កណ្តាល ពី(អគ្គ)នាយកដ្ឋានទាំងអស់ ដែលមានការយល់ដឹងយ៉ាងច្បាស់លាស់ពីមុខងាររបស់មន្ត្រីនីមួយៗនៅក្នុងក្រសួងមន្ទីរ (ឧទាហរណ៍ មុខងារនៃអនុប្រធាននាយកដ្ឋានជាដើម)។ កត្តានេះនឹងធ្វើឲ្យដំណើរការនៃការរៀបចំផែនការរបស់លោកអ្នក អាចប្រព្រឹត្តទៅបានឆាប់រហ័ស និងមានភាពងាយស្រួលជាងមុន ហើយវាក៏នឹងធ្វើឲ្យការដោះស្រាយបញ្ហានានានៅក្នុងក្រសួងទាំងមូល អាចប្រព្រឹត្តទៅប្រកបដោយប្រសិទ្ធិភាពផងដែរ។

© NiDA

វិធីប្រើប្រាស់ toolkit

ដូចបានបង្ហាញជូនខាងក្រោម toolkit នេះ ត្រូវបានចែកចេញជាបីផ្នែក គឺសេចក្តីណែនាំ ឯកសារវាយតំលៃ (Assessment Sheet) និងគំរូផែនការ ICT (ICT Plan Template)

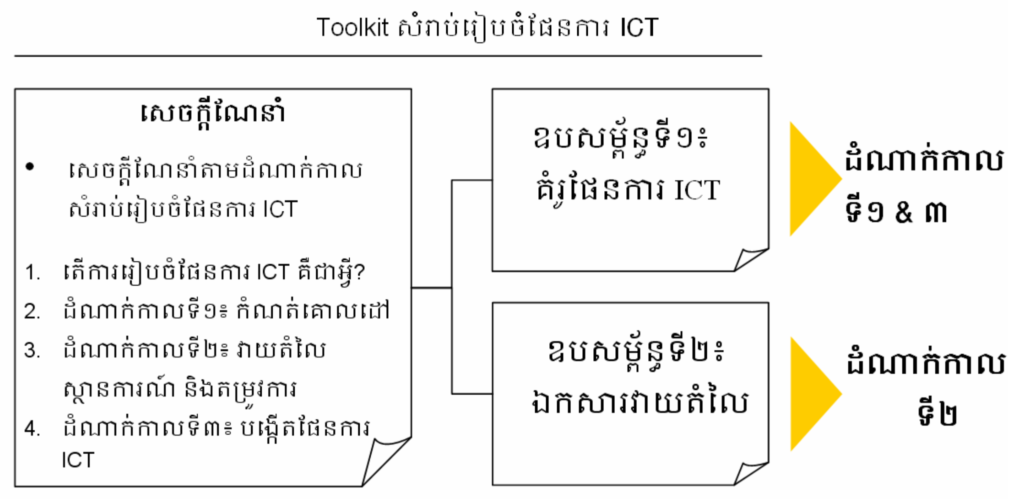

សេចក្តីណែនាំ	កូនសៀវភៅនេះ គឺជាសេចក្តីណែនាំ។ វានឹងផ្តល់ជាជំនួយ ក្នុងដំណើរការរៀបចំផែនការ។
គំរូផែនការ ICT	មានភ្ជាប់ជូននៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធទី១។ ក្នុងដំណាក់កាលទី១ សរសេរអំពីគោលបំណងនៅក្នុងឯកសារគំរូ។ ការងារនេះ នឹងបញ្ចប់នៅក្នុង”ដំណាក់កាលទី៣ គឺ បង្កើតផែនការសកម្មភាពជាក់លាក់ ICT មួយ”។ ជាចុងក្រោយ ការអនុវត្តន៍ទាំងនេះ នឹងក្លាយទៅជាលទ្ធផលនៃសកម្មភាពឆ្លើយសំនួរទាំងមូល។
ឯកសារវាយតំលៃ	មានភ្ជាប់ជូននៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធទី២។ វាត្រូវបានប្រើសំរាប់ ”ដំណាក់កាលទី២ គឺ ធ្វើការវាយតំលៃស្ថានការណ៍ និងតម្រូវការជាក់ស្តែង”។

© NiDA

□ **ព័ត៌មានបន្ថែម**

មានសេចក្តីណែនាំអំពីការរៀបចំផែនការ ICT ជាច្រើនសំរាប់ទីភ្នាក់ងាររដ្ឋាភិបាល ដែលអាចរកបានលើប្រព័ន្ធអ៊ីនធឺណិត (Internet) ដោយពុំចាំបាច់ចំណាយប្រាក់កាស។ លោកអ្នកអាចធ្វើការស្វែងរក (search) ដោយ ប្រើប្រាស់ពាក្យសំខាន់ៗ ដូចជា "សេចក្តីណែនាំអំពីការរៀបចំផែនការ ICT (ICT planning guide)" ឬ "សេចក្តីណែនាំអំពីការរៀបចំផែនការ IT (IT planning guide)" និង "រដ្ឋាភិបាល (government)"។

លោកអ្នកអាចរកបានឯកសារយោងល្អៗ មួយចំនួនដូចជា៖

- សេចក្តីណែនាំជាយុទ្ធសាស្រ្តសំរាប់គ្រប់គ្រង និងរៀបចំផែនការ IT [Strategic IT Planning and Management Guide] (នាយកដ្ឋានសហរដ្ឋអាមេរិកសំរាប់ផ្តល់សេវាកម្មទាក់ទងនឹងប្រជាពលរដ្ឋ និងសុខភាព[US Dept. of Health and Human Services]): www.acf.hhs.gov/nhsitrc/it_planning/strategic_planning/index.html
- សេចក្តីណែនាំសំរាប់រៀបចំផែនការផ្តល់សេវាកម្មព័ត៌មានវិទ្យានៅក្នុងរដ្ឋ Mississippi [State of Mississippi Information Technology Services IT Planning Guide]: www.its.ms.gov/planning_agency.shtml

© NiDA

ដំណាក់កាលទី១៖ កំណត់គោលដៅ

គោលការណ៍គ្រឹះ:

ទោះបីជាយើងបានដឹងរួចហើយក្តី ក៏ប៉ុន្តែសូមចងចាំថា ICT គ្រាន់តែជា tool (ឧបករណ៍ប្រើសំរាប់សម្រេចគោលដៅការងារ) ប៉ុណ្ណោះ ហើយវាមិនមែនជាផលសម្រេចចុងក្រោយនោះទេ។ វានឹងជួយលោកអ្នកក្នុងការសម្រេចបាននូវគោលដៅរបស់អង្គភាពលោកអ្នក។ ដូច្នេះ វាជាការសំខាន់ដែលត្រូវដឹងឲ្យបានច្បាស់លាស់ថា តើលោកអ្នកចង់ធ្វើដំណើរទៅដល់ទីណា និងចង់សម្រេចនូវគោលបំណងអ្វីខ្លះ (សូមមើលរូបភាពខាងក្រោម)។ យ៉ាងណាមិញ ត្រូវធ្វើយ៉ាងណាឲ្យផែនការ ICT របស់លោកអ្នកអាចចូលរួមចំណែកធ្វើឲ្យបេសកកម្ម គោលបំណង និងទិសដៅរបស់ក្រសួងមន្ទីរលោកអ្នកទទួលបានជោគជ័យ។

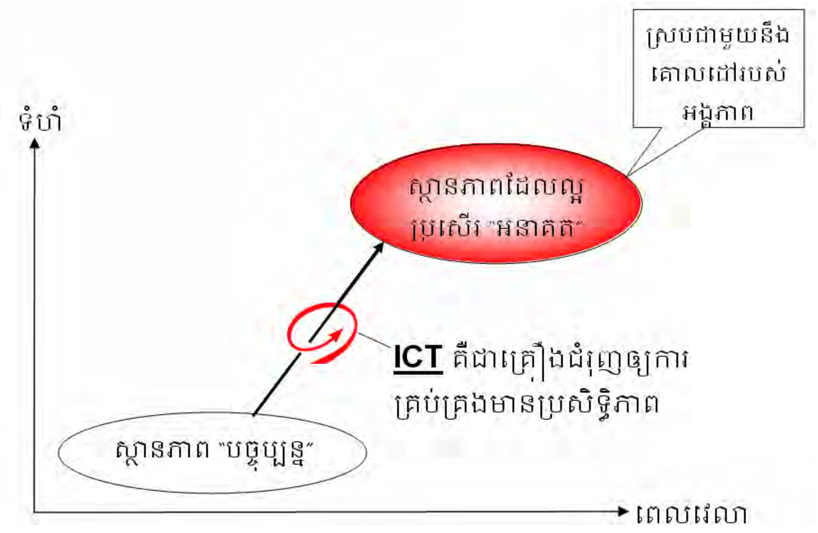

ចំណាំ ☝ ត្រូវធ្វើឲ្យផែនការ ICT ដើរស្របជាមួយនឹងគោលដៅរបស់ក្រសួងមន្ទីរ

© NiDA

ដំណាក់កាលទី ១-១៖ ធ្វើសេចក្តីសង្ខេបអំពីចក្ខុវិស័យ និងទិសដៅរបស់ក្រសួង
(ឧបសម្ព័ន្ធទី១)

• តើក្រសួងរបស់លោកអ្នកត្រូវបំពេញបេសកកម្មអ្វីខ្លះ?
• តើមានបញ្ហាអាទិភាពអ្វីខ្លះ ដែលក្រសួងនឹងព្យាយាមដោះស្រាយនាពេលអនាគតដ៏ខ្លីខាងមុខនេះ?

ប្រសិនបើលោកអ្នកបានដឹងអំពីចំលើយទាំងនេះ៖

→ សូមធ្វើការសង្ខេប ហើយបំពេញចូលទៅក្នុងផ្នែកដំបូងនៃឧបសម្ព័ន្ធទី១ ស្តីអំពី "១. ចក្ខុវិស័យ និងគោលដៅរបស់ក្រសួង"

ប្រសិនបើលោកអ្នកមិនបានដឹងអំពីចំលើយទាំងនេះទេ៖

→ សូមធ្វើការប្រមែប្រមូលឯកសារច្បាប់ដែលពាក់ព័ន្ធនានា ដូចជា ព្រះរាជក្រឹត្យ ច្បាប់ និងវិធានជាដើម ហើយព្យាយាមធ្វើសេចក្តីសង្ខេបមួយដែលឆ្លើយតបទៅនឹងសំនួរដែលផ្តល់ជូន។ ប្រសិនបើលោកអ្នកមានផែនការមេ ឬផែនការសកម្មភាពរបស់ក្រសួងមន្ទីរ វាក៏នឹងផ្តល់ជាប្រយោជន៍ដល់ការឆ្លើយសំនួរទាំងនេះផងដែរ (សូមមើលផ្នែកព័ត៌មានបន្ថែម ខាងក្រោម)

<u>គន្លឹះសំរាប់ការសរសេរសេចក្តីសង្ខេប៖</u>

សេចក្តីសង្ខេបនេះគួរតែរួមបញ្ចូលនូវចក្ខុវិស័យនាពេលបច្ចុប្បន្ន និងអនាគតស្តីអំពីកិច្ចការដែលស្ថាប័នរបស់លោកអ្នកចង់សម្រេច។ នេះគឺជាបញ្ហាសំខាន់មួយ ដោយសារផែនការ ICT គួរតែរួមបញ្ចូលនូវព័ត៌មានស្តីអំពីតម្រូវការនាពេលអនាគត។ ជាងនេះទៅទៀត ការសរសេរអធិប្បាយនៅក្នុងសេចក្តីសង្ខេបនេះ គួរតែមានលក្ខណៈខ្លី ហើយមានអត្ថន័យទូលំទូលាយ ដោយធ្វើការសង្ខេបត្រឹមតែពីរ ឬបីកថាខ័ណ្ឌជាការគ្រប់គ្រាន់។ សូមបញ្ចូលនូវព័ត៌មានអំពីប្រភពឯកសារយោង នៅពេលដែលលោកអ្នកសរសេរដកស្រង់ព័ត៌មានពីឯកសារណាមួយ។

© NiDA

ដំណាក់កាលទី ១-២៖ កំណត់គោលដៅនៃផែនការ ICT

(□ឧបសម្ព័ន្ធទី១)

យើងអាចធ្វើការកំណត់នូវគោលដៅរបស់ផែនការ ICT ដោយយោងទៅតាមចក្ខុវិស័យ និងទិសដៅរបស់ក្រសួងលោកអ្នក។ ក្នុងកំឡុងពេលនេះ NiDA បានបង្កើតរួចជាស្រេចហើយនូវគោលដៅរួមមួយចំនួនដូចបានបង្ហាញខាងក្រោម ដើម្បីផ្តល់ជូនស្ថាប័នផ្សេងៗ សំរាប់រៀបចំផែនការ ICT របស់ខ្លួន លើកលែងតែផែនការរបស់អង្គភាពមួយចំនួន ដែលបានចងក្រងជាឯកសាររួចរាល់ហើយ។

<u>គោលដៅរួមរបស់ផែនការ ICT</u>

១. បង្កើនប្រសិទ្ធិភាពការងារផ្ទៃក្នុង ២. លើកកំពស់សេវាកម្មសាធារណៈ ៣. ប្រមូលទិន្នន័យសំរាប់ការវិភាគគោលនយោបាយ

ការផ្តល់នូវគោលដៅរួមទាំងនេះ មានការចាំបាច់ និងមានសារៈសំខាន់សំរាប់ការឆ្លើយសំនួរដែលដាក់ជូនទាំងនេះ ដើម្បីធ្វើឲ្យមានភាពស៊ីសង្វាក់គ្នានៅក្នុងផែនការថ្នាក់ជាតិសំរាប់ពង្រីកសេវាកម្ម e-Government ដែលផ្តោតទៅលើការលើកកំពស់ការផ្តល់សេវាកម្មសាធារណៈ។ សូមបញ្ជាក់ថាគោលដៅទាំងនេះមិនត្រូវផ្ទុយទៅនឹងចក្ខុវិស័យ និងទិសដៅរបស់ក្រសួងលោកអ្នកទេ។ ប៉ុន្តែ គោលដៅទាំងនេះគួរតែជួយដឹកនាំផ្លូវលោកអ្នកក្នុងការកំណត់នូវសកម្មភាពជាក់ស្តែង ដើម្បីធ្វើឲ្យបេសកកម្ម និងទិសដៅរបស់ក្រសួងលោកអ្នកសម្រេចបានជោគជ័យ។ ប្រសិនបើមានការចាំបាច់ លោកអ្នកអាចធ្វើការកែតម្រូវឃ្លាប្រយោគ និងបន្ថែមទៅលើគោលដៅទាំងបីខាងលើ ដោយរក្សានូវអត្ថន័យដើមរបស់ពួកវា។

© NiDA

ដំណាក់កាលទី ១-៣៖ ធ្វើការទំនាក់ទំនងជាមួយនឹងថ្នាក់ដឹកនាំ

បន្ទាប់ពីធ្វើសេចក្តីព្រាងអំពីចក្ខុវិស័យ និងទិសដៅរបស់ក្រសួងរួចមក ត្រូវរៀបចំកិច្ចប្រជុំមួយជាមួយនឹងថ្នាក់ដឹកនាំ។

នៅក្នុងកិច្ចប្រជុំមួយជាមួយនឹងថ្នាក់ដឹកនាំ ត្រូវ៖

- ពន្យល់អំពីផែនការ ICT នេះ និងបង្ហាញនូវសេចក្តីពង្រាងនេះដល់ថ្នាក់ដឹកនាំ ដើម្បីសុំការអនុម័ត។
- ធ្វើការសាកសួរថ្នាក់ដឹកនាំអំពីវិធីសាស្ត្រ ដែលអាចធ្វើឲ្យការបំពេញបេសកកម្មរបស់ក្រសួងមន្ទីរទទួលបានជោគជ័យ និងពិភាក្សាអំពីវិធីដែល ICT អាចចូលរួមចំណែកក្នុងការធ្វើឲ្យការងារនេះទទួលបានជោគជ័យ។
- ធ្វើការវាយតំលៃអំពីកំរិតយល់ដឹងរបស់ថ្នាក់ដឹកនាំក្រសួងអំពីសក្តានុពលរបស់ ICT។

វាជាកត្តាសំខាន់មួយ ដែលមានការចូលរួមពីសំណាក់ថ្នាក់ដឹកនាំក្រសួងមន្ទីរក្នុងកិច្ចការនេះតាំងពីដំណាក់កាលដំបូង ដោយសារពួកគាត់គឺជាអ្នកដែលផ្តល់ការអនុម័តយល់ព្រម និងធ្វើឲ្យផែនការ ICT របស់លោកអ្នកក្លាយជាឯកសារផ្លូវការមួយ។

ចំណាំ ☝	**ត្រូវទាក់ទាញការគាំទ្រពីអ្នកគ្រប់គ្រង!**

© NiDA

ព័ត៌មានបន្ថែម

ដើម្បីធ្វើសេចក្តីសង្ខេបអំពីចក្ខុវិស័យ និងគោលបំណងរបស់ក្រសួង លោកអ្នកអាចធ្វើកិច្ចការដំបូងគេ ដោយពិនិត្យមើលឡើងវិញនូវផ្នែកដែលទាក់ទងនៅក្នុង "ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ (NSDP) ២០០៦-២០១០"។ វាបានកំណត់នូវទិសដៅជាច្រើនសំរាប់ផែនការរយៈពេល៥ឆ្នាំ។

- ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ[National Strategic Development Plan] (NSDP) ២០០៦-២០១០
  www.cdc-crdb.gov.kh/cdc/aid_management/nsdp.pdf

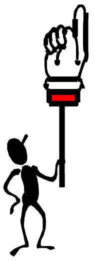

នៅក្នុង NSDP ផ្នែកមួយចំនួនបានកំណត់រួចជាស្រេចហើយនូវតម្រូវការព័ត៌មានវិទ្យាសំខាន់ៗ ដែលចាំបាច់ត្រូវរួមបញ្ចូលនៅក្នុងសេចក្តីសង្ខេបនេះ៖

ឧទាហរណ៍: ផ្នែក "ការបង្កើតការងារ និងលើកកំពស់ស្ថានភាពការងារ"

ត្រូវបង្កើត database សំរាប់ផ្ទុកព័ត៌មានអំពីការងារ និងប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងស្ថិតិជាមួយនឹងទិន្នន័យដែលបែងចែងជាប្រភេទផ្សេងៗ ដូចជាភេទ ពិការភាព និងកត្តាសង្គមពាក់ព័ន្ធដ៏ទៃទៀត (NSDP ទំព័រទី៦៩)

នៅក្នុងឯកសារយោង ដែលបានបង្ហាញជូនពីខាងដើមស្តីអំពី "សេចក្តីណែនាំជាយុទ្ធសាស្ត្រសំរាប់គ្រប់គ្រង និងរៀបចំផែនការ IT (នាយកដ្ឋានសហរដ្ឋអាមេរិកសំរាប់ផ្តល់សេវាកម្មទាក់ទងនឹងប្រជាពលរដ្ឋ និងសុខភាព)" វាក៏បានផ្តល់នូវតារាងណែនាំល្អមួយ ទាក់ទងនឹងការកំណត់គោលដៅសំរាប់ផែនការ ICT (សូមមើលជាពិសេសក្នុងប្រអប់ទី១ ស្តីអំពីការទទួលខុសត្រូវជាចំបងចំពោះបេសកកម្មការងារ)

© NiDA

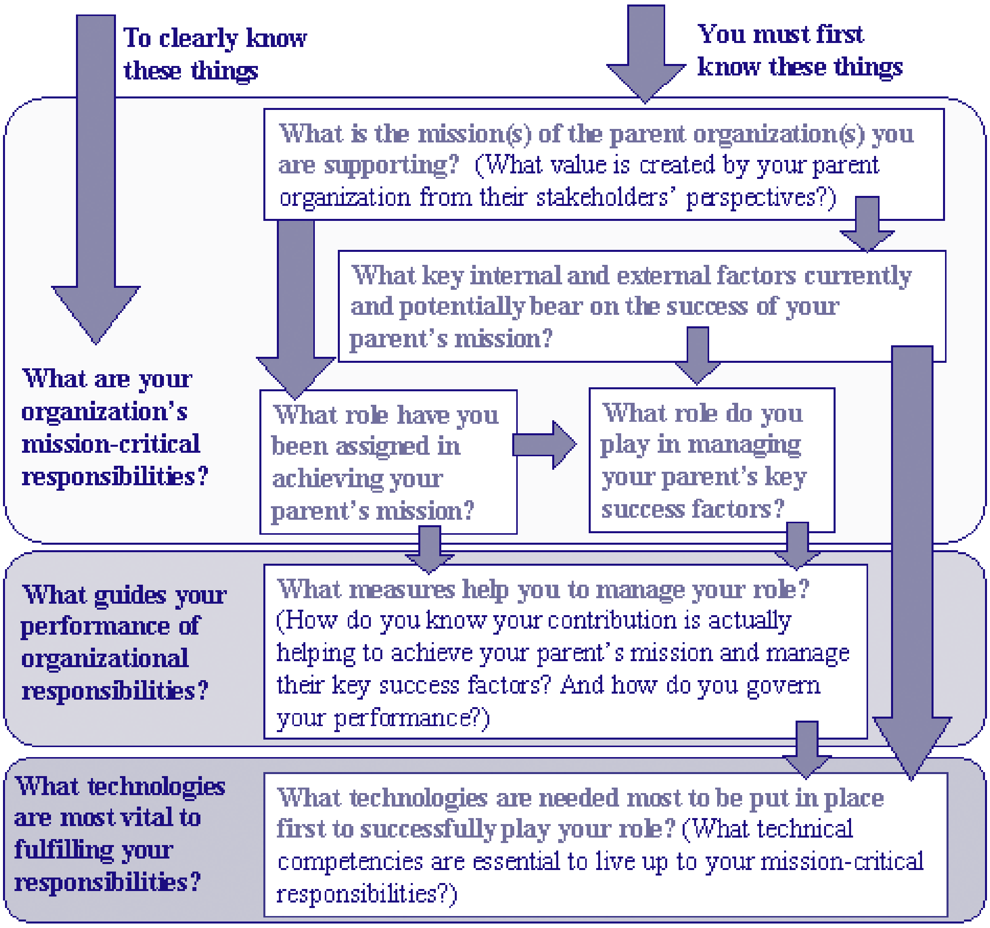

ប្រភព: www.acf.hhs.gov/nhsitrc/it_planning/strategic_planning/back.html
(ចូលមើលនៅខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៨)

© NiDA

ដំណាក់កាលទី២៖ ធ្វើការវាយតំលៃអំពីស្ថានការណ៍ និងតម្រូវការជាក់ស្តែង

គោលការណ៍គ្រឹះ

គោលការណ៍ជាមូលដ្ឋាននៃការវាយតំលៃនេះ គឺអាស្រ័យទៅលើការរៀបចំឡើងវិញនូវនីតិវិធីការងារ (Business Process Re-engineering)*ដែលប្រើប្រាស់នូវវិធីដ៏សាមញ្ញបំផុត។ ការវាយតំលៃនេះ ត្រូវបានចែកចេញជាពីរផ្នែកដូចខាងក្រោម៖

- ការពិនិត្យមើលនីតិវិធីការងារ → □ សូមមើលបញ្ជីសំនួរ Q4 នៃឯកសារវាយតំលៃ (Assessment Sheet) នៅក្នុង excel file

  ការពិនិត្យមើលអំពីនីតិវិធីនៃការបំពេញការងាររបស់អង្គភាពពាក់ព័ន្ធជាទូទៅគឺត្រូវបានអនុវត្តដោយម៉ត់ចត់។ ប៉ុន្តែ ការឆ្លើយសំនួរនេះនឹងផ្តោតជាសំខាន់ទៅលើការងារទាក់ទងនឹងការផ្តល់សេវាកម្មសាធារណៈ ដូចបានពន្យល់នៅក្នុងផ្នែកបន្ទាប់។ ដូចនេះ យើងគួរតែមានបញ្ជីវាយគ្រប់សេវាកម្មទាំងអស់របស់ក្រសួងលោកអ្នក។ បញ្ជីនេះ នឹងក្លាយជាឯកសារជាមូលដ្ឋានសំរាប់រៀបចំផែនការដំណោះស្រាយបញ្ហាទាក់ទងនឹង ICT នៅក្នុងដំណាក់កាលទី៣។

- ការពិនិត្យមើលតថភាព (នៃការប្រើប្រាស់ ICT) → □ សូមមើលបញ្ជីសំនួរ Q1, Q2, Q3 នៃឯកសារវាយតំលៃ (Assessment Sheet) នៅក្នុង excel file

  វាជាកត្តាសំខាន់មួយដែលត្រូវធ្វើការវាយតំលៃអំពីកំរិតនៃភាពត្រៀមលក្ខណៈសំរាប់ទទួលយកបច្ចេកវិទ្យាថ្មីៗ សំរាប់ប្រើប្រាស់នៅទីកន្លែងធ្វើការរបស់លោកអ្នក ជាពិសេសក្នុងដំណាក់ដំបូងនៃការចាប់ផ្តើមសម្របជាមួយនឹងការប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យាថ្មីៗទាំងនេះ។ ការវាយតំលៃនេះ មានបំណងធ្វើឲ្យផែនការទាំងឡាយ ត្រូវបានរៀបចំឡើងដោយចៀសវាងនូវលក្ខណៈដែលមានមហិច្ឆតាលើសលប់ និងភាពមិនប្រាកដនិយម។

* ប្រសិនបើចង់ដឹងព័ត៌មានបន្ថែមអំពី BPR សូមចូលទៅកាន់៖
http://en.wikipedia.org/wiki/Business_process_reengineering

© NiDA

ចំនុចដែលការវាយតំលៃផ្តោតទៅលើ

ដើម្បីអនុវត្តទៅតាមគោលបំណងនៃផែនការពង្រីកសេវាកម្ម e-Government ការវាយតំលៃនេះនឹងផ្តោតទៅលើការងារផ្តល់សេវាកម្មសាធារណៈរបស់ក្រសួងនីមួយៗ ជាជាងការងារប្រភេទដ៏ទៃទៀត ដូចជាការងារបង្កើតគោលនយោបាយ ឬការងាររដ្ឋបាលជាដើម។

ដំណាក់កាលទី ២-១៖ ពិនិត្យមើលសំនួរនៅក្នុងឯកសារវាយតំលៃ (Assessment Sheet) (ឧបសម្ព័ន្ធទី២)

សំរាប់ដំណាក់កាលដំបូងនេះ គឺគ្រាន់តែបើកឯកសារវាយតំលៃ (Assessment Sheet) នៃឧបសម្ព័ន្ធទី២ ក្នុង Excel file ហើយធ្វើការពិនិត្យមើលរាល់សំនួរទាំងអស់។ ធ្វើការកំណត់នូវបុគ្គលដែលមានព័ត៌មានទាក់ទងនឹងសំនួរទាំងនេះ។ ប្រសិនបើនាយកដ្ឋាន ឬអង្គភាពរបស់លោកអ្នកមិនមានព័ត៌មានគ្រប់គ្រាន់សំរាប់ឆ្លើយសំនួរទាំងនេះទេ សូមចូលទៅកាន់ដំណាក់កាលទី២-២ ដែលនៅបន្ទាប់នេះ។ ក៏ប៉ុន្តែ ប្រសិនបើលោកអ្នកមានអាចឆ្លើយសំនួរទាំងអស់នេះបាន សូមរំលងទៅកាន់ដំណាក់កាលទី២-៣។

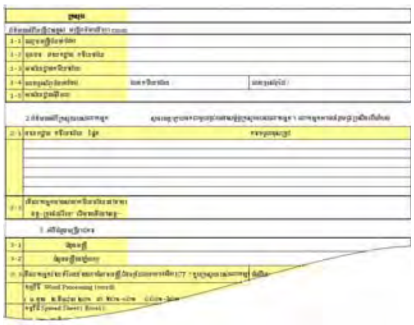

© NiDA

ដំណាក់កាលទី ២-២៖ បង្កើតនូវក្រុមការងារផ្ទៃក្នុងមួយសំរាប់ប្រមូលទិន្នន័យ (ប្រសិនបើអាច)

ប្រសិនបើមាននាយកដ្ឋាន និងអង្គភាពជាច្រើនក្រោមចំណុះក្រសួងរបស់លោកអ្នក វានឹងមានសារៈប្រយោជន៍ដល់ការបង្កើត ក្រុមការងារមួយ ដែលរួមមានសមាជិកម្នាក់មកពីគ្រប់នាយកដ្ឋានទាំងអស់ ដូចបានរៀបរាប់នៅក្នុងដំណាក់កាលទី១-៣។

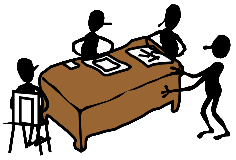

ធ្វើការបែងចែកឧបសម្ព័ន្ធទី២ដែលមានទំរង់ជា Excel file ទៅដល់សមាជិកក្រុមការងារទាំងអស់ ដើម្បីឲ្យពួកគាត់បំពេញចំលើយនៅក្នុងបញ្ជីសំនួរ "Q1-3(ផ្នែកខាងក្នុង)" សំរាប់ប្រគល់ជូនលោកអ្នក។ លោកអ្នកអាចប្រមូលផ្តុំព័ត៌មានដែលទទួលបាននេះ ទុកសំរាប់ធ្វើការវាយតំលៃ។

ដំណាក់កាលទី ២-៣៖ បំពេញឯកសារវាយតំលៃ (Assessment Sheet)សំរាប់ការពិនិត្យមើលតថភាព (នៃការប្រើប្រាស់ ICT) → បញ្ជីសំនួរ Q1 Q2 និង Q3 (ឧបសម្ព័ន្ធទី២)

- សំនួរទាំងអស់នេះ ត្រូវបានចែកចេញជា១២ផ្នែករួមមាន ផ្នែកហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ ICT សមត្ថភាពក្នុងការគ្រប់គ្រង ប្រព័ន្ធព័ត៌មានវិទ្យា ថវិកា ការដឹកនាំ និងផ្នែកគេហទំព័រជាដើម។ តាមរយៈការឆ្លើយសំនួរទាំងនេះ លោកអ្នកអាចធ្វើការ*ពិនិត្យមើលអំពីតថភាព* (នៃការប្រើប្រាស់ ICT) បាន។

- សូមបញ្ជាក់ថា សំនួរមួយចំនួនមានភាពលំបាកក្នុងឆ្លើយជាងសំនួរមួយចំនួនដ៏ទៃទៀត។ នៅក្នុង Excel file ការពន្យល់បន្ថែមនឹងមានផ្តល់ជូនសំរាប់សំនួរមួយចំនួន។ គ្រាន់តែលោកអ្នកយក cursor ដាក់ទៅលើ cell ដែលមានចំនុចពណ៌ក្រហមនៅលើជ្រុងផ្នែកខាងលើនៃស្តាំដៃ ពេលនោះ ប្រអប់ដែលមានផ្ទុកសេចក្តីពន្យល់បន្ថែមនឹងបង្ហាញឡើង ដូចមានបង្ហាញជូននៅក្នុងរូបភាពខាងក្រោម។

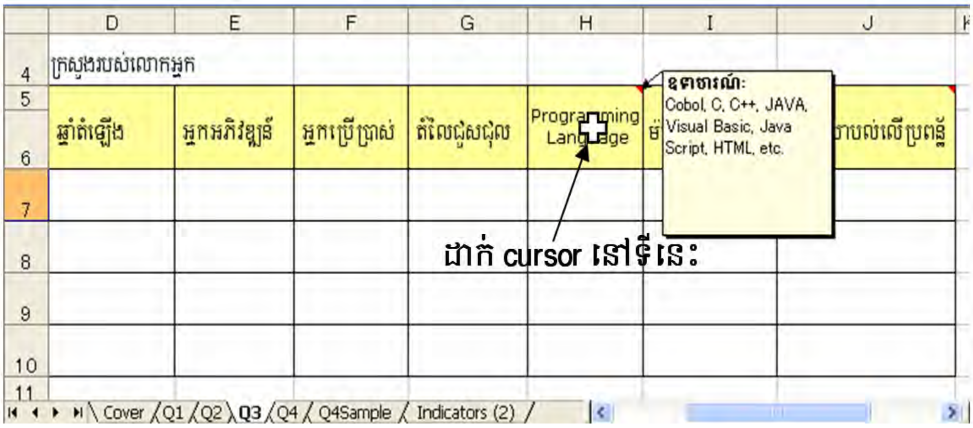

© NiDA

ដំណាក់កាលទី ២-៤៖ បំពេញឯកសារវាយតំលៃ សំរាប់ការពិនិត្យមើលនីតិវិធីការងារ → បញ្ជីសំនួរ Q4
(ឧបសម្ព័ន្ធទី២)

- សំរាប់បញ្ជីសំនួរ Q4 ស្តីអំពីការពិនិត្យមើលនីតិវិធីការងារ លោកអ្នកអាចចាប់ផ្តើមធ្វើការសរសេរវាយនូវសេវាកម្មសាធារណៈទាំងឡាយ ដែលត្រូវបានអនុវត្តនៅក្នុងក្រសួងរបស់លោកអ្នក។ បន្ទាប់មកសូមធ្វើការទំនាក់ទំនងមន្ត្រីទទួលបន្ទុកសេវាកម្មទាំងនោះ និងព្យាយាមបំពេញចំលើយជាមួយគាត់ ដោយយោងតាមការណែនាំ និងគំរូដែលបានផ្តល់ជូននៅក្នុងជួរបន្ទាត់ (row) ផ្នែកខាងលើនៃបញ្ជីសំនួរ។ សូមសរសេរវាយយ៉ាងតិចសេវាកម្មចំនួនបីប្រភេទដែលត្រូវបានប្រើប្រាស់ច្រើនជាងគេបំផុត។ ប្រសិនបើចាំបាច់ លោកអ្នកអាចធ្វើការបន្ថែមជួរបន្ទាត់ (row) មួយចំនួនទៀតបាន។
  - ☝ វាជាការប្រសើរមួយក្នុងការបញ្ជាក់បន្ថែមនូវព័ត៌មានដែលបានបំពេញនៅក្នុងបញ្ជីសំនួរ Q4 ដោយខ្លួនលោកអ្នកផ្ទាល់ ជាពិសេសនៅពេលដែលលោកអ្នកមិនបានដឹងច្បាស់លាស់អំពីសេវាកម្មដែលបានចោទសួរទាំងនេះ។ សូមចុះដោយផ្ទាល់ទៅកាន់ទីកន្លែងដែលសេវាកម្មទាំងនេះត្រូវបានគេផ្តល់ជូន ជាពិសេសដើម្បីបញ្ជាក់បន្ថែមនូវព័ត៌មានទាក់ទងនឹងផ្នែកដែលទាមទារការកែលំអឡើងវិញ។

ចំណាំ ☝ ចុះដោយផ្ទាល់ទៅដល់ទីកន្លែង ដើម្បីបញ្ជាក់បន្ថែមនូវព័ត៌មានដែលទទួលបាន!

© NiDA

អនុសាសន៍សំរាប់ការធ្វើសម្ភាស

មុនចាប់ផ្តើមកិច្ចសម្ភាសន៍

- ធ្វើការស្រាវជ្រាវជាបឋមអំពីការិយាល័យ ដែលនឹងត្រូវចុះទៅធ្វើកិច្ចសម្ភាសន៍។
- ឯកសារដំបូងដែលលោកអ្នកគួរស្វែងរកឲ្យបាននោះ គឺ<u>ឯកសារស្តីអំពីរចនាសម្ព័ន្ធ</u>របស់ស្ថាប័នពួកគាត់។
- មុននឹងចុះទៅធ្វើសម្ភាស សូមព្យាយាមរកព័ត៌មានឲ្យបានច្រើនតាមលទ្ធភាពដែលអាចធ្វើបាន ដូចជាព័ត៌មានពីច្បាប់ បទបញ្ញត្តិ កម្មវិធីនៃផ្នែកនីមួយៗ សៀវភៅក្បួនច្បាប់ សៀវភៅណែនាំ និងរបាយការណ៍ដែលពាក់ព័ន្ធនានា។
- សូមព្យាយាមស្វែងយល់អំពីអ្វីដែលជាភារកិច្ចចំបងរបស់ពួកគាត់។ ធ្វើការពិនិត្យមើលនូវកម្មវិធីតាមផ្នែកនីមួយៗ ជាពិសេសផ្នែកដែលទាក់ទងនឹង ICT។ វាជាការដែលមានប្រយោជន៍មួយ ក្នុងការប្រើប្រាស់មុខងារស្វែងរកអត្ថបទនៅក្នុងប្រព័ន្ធកុំព្យូទ័រ (Ctl+F សំរាប់កម្មវិធី Word) ដោយប្រើប្រាស់ពាក្យសំខាន់ៗដូចជា "ព័ត៌មានវិទ្យា" និង "ប្រព័ន្ធ" ជាដើម។
- ធ្វើការបញ្ជាក់អំពីពេលវេលាណាត់ជួបពីរ ឬបីម៉ោងមុនការជួបសម្ភាស។

កំឡុងពេលធ្វើសម្ភាស

- នៅពេលដែលលោកអ្នកជួបជាមួយអ្នកផ្តល់សម្ភាសន៍គ្រាដំបូង សូមធ្វើការណែនាំខ្លួនរបស់លោកអ្នកផ្ទាល់ និងថ្លែងអំណរគុណពួកគាត់ដែលបានចំណាយពេលចូលរួមក្នុងកិច្ចសម្ភាសន៍នេះ។
- សូមធ្វើការបញ្ជាក់ឲ្យបានច្បាស់លាស់អំពីគោលបំណងនៃការធ្វើសម្ភាស និងបង្ហាញលិខិតផ្លូវការ (ប្រសិនបើមាន).
- ធ្វើការសាកសួរថា តើពីមុនមកពួកគាត់ធ្លាប់ធ្វើកិច្ចការដែលទាក់ទងនឹងការសម្ភាសន៍ដែរឬទេ (ដូចជាការបំពេញចំលើយក្នុងឯកសារវាយតំលៃ (assessment sheet) ជាដើម)

© NiDA

- ធ្វើការកត់ត្រារាល់ពាក្យសម្តីដែលអ្នកផ្តល់សម្ភាសន៍បាននិយាយ រួមទាំងប្រធានបទដែលមិនទាក់ទងនឹងសំនួរនៅក្នុងបញ្ជី។
- សុំឯកសារច្បាប់ចំលងដែលពាក់ព័ន្ធនានា ដូចជាឯកសារទាក់ទងនឹងច្បាប់ បទបញ្ញត្តិ កម្មវិធីនៃផ្នែកនីមួយៗ សៀវភៅក្បួនច្បាប់ សៀវភៅណែនាំ និង របាយការណ៍ជាដើម។
- ប្រសិនបើអ្នកផ្តល់សម្ភាសន៍មិនបានត្រៀមចំលើយគ្រប់គ្រាន់សំរាប់ផ្តល់ជូនទេនោះ អាចស្នើឲ្យគាត់ធ្វើការប្រមែប្រមូល និងផ្ញើចំលើយទាំងនោះមកលោកអ្នកពេលក្រោយ។

ក្រោយពេលធ្វើសម្ភាស

- ក្នុងថ្ងៃតែមួយនៃការធ្វើសម្ភាស សូមធ្វើការបំពេញរាល់ចំលើយទាំងអស់នៅក្នុងឯកសារវាយតំលៃ (assessment sheet) ដើម្បីចៀសវាងការភ្លេចភ្លាំងនូវព័ត៌មានលំអិតមួយចំនួន ឬការភាន់ច្រលំព័ត៌មានដែលផ្តល់ដោយអ្នកផ្តល់សម្ភាសន៍ដំទៃ។
- បង្កើតនូវកំណត់ត្រាបន្ថែម នៅពេលដែលអ្នកផ្តល់សម្ភាសន៍និយាយអំពីបញ្ហាជាច្រើនដែលមិនអាចបញ្ចូលទៅក្នុងឯកសារវាយតំលៃ (assessment sheet) បាន។

សូមបន្តធ្វើការងារជាមួយអ្នកផ្តល់សម្ភាសន៍ ដើម្បីទទួលបាននូវព័ត៌មានបន្ថែម ឬដើម្បីបញ្ជាក់បន្ថែមនូវព័ត៌មានទទួលបាន។

© NiDA

ដំណាក់កាលទី ២-៥៖ ធ្វើការវិភាគព័ត៌មានដែលប្រមូលបាន

→ ផ្នែកពិនិត្យមើលតថភាព (នៃការប្រើប្រាស់ ICT)

(ឧបសម្ព័ន្ធទី២)

- មុនពេលចាប់ផ្តើមការវិភាគ លោកអ្នកត្រូវប្រាកដថា៖
  - លោកអ្នកបានបំពេញរួចរាល់នូវចំលើយទាំងឡាយនៅក្នុងឯកសារវាយតំលៃ (assessment sheet)
  - លោកអ្នកបានយល់ដឹងអំពីស្ថានភាព ICT នៅក្នុងក្រសួងលោកអ្នក។
- សូមបើកឯកសារវាយតំលៃ (assessment sheet) នៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធទី២ដែលមានទំរង់ជា Excel file ដោយជ្រើសរើសយកបញ្ជី "Indicators (សូចនាករ)" ហើយចូលទៅកាន់ផ្នែកទី២. ការពិនិត្យមើលតថភាព (នៃការប្រើប្រាស់ ICT)/ការវាយតំលៃអំពីភាពត្រៀមលក្ខណៈសំរាប់ការងារ ICT។

សំនួរ		ចំលើយ	កំរិត	ពិន្ទុអតិបរមា	ពិន្ទុរបស់អ្នក
4-1	ផ្នែក ICT ដាច់ដោយឡែក	ត្រឹមត្រូវ	1	1	1
		មិនត្រឹមត្រូវ	0		
4-2	= បុគ្គលិក ICT	កំរិតខ្ពស់(បុគ្គលិកម្នាក់គ្រប់គ្រងចំនួនកុំព្យូទ័រតិចជាង៣៥)	1	1	1/2
	= ចំនួនកុំព្យូទ័រ	កំរិតទាប (បុគ្គលិកម្នាក់គ្រប់គ្រងចំនួនកុំព្យូទ័រច្រើនជាង៣៥)	1/2		
	ចំនួនបុគ្គលិកផ្នែក ICT	មិនមាន (គ្មានបុគ្គលិកផ្នែក ICT)	0		
4-3	កំរិតវប្បធម៌នៃបុគ្គលិកផ្នែក ICT	អ្នកមានបរិញ្ញាទោ បរិញ្ញាត្រី ឬសញ្ញាប័ត្រទុតិយភូមិមានច្រើនជាងពាក់កណ្តាល	1	1	[illegible]
		អ្នកមានបរិញ្ញាទោ បរិញ្ញាត្រី ឬសញ្ញាប័ត្រទុតិយភូមិមានតិចជាងពាក់កណ្តាល	2/3		

- សូមបំពេញចំនួនពិន្ទុ យោងតាមចំលើយនីមួយៗរបស់លោកអ្នក។ សូមពិនិត្យមើលឧទាហរណ៍ផ្តល់ជូនខាងក្រោម ទាក់ទងការឆ្លើយសំនួរទី 4-1 នៅក្នុងឯកសារវាយតំលៃ (assessment sheet)៖
  1. សំនួរគឺថា "តើនៅក្នុងក្រសួងរបស់លោកអ្នកមានផ្នែកសកម្មសំរាប់គ្រប់គ្រង ICT ដែរឬទេ?"។ ចំលើយសំរាប់សំនួរនេះអាចជា "មាន" ឬ "មិនមាន"។
  2. ជួរបន្ទាត់ (column) អំពី "កំរិត" បង្ហាញនូវពិន្ទុដែលអាចជ្រើសរើស សំរាប់ចំលើយនីមួយៗរបស់លោកអ្នក។
  3. ប្រសិនបើចំលើយរបស់លោកអ្នកគឺជា "មាន" នោះ លោកអ្នកនឹងទទួលបាន១ពិន្ទុ។ ប៉ុន្តែ ប្រសិនបើចំលើយរបស់លោកអ្នកគឺជា "មិនមាន" លោកអ្នកនឹងទទួលបាន០ពិន្ទុ។
  4. សូមវាយបញ្ចូលលេខ "1" នៅក្នុងជួរបន្ទាត់ (column) "ពិន្ទុរបស់អ្នក" សំរាប់ចំលើយក្នុងឧទាហរណ៍នេះ។

© NiDA

- អត្រាពិន្ទុទាំងនេះភាគច្រើនបានពន្យល់បង្ហាញរួចជាស្រេចអំពីស្ថានភាពរបស់ចំនុចនីមួយៗ ដោយពុំចាំការរិះគិត/គណនាឡើយ។ ប៉ុន្តែ អត្រាពិន្ទុមួយចំនួនតម្រូវឲ្យលោកអ្នកធ្វើការគណនាទិន្នន័យនៅក្នុងឯកសារវាយតំលៃ (assessment sheet)។ ឧទាហរណ៍ នៅក្នុងផ្នែកទី (3) ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ "លទ្ធភាពទទួលបាន PC (សំរាប់ប្រើប្រាស់)" ត្រូវបានគណនាតាមរយៈសមីការខាងក្រោមៈ

$$= \frac{\text{ចំនួនបុគ្គលិក}}{\text{ចំនួន PC}}$$

ដូច្នេះ លោកអ្នកត្រូវធ្វើការគណនាសមីការនេះដើម្បីកំណត់នូវអត្រាពិន្ទុជាក់លាក់មួយ។

- ផ្នែកទី "(5) ការធ្វើបមានីយកម្មនៃនីតិវិធី" ត្រូវបានលុបចេញ ដោយសារកង្វះខាតព័ត៌មាន។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ វាជាប្រការសំខាន់មួយដែលត្រូវសមោធានឯកសារសំរាប់នីតិវិធីនានានៅក្នុងក្រសួងមន្ទីរ។ ឯកសារសមោធានសំដៅទៅលើបទបញ្ញត្តិនៃច្បាប់ វិធាន ប្រកាស សៀវភៅក្បួនច្បាប់ និងសេចក្តីណែនាំជាដើម។ សមោធានឯកសារមួយចំនួនតូច មានន័យថាការធ្វើបមានីយកម្មនៃនីតិវិធីការងារក៏ត្រូវបានអនុវត្តតិចតួចដែរ។ ប្រសិនបើនីតិវិធីការងារមិនត្រូវបានគេធ្វើបមានីយកម្មនោះទេ វានឹងមានការលំបាកក្នុងការដាក់ឲ្យប្រើប្រាស់នូវប្រព័ន្ធកុំព្យូទ័រដើម្បីធ្វើស្វ័យប្រវត្តិកម្មនីតិវិធីទាំងនេះ។

- បន្ទាប់ពីបំពេញនូវអត្រាពិន្ទុសំរាប់ចំលើយនីមួយៗនៅក្នុងជួរបន្ទាត់ (column) "ពិន្ទុរបស់អ្នក" រួចមក លោកអ្នកនឹងទទួលបានដោយស្វ័យប្រវត្តិនូវលទ្ធផលបង្ហាញនៅក្នុង "តារាងតថភាពនៃ ICT" ដែលបង្ហាញអំពីស្ថានភាពនៃការប្រើប្រាស់ ICT នៅក្នុងក្រសួងរបស់លោកអ្នក។ (សូមមើលនៅក្នុងផ្នែកបន្ទាប់អំពីវិធីសាស្រ្តសំរាប់មើលតារាងនេះ)

© NiDA

វិធីសាស្ត្រសំរាប់វាយតំលៃតារាង (តថភាពនៃ ICT)

តារាងតថភាពនៃ ICT ត្រូវបានបង្កើតឡើងសំរាប់ស្វែងយល់ដោយស៊ីជំរៅពីទិដ្ឋភាពនៃដំណាក់កាលអភិវឌ្ឍន៍ផ្នែក ICT នៅក្នុងក្រសួងរបស់លោកអ្នក ដោយប្រៀបធៀបជាមួយក្រសួងដ៏ទៃទៀតនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា។ ម្យ៉ាងវិញទៀត វាក៏ជាកត្តាមានប្រយោជន៍ផងដែរ ដែលបានយល់ដឹងអំពីចំនុចខ្លាំង និងចំនុចខ្សោយទាក់ទងនឹងការងារលើកកំពស់ ICT នៅក្នុងក្រសួងរបស់លោកអ្នក។

នៅពេលដែលលោកអ្នកទទួលបានពិន្ទុពេញ តារាងនេះនឹងមានរូបរាងជាពេជ្រពេញលេញ ដូចបានបង្ហាញនៅក្នុងរូបភាពខាងក្រោមផ្នែកខាងឆ្វេង។ យើងអាចចាត់ទុកថា វាជាស្ថានភាពដ៏ល្អប្រសើរមួយ។ ប៉ុន្តែ នៅពេលដែលលោកអ្នកទទួលបានពិន្ទុពាក់កណ្តាល តារាងនេះនឹងមានរូបរាងជាពេជ្រពាក់កណ្តាល ដូចបានបង្ហាញនៅក្នុងរូបភាពខាងក្រោមផ្នែកខាងស្តាំ។ ក្នុងករណីនេះវាមិនត្រូវបានចាត់ទុកជាពិន្ទុមធ្យមភាគទេ ប៉ុន្តែជាពិន្ទុពាក់កណ្តាលធម្មតា។

<u>ស្ថានភាពល្អប្រសើរ (ពិន្ទុពេញ)</u> <u>ស្ថានភាពធម្មតា (ពិន្ទុពាក់កណ្តាល)</u>

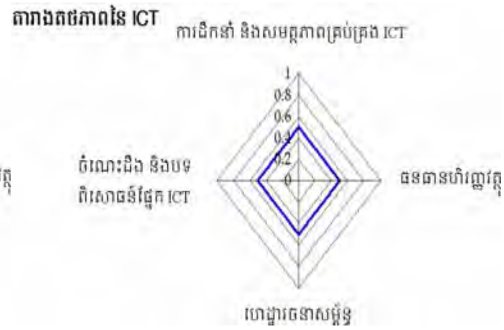

យោងតាមតារាងទាំងពីរខាងលើ លោកអ្នកអាចធ្វើការវាយតំលៃអំពីស្ថានភាពនៃស្ថាប័នរបស់លោកអ្នក ដោយប្រៀបធៀបជាមួយនឹងលទ្ធផលពិន្ទុជាមូលដ្ឋាន គឺពិន្ទុពាក់កណ្តាល។ សូមពិនិត្យមើលឧទាហរណ៍ខាងក្រោមៈ

© NiDA

តារាងតថភាពនៃ ICT

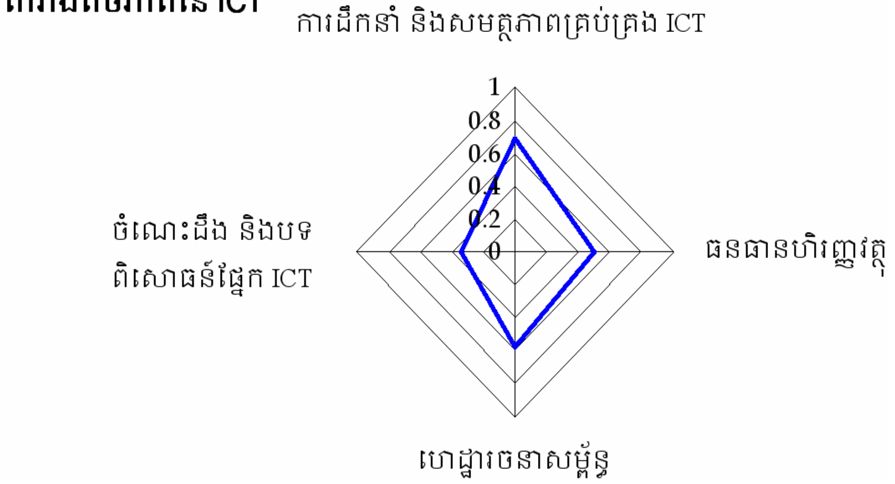

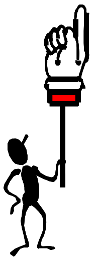

អង្គភាពមួយនេះជារួម មានស្ថានភាពល្អបង្គួរដោយសារលទ្ធផលពិន្ទុច្រើនជាងបន្តិចបន្តួច ឬប្រហាក់ប្រហែលនឹងលទ្ធផលពិន្ទុជាមូលដ្ឋាន។ ម្យ៉ាងវិញទៀត វាមានពិន្ទុផ្នែក "ការដឹកនាំ និងសមត្ថភាពគ្រប់គ្រង ICT" និង "ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ" ច្រើនជាងពិន្ទុជាមធ្យម ដែលជាចំនុចខ្លាំងរបស់ស្ថាប័ននេះ។ ផ្ទុយទៅវិញ វាមានពិន្ទុទាបជាងពិន្ទុជាមធ្យមសំរាប់ផ្នែកចំណេះដឹង និងបទពិសោធន៍ផ្នែក ICT។ ដូច្នេះ យើងអាចនិយាយបានថា៖

- ក្រសួងនេះត្រូវលើកកំពស់ចំណេះដឹងផ្នែក ICT របស់បុគ្គលិកទាំងអស់។
- ដោយសារបទពិសោធន៍ជាមួយគំរោង ICT មានកំរិតនៅឡើយ ក្រសួងនេះគួរធ្វើការវាយតំលៃបន្ថែមទៀតអំពីអនិមិត្តភាពនៃគំរោង ICT ផ្សេងៗទៀតនាពេលអនាគត។
- លទ្ធភាពទទួលបានហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ និងធនធានហិរញ្ញវត្ថុបានប្រព្រឹត្តទៅប្រហែលជាពាក់កណ្តាលហើយ។

យ៉ាងណាមិញ សូចនាករ (indicator) សំរាប់ធ្វើការវាយតំលៃ គួរត្រូវបានពិនិត្យ និងកែតម្រូវទៅតាមការងារអង្កេតនីមួយៗ។

© NiDA

ដំណាក់កាលទី ២-៦៖ ធ្វើសេចក្តីសង្ខេបអំពីសមិទ្ធិផលការងារ និងស្ថានភាពបច្ចុប្បន្នរបស់ស្ថាប័នលោកអ្នកដោយយោងទៅតាមការពិនិត្យមើលតថភាពនៃ ICT (ឧបសម្ព័ន្ធទី១ និងទី២)

ធ្វើការសង្ខេបដោយខ្លីអំពីស្ថានភាពបច្ចុប្បន្នទាក់ទងនឹងចំនុចទី "៣. សមិទ្ធិផលនៃសកម្មភាពទាក់ទងនឹង ICT" "៤. ស្ថានភាពបច្ចុប្បន្ននៃបរិយាកាស ICT នៅក្នុងក្រសួង" នៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធទី១ស្តីអំពីគំរូផែនការ ICT។ ចំពោះចំនុចទី៤ វាក៏អាចជាការមានប្រយោជន៍ផងដែរ ក្នុងការបញ្ចូលនូវម៉ុ (pillar) ទាំងបួនខាងក្រោមទៅក្នុងសេចក្តីសង្ខេបនេះ៖

- ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ
- ការដឹកនាំ និងសមត្ថភាពគ្រប់គ្រង ICT
- ធនធានហិរញ្ញវត្ថុ
- ចំណេះដឹង និងបទពិសោធន៍ផ្នែក ICT

លោកអ្នកអាចបញ្ចូលបន្ថែមដោយសេរីនូវបញ្ហាផ្សេងៗទាក់ទងនឹងការប្រើប្រាស់ ICT សំរាប់ការងាររដ្ឋបាល ដែលកំពុងជួបប្រទះនៅក្នុងក្រសួងមន្ទីររបស់លោកអ្នក។ សូមកុំសរសេរពិពណ៌នាអំពីចំនុចនីមួយៗវែងពេក។

សូមចំលងយក (copy) "តារាងតថភាពនៃ ICT" ពីឧបសម្ព័ន្ធទី២ស្តីអំពីឯកសារវាយតំលៃ (Assessment Sheet) និងដាក់បញ្ចូល (paste) ទៅក្នុងឯកសារគំរូផែនការ ICT។ សូមមើលឧទាហរណ៍គំរូខាងក្រោម៖

© NiDA

(ការពិពណ៌នាអំពីឧទាហរណ៍ទាក់ទងនឹងការបំពេញឯកសារគំរូផែនការ ICT នៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធទី១)

៣. សមិទ្ធិផលនៃសកម្មភាពទាក់ទងនឹង ICT

(1) គេហទំព័ររបស់ក្រសួង៖ URL: www.moh.gov.kh
គេហទំព័រនេះរួមមានគោលនយោបាយ និងកម្មវិធីផ្សេងៗសំរាប់ផ្នែកសុខាភិបាល ដែលមានទាំងភាសាខ្មែរ និងភាសាអង់គ្លេស។ វាត្រូវបានគ្រប់គ្រងទាំងស្រុងដោយនាយកដ្ឋានផែនការ និងព័ត៌មានសុខាភិបាល (DPHI)។

(2) ប្រព័ន្ធព័ត៌មានវិទ្យា

ល.រ	ឈ្មោះ	មុខងារ	ឆ្នាំ
១	ប្រព័ន្ធព័ត៌មានវិទ្យាសុខាភិបាល (HIS)	សំរាប់គ្រប់គ្រងស្ថិតិ និងសូចនាករ (indicator) ទាក់ទងនឹងសុខាភិបាល	ចុងទសវត្សរ៍ទី៩០

(3) សកម្មភាព ICT ដ៏ទៃទៀត
ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រសំរាប់ HIS ២០០៨-២០១៥ ត្រូវបានបង្កើតឡើងដោយនាយកដ្ឋានផែនការ និងព័ត៌មានសុខាភិបាល (DPHI)។

៤. ស្ថានភាពបច្ចុប្បន្ននៃបរិយាកាស ICT នៅក្នុងក្រសួង

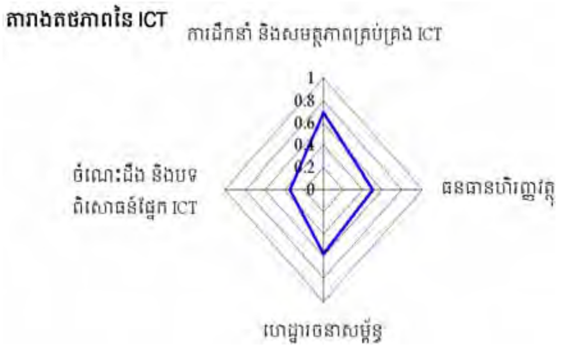

<u>ចំណេះដឹង និងបទពិសោធន៍ផ្នែក ICT</u>

- និយោជិតភាគច្រើនរបស់ក្រសួងមន្ទីរមិនមានជំនាញជាមូលដ្ឋានផ្នែកកុំព្យូទ័រទេ ដូចជាជំនាញផ្នែក word processing, spread sheet និងសូម្បីតែជំនាញវាយអត្ថបទ (ក្នុងកុំព្យូទ័រ)។ ក្រសួងត្រូវលើកកំពស់ចំណេះដឹងផ្នែក ICT របស់បុគ្គលិកទាំងអស់។

<u>ការដឹកនាំ និងសមត្ថភាពគ្រប់គ្រង ICT</u>

- មិនមានមន្ត្រីណាម្នាក់ដែលមានប្រវត្តិសិក្សាផ្នែក ICT ឬបានយល់ដឹងអំពី ICT ទេ។ ដូច្នេះ វាជាការចាំបាច់ ដែលត្រូវជ្រើសរើសបុគ្គលិកប្រភេទនេះដើម្បីឲ្យចូលបំរើនៅក្នុងក្រសួងមន្ទីរ។---(នៅមានបន្ត)

© NiDA

ដំណាក់កាលទី ២-៧៖ ធ្វើការវិភាគទិន្នន័យដែលប្រមូលបាន

→ ការពិនិត្យមើលនីតិវិធីការងារ

(ឧបសម្ព័ន្ធទី២)

បញ្ជីសំនួរ Q4 ត្រូវបានបង្កើតឡើងដើម្បីកំណត់នូវតម្រូវការសំរាប់ដំណើរការការងារ ដែលប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធកុំព្យូទ័រនៅក្នុងក្រសួងមន្ទីររបស់លោកអ្នក។ តាមរយៈការសរសេរវាយនូវសេវាកម្មសាធារណៈទាំងឡាយនៅក្នុងតារាង លោកអ្នកនឹងអាចកំណត់បាននូវសេវាកម្ម ដែលមានសក្តានុពលទទួលរងនូវឥទ្ធិពលខ្ពស់ បន្ទាប់ពីផ្លាស់ប្តូរទៅជាសេវាកម្មដែលប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធកុំព្យូទ័រ។

ដោយសារមានតែសេវាកម្មសាធារណៈដែលបានចុះក្នុងបញ្ជី និងជាទូទៅត្រូវបានអនុវត្តជាប្រចាំនោះ សេវាកម្មទាំងនេះត្រូវបានចាត់ទុកថាមានសក្តានុពលក្នុងការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធកុំព្យូទ័រ។ ក្នុងដំណាក់កាលនេះ យើងឲ្យអាទិភាពទៅលើសេវាកម្មដែលនឹងប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធកុំព្យូទ័រ ដោយយោងទៅលើកត្តាប្រាំយ៉ាងខាងក្រោម៖

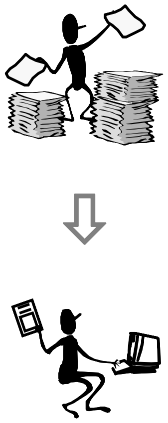

កត្តាទាំងប្រាំ	គំរូធៀបនឹងកត្តានីមួយៗ	លក្ខណវិនិច្ឆ័យ	មូលហេតុ
ចំនួនស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ	អង្គភាពដែលពាក់ព័ន្ធផ្សេងៗ	ចំនួនតិច	គំរោង ICT ដែលមានចំនួនស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធច្រើនចូលរួម ច្រើនតែទទួលបានការបរាជ័យ។ សូមចាប់ផ្តើមការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធកុំព្យូទ័រក្នុងការបំពេញបែបបទការងារផ្សេងៗ ដែលអាចអនុវត្តបានដោយពេញលេញក្នុងអង្គភាពលោកអ្នក។
កំរិតនៃឯកសារសមោធាន	ច្បាប់/វិធាន/សៀវភៅណែនាំ	កំរិតខ្ពស់	សមោធានឯកសារមួយចំនួនតូចមានន័យថាការធ្វើបមានីយកម្មក៏ត្រូវបានអនុវត្តតិចតួចដែរ។ ការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធកុំព្យូទ័រមិនអាចប្រព្រឹត្តទៅបាន ដោយគ្មានបមានីយកម្មទេ។ សូមពិចារណាអនុវត្តសកម្មភាពសមោធានឯកសារជាមុនសិន។
ទំហំការងារ	ទំហំ	កំរិតខ្ពស់	ការប្រើប្រាស់កុំព្យូទ័រក្នុងការបំពេញបែបបទការងារ អាចធ្វើឲ្យ

© NiDA

			ការងារទាំងនេះកាន់តែមាន ប្រសិទ្ធិភាព នៅពេលដែលទំហំនៃ ការងារមានកំរិតខ្ពស់។ ប៉ុន្តែ ឥទ្ធិពលទទួលបាននឹងមានកំរិត ប្រសិនបើទំហំនៃការងារមានកំរិត ទាប។ ឧទាហរណ៍ ប្រសិនបើ លោកអ្នកមាន record (ឯកសារ ព័ត៌មាន) ចំនួនត្រឹមតែ១០០ លោកអ្នកអាចប្រើប្រាស់បញ្ជី ផ្ទុកទិន្នន័យក្នុង excel បាន ដោយ មិនចាំបាច់ត្រូវការ database ទេ។
ពេលវេលាប្រើ ប្រាស់សំរាប់ បំពេញការងារ នីមួយៗ	រយៈពេល អនុវត្តន៍ការងារ	រយៈ ពេល វែង	ផ្នែកមួយក្នុងចំណោមផ្នែកជាច្រើន ទៀត ដែលត្រូវលើកកំពស់ គឺការ ផ្តល់សេវាកម្មសាធារណៈឲ្យបាន ទាន់ពេលវេលា។ នៅពេលដែល ការអនុវត្តន៍ការងារមានរយៈពេល វែង យើងគួរតែធ្វើឲ្យការងារផ្តល់ សេវាកម្មនេះមានភាពរហ័សជាង មុន។
ការពាក់ព័ន្ធនឹង របៀបវារៈ នយោបាយ/ ចំនួនអ្នក ទទួលផល ប្រយោជន៍	បញ្ហាផ្សេងៗ	កំរិត ខ្ពស់	អាទិភាពនឹងត្រូវផ្តល់ឲ្យសេវាកម្ម ទាំងឡាយណា ដែលពាក់ព័ន្ធនឹង វិស័យអាទិភាពនៃកម្មវិធីតាមផ្នែក នីមួយៗ ឬរបៀបវារៈរបស់ក្រសួង មន្ទីរ។ ដូចបានបង្ហាញពីខាងដើម ICT គឺជាគ្រឿងជំរុញមួយដែលប្រើ ប្រាស់ដើម្បីសម្រេចបាននូវគោល ដៅរបស់អង្គភាព។ សូមពិចារណា ផងដែរអំពីចំនួនអ្នកទទួលផល ប្រយោជន៍ដោយផ្ទាល់ និងមិន ផ្ទាល់ពីការលើកកំពស់សេវាកម្ម ទាំងនេះ។

លក្ខណវិនិច្ឆ័យខាងលើត្រូវបានកំណត់ជាមុនសំរាប់គោលបំណងនៃការសិក្សានេះ។ លក្ខណវិនិច្ឆ័យទាំងនេះអាស្រ័យទៅលើគោលដៅនៃផែនការ ICT ដែលបានកំណត់នៅក្នុងដំណាក់កាលទី១។ សំរាប់ការប្រើប្រាស់នាពេលអនាគត លោកអ្នកអាចបន្ថែម ឬកែតម្រូវលក្ខណវិនិច្ឆ័យទាំងនេះ

© NiDA

បាន។ ឧទាហរណ៍ ធ្វើការបន្ថែមនូវលក្ខណវិនិច្ឆ័យ "ឥទ្ធិពលនៃការកាត់បន្ថយការចំណាយ" ប្រសិនបើលោកអ្នកមានគោលបំណងកាត់បន្ថយការចំណាយសំរាប់សេវាកម្មសាធារណៈ។ ដូច្នេះ វាជាការសំខាន់ដែលលោកអ្នកបានធ្វើការអនុម័តជាមួយថ្នាក់ដឹកនាំស្ថាប័ននូវគោលបំណងជាក់លាក់មុននឹងចាប់ផ្តើមការងារអង្កេតទាក់ទងនឹងការវាយតំលៃ ដោយសារវានឹងមានការលំបាកក្នុងការបន្ថែមនូវលក្ខណវិនិច្ឆ័យ ក្នុងខណៈដែលពុំទាន់ប្រមូលបាននូវព័ត៌មានគ្រប់គ្រាន់។

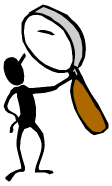

ឥឡូវនេះ សូមព្យាយាមកំណត់នូវអាទិភាពសំរាប់សេវាកម្មសាធារណៈទាំងឡាយណា ដែលនឹងត្រូវទទួលបាននូវការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធកុំព្យូទ័រមុនគេ។

វិធីកំណត់អាទិភាព៖

1. ធ្វើការប្រៀបធៀបសេវាកម្មទាំងឡាយដែលបានចុះក្នុងបញ្ជីដោយយោងតាមកត្តាទាំងប្រាំយ៉ាង។
2. ធ្វើការពិនិត្យថាតើកត្តាទាំងនេះស្របជាមួយនឹងលក្ខណវិនិច្ឆ័យដែរឬទេ។
3. ធ្វើការកំណត់លេខរៀងសេវាកម្មទាំងនេះតាមលំដាប់អាទិភាព។ សេវាកម្មដែលផ្គូរផ្គងត្រូវគ្នាជាមួយនឹងកត្តាទាំងប្រាំយ៉ាងជាងគេនឹងទទួលបាននូវអាទិភាពមុនគេ។

យើងនឹងប្រើប្រាស់ឧទាហរណ៍សន្មតខាងក្រោម ដើម្បីពន្យល់អំពីដំណាក់កាលនានាសំរាប់ការងារវាយតំលៃ៖

© NiDA

ឧទាហរណ៍ (គំរូខាងក្រោមនេះ គ្រាន់តែជាការសន្មតប៉ុណ្ណោះ)

១៥. នីតិវិធី/សេវាកម្ម ដែលមានសក្តានុពលក្នុងការអនុវត្តន៍ដោយប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធកុំព្យូទ័រ

ល.រ	បែបបទការងារដោយប្រើប្រាស់ប៊ិកនិងក្រដាស/សេវាកម្មសាធារណៈ	ប្រភេទ	ផ្នែក/នាយកដ្ឋាន	សេចក្តីអធិប្បាយអំពីនីតិវិធី/ សេវាកម្ម	អង្គភាពដែលពាក់ព័ន្ធដទៃទៀត	ច្បាប់/បទបញ្ញត្តិ/សេចក្តីណែនាំ	ទំហំ	រយៈពេលបំពេញបែបបទការងារ	បញ្ហាផ្សេងៗ
សេចក្តីណែនាំ	ប្រភេទនីតិវិធី	ជ្រើសរើសពី G2G G2B និង G2C	តើផ្នែក/នាយកដ្ឋានមួយណាដែលទទួលបន្ទុក?	សូមពន្យល់ដោយសង្ខេបអំពីកិច្ចការដែលត្រូវធ្វើដើម្បីបំពេញការងារទាំងនេះ:	តើអង្គភាពណាខ្លះដែលពាក់ព័ន្ធនៅក្នុងនីតិវិធីទាំងនេះ? សូមសរសេរឈ្មោះអង្គភាពទាំងនោះ:	តើនីតិវិធីទាំងនេះត្រូវបានសមោធាននៅក្នុងឯកសារណាខ្លះ ?	តើការបំពេញបែបបទការងារប្រព្រឹត្តទៅប៉ុន្មានដងក្នុងមួយឆ្នាំ? (ឧទា. # នៃការដាក់ពាក្យសុំ)	តើត្រូវចំណាយរយៈពេលប៉ុន្មានថ្ងៃដើម្បីបំពេញបែបបទការងារមួយ?	តើនីតិវិធីនេះមានបញ្ហាអ្វីខ្លះ? ហេតុអ្វីបានជាលោកអ្នកចង់ឲ្យនីតិវិធីនេះត្រូវបានអនុវត្តដោយប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធកុំព្យូទ័រ?
១	ការចេញឲ្យប្រើប្រាស់ប័ណ្ណអនុញ្ញាតផ្តល់ការងារ	G2B	នាយកដ្ឋានការងារ	នៅពេលក្រុមហ៊ុនមួយត្រូវការជួលបុគ្គលិកបន្ថែម គេត្រូវដាក់ពាក្យសុំប័ណ្ណអនុញ្ញាតផ្តល់ការងារ។ ក្រសួងពាក់ព័ន្ធនឹងកត់ត្រាទុកនូវប្រវត្តិរូបរបស់បុគ្គលដែលនឹងត្រូវជួលដោយក្រុមហ៊ុននេះ។ក្រសួងនឹងចេញឲ្យប្រើប្រាស់ប័ណ្ណនេះ ដោយប្រើប្រាស់ម៉ាស៊ីនរបស់ក្រសួង។	ទីស្នាក់ការកណ្តាលរបស់នាយកដ្ឋាន និងការិយាល័យនៅតាមខេត្តនានា (ផ្ទៃក្នុង)	ច្បាប់ការងារ និងពាក្យសុំ	១០០០០	រយៈពេលមួយសប្តាហ៍សំរាប់ប័ណ្ណមួយ	រាល់បែបបទត្រូវបានបំពេញដោយប្រើប្រាស់ប៊ិក និងក្រដាស និងមានការលំបាកក្នុងការស្វែងរកទិន្នន័យ
២	សេចក្តីប្រកាសអំពីការបង្កើតក្រុមហ៊ុនថ្មី	G2B	នាយកដ្ឋានការងារ	នៅពេលដែលក្រុមហ៊ុនថ្មីមួយត្រូវបានចុះបញ្ជីជាមួយក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម និង ក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និង សំណង់ ក្រុមហ៊ុនត្រូវប្រកាសប្រាប់ក្រសួងការងារអំពីការចុះបញ្ជីនេះ។ ព័ត៌មានអំពីក្រុមហ៊ុនថ្មីនេះនឹងត្រូវកត់ត្រាទុក។	ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម ក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និង សំណង់ និងការិយាល័យនៅតាមខេត្តនានា	ច្បាប់ការងារ និងពាក្យសុំ	១០០	រយៈពេលមួយខែសំរាប់ក្រុមហ៊ុនមួយ	រាល់បែបបទត្រូវបានបំពេញដោយប្រើប្រាស់ប៊ិក និងក្រដាស។ ការពិនិត្យប្រៀបធៀបទិន្នន័យជាមួយក្រសួងផ្សេងៗ ត្រូវការប្រើពេលវេលាយូរ។
៣	ការចុះបញ្ជីអ្នកស្វែងរកការងារ	G2C	នាយកដ្ឋានបុគ្គលិក	ការិយាល័យស្វែងរកការងារក្រោមចំណុះនាយកដ្ឋានការងារ ដើរតួនាទីជាភ្នាក់ងារជួយស្វែងរកការងារ។ មន្ត្រីនៃការិយាល័យនេះ ផ្តល់ការប្រឹក្សាយោបល់ និងបញ្ជីការងារដល់អ្នកស្វែងរកការងារ ដើម្បីធ្វើការជ្រើសរើស។ ម្យ៉ាងទៀត ការិយាល័យស្វែងរកការងារក៏ទទួលផងដែរនូវដំណឹងជ្រើសរើសបុគ្គលិកពីសហគមន៍ជំនួញផ្សេងៗ។	ការិយាល័យស្វែងរកការងារក្រោមចំណុះនាយកដ្ឋានការងារនៅតាមបណ្តាខេត្តនានា (ផ្ទៃក្នុង)	ច្បាប់ការងារ និងសេចក្តីណែនាំសំរាប់មន្ត្រីនៃការិយាល័យស្វែងរកការងារ	២៥០០០	រយៈមួយម៉ោងសំរាប់ការជួបប្រជុំជាមួយអ្នកស្វែងរកការងារ	បញ្ហាគ្មានការងារធ្វើ គឺជាផ្នែកអាទិភាពថ្មីមួយរបស់រដ្ឋាភិបាល។ តម្រូវការមន្ត្រីសំរាប់បំរើការនៅការិយាល័យស្វែងរកការងារកំពុងមានការកើនឡើង។ វាត្រូវការពេលវេលាយូរដើម្បីស្វែងរកដំណឹងជ្រើសរើសបុគ្គលិកដែលផ្តល់ការងារសក្តិសមដល់អ្នកគ្មានការងារធ្វើ។
៤	ការគ្រប់គ្រងប្រអប់សំបុត្រតវ៉ា	G2C	នាយកដ្ឋានអធិការកិច្ចការងារ	ក្រសួងបានផ្តល់នូវប្រអប់សំបុត្រតវ៉ាសំរាប់និយោជិតដាក់ពាក្យបណ្តឹងអំពីការដែលពួកគេត្រូវបង្ខំឲ្យធ្វើការដោយខុសនឹងលក្ខខណ្ឌការងារផ្សេងៗ។ បន្ទាប់ពីពិនិត្យមើលពាក្យបណ្តឹងទាំងនេះរួចមក ការស៊ើបអង្កេតនឹងប្រព្រឹត្តទៅសំរាប់ពាក្យបណ្តឹងដែលបានជ្រើសរើស។ របាយការណ៍អំពីបណ្តឹងទាំងនេះនឹងដាក់ជូនទៅរដ្ឋមន្ត្រីរបស់ក្រសួង។	មិនមាន	មិនមានព័ត៌មាន	៥០០០	មិនមានព័ត៌មាន	រាល់បែបបទត្រូវបានបំពេញដោយប្រើប្រាស់ប៊ិក និងក្រដាស។ លក្ខខណ្ឌការងារមិនសមរម្យ/ខុសច្បាប់អនុវត្តដោយរោងចក្រដែលវិនិយោគដោយជនបរទេស កំពុងកើតមានជាបន្តបន្ទាប់។

សូមអនុវត្តតាមដំណាក់កាលនីមួយៗខាងក្រោមៈ

1. វាជាការមានប្រយោជន៍មួយក្នុងការប្រើប្រាស់សញ្ញា (ព្រួញសំរាប់ករណីនេះ) ដើម្បីប្រៀបធៀបរវាងកត្តាទាំងប្រាំ ដែលការអនុវត្តន៍បែបនេះ ធ្វើឲ្យលោកអ្នកអាចស្វែងយល់ និងរកឃើញនូវសេវាកម្មដែលសក្តិសមជាងគេ។
2. កត្តាទាំងឡាយណាដែលស្របគ្នាជាមួយនឹងលក្ខណវិនិច្ឆ័យ នឹងត្រូវបង្ហាញដោយសញ្ញា (ព្រួញ) ពណ៌ក្រហម។ សេវាកម្មដែលទទួលបានសញ្ញា (ព្រួញ) ពណ៌ក្រហមច្រើនជាងគេបំផុត នឹងមានអាទិភាពច្រើនជាងគេបំផុត។
3. សូមមើលជួរបន្ទាត់ "អាទិភាព" ខាងក្រោម។ លេខលំដាប់អាទិភាពត្រូវបានកំណត់ ដោយយោងទៅតាមចំនួនសញ្ញា (ព្រួញ) ពណ៌ក្រហម (R: ស្របគ្នាជាមួយនឹងលក្ខណវិនិច្ឆ័យបំផុត) និងចំនួនសញ្ញា (ព្រួញ) ពណ៌ខៀវ (B: ស្របគ្នាជាមួយនឹងលក្ខណវិនិច្ឆ័យបង្គួរ)។

© NiDA

	ចំនួនស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ (ចំនួនតិច)	កំរិតនៃឯកសារសមោធាន (កំរិតខ្ពស់)	ទំហំការងារ (កំរិតខ្ពស់)	ពេលវេលាប្រើប្រាស់សំរាប់បំពេញការងារនីមួយៗ (រយៈពេលវែង)	ការពាក់ព័ន្ធនឹងរបៀបវារៈនយោបាយ/ចំនួនអ្នកទទួលផលប្រយោជន៍ (កំរិតខ្ពស់)	អាទិភាព
	↘	↗	↗	↗	↗	
ប័ណ្ណអនុញ្ញាតផ្តល់ការងារ	១ →	មធ្យម →	១០.០០០ ↗	១សប្តាហ៍ →	មិនដឹង ?	២ R១+B៣
សេចក្តីប្រកាសអំពីការបង្កើតក្រុមហ៊ុនថ្មី	៣ ↗	មធ្យម →	១០០ ↘	១ខែ ↗	មិនដឹង ?	៤ R១+B១
ការចុះបញ្ជីអ្នកស្វែងរកការងារ	១ →	ខ្ពស់ ↗	២៥.០០០ ↗	១ម៉ោង →	ខ្ពស់ ↗	១ R៣+B២
ការគ្រប់គ្រងប្រអប់សំបុត្រតវ៉ា	០ ↘	ទាប ↘	៥.០០០ →	មិនមានព័ត៌មាន ?	មធ្យម →	៣ R១+B២

ក្នុងករណីនេះ សេវាកម្មចុះបញ្ជីអ្នកស្វែងរកការងារទទួលបានអាទិភាពខ្ពស់ជាងគេបំផុតសំរាប់ប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធកុំព្យូទ័រ។

© NiDA

ដំណាក់កាលទី៣៖ បង្កើតផែនការ ICT

គោលការណ៍គ្រឹះ

សំរាប់គោលការណ៍ជាមូលដ្ឋាន គឺយើងគ្រាន់តែរិះរកនូវសកម្មភាពដែលអាចបំពេញនៅក្នុងចន្លោះរវាងស្ថានភាពបច្ចុប្បន្ន និងស្ថានភាពដែលនឹងល្អប្រសើរនាពេលអនាគត ដូចបានបង្ហាញខាងក្រោម។

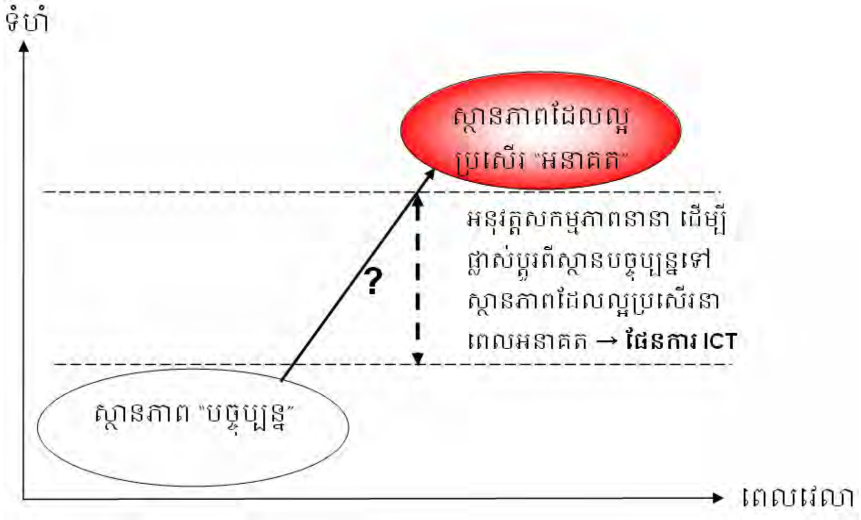

ទំនាក់ទំនងរវាងសកម្មភាពនានាក្នុងដំណាក់កាលទី១ ទី២ និងទី៣ ត្រូវបានបង្ហាញនៅក្នុងតារាងខាងក្រោម។ តាមរយៈឯកសារវាយតំលៃ (assessment sheet) (ឧបសម្ព័ន្ធទី២) យើងបានធ្វើ*ការពិនិត្យមើលនីតិវិធីការងារ* និងធ្វើ*ការពិនិត្យមើលតថភាព ICT* ដែលជាការអនុវត្តន៍សំរាប់ផ្នែក "ការបង្កើត Application" និង "ការអភិវឌ្ឍន៍សមត្ថភាពផ្នែក ICT" នៃចំនុចទី "៥. ចំនុចសកម្មភាពសំខាន់ៗ" នៅក្នុងឯកសារគំរូផែនការ ICT (ឧបសម្ព័ន្ធទី១)។ សូមចងចាំថា សកម្មភាពទាក់ទងនឹង"ការអភិវឌ្ឍន៍សមត្ថភាពផ្នែក ICT" ត្រូវគាំទ្រផែនការ "បង្កើត Application" ដោយសារការពិនិត្យមើលតថភាព ICT ត្រូវបានធ្វើឡើងដើម្បីវាយតំលៃអំពីភាពត្រៀមលក្ខណៈនៃក្រសួងមន្ទីរដើម្បីទទួលយកបច្ចេកវិទ្យាថ្មីសំរាប់ប្រើប្រាស់នៅក្នុងដំណើរការការងារបច្ចុប្បន្ន។

© NiDA

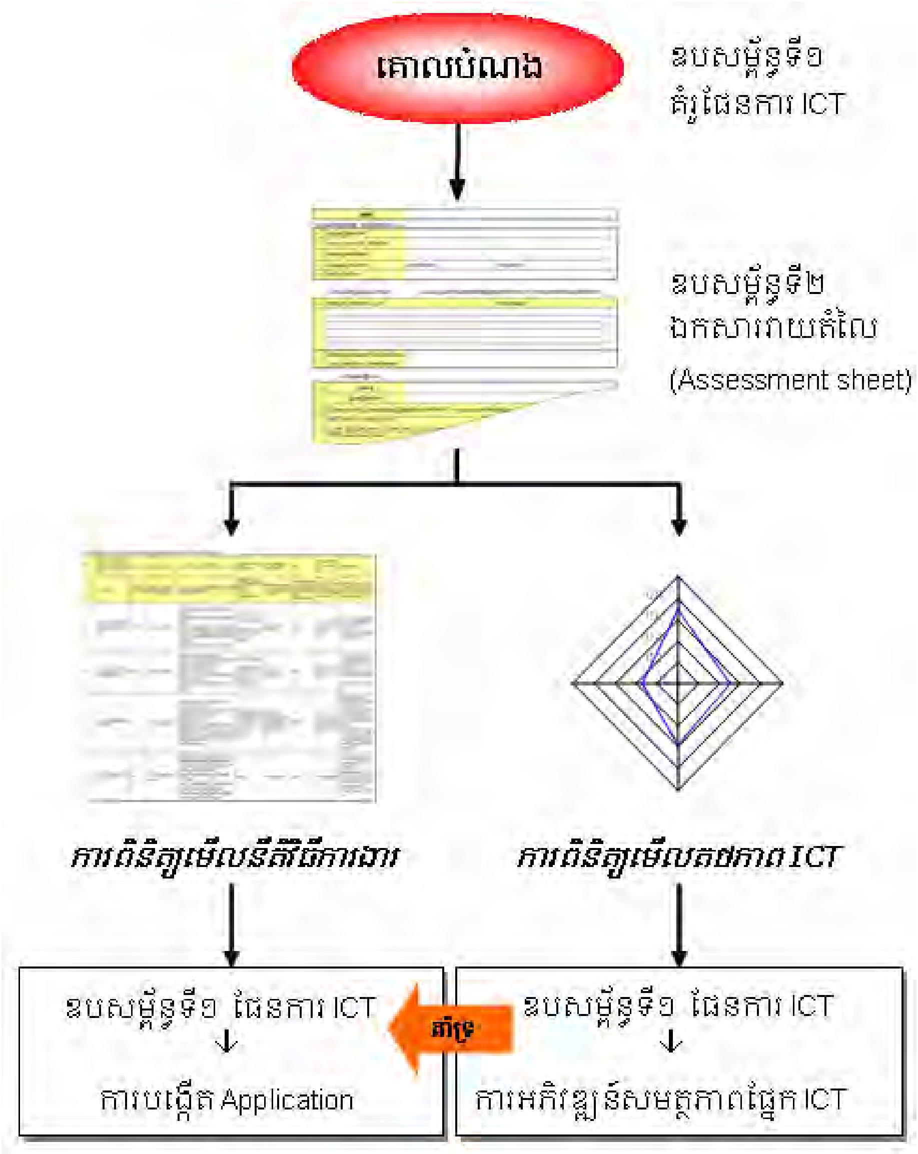

<u>ទំនាក់ទំនងរវាងសកម្មភាពនានានៅក្នុងការងាររៀបចំផែនការ ICT</u>

© NiDA

❐ ព័ត៌មានបន្ថែម

គោលការណ៍ក្នុងការរៀបចំគំរោងនានាសំរាប់ផែនការពង្រីកសេវាកម្ម e-Government

ការរៀបចំផែនការ ICT លើកដំបូងសំរាប់រដ្ឋាភិបាលត្រូវបានអនុវត្តរួចរាល់ ហើយគោលការណ៍ដំបូងនៃការពង្រីកសេវាកម្ម e-government ក៏ត្រូវបង្ហាញរួចមកហើយដែរនៅក្នុង "ផែនការសកម្មភាពសំរាប់អភិវឌ្ឍ ICT នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា" ដែលរៀបរៀងដោយអ្នកជំនាញផ្នែក ICT របស់ JICA សំរាប់ NiDA នៅក្នុងខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០០៤។ យ៉ាងណាមិញ កិច្ចការទាំងនេះក៏មានសារប្រយោជន៍ផងដែរ ដល់ការរៀបចំផែនការ ICT របស់លោកអ្នក។ លោកអ្នកអាចយកលំនាំតាមគោលការណ៍ជាមូលដ្ឋាននានា ដូចបានបង្ហាញជូនខាងក្រោម៖

ទោះបីជាពេលវេលានៃការអនុវត្តន៍លែងមានសុពលភាពក៏ដោយ ប៉ុន្តែផែនការសកម្មភាពនេះបានបន្សល់ទុកនូវទិសដៅចំបងៗពីរយ៉ាង ដែលត្រូវបានកំណត់ដូចខាងក្រោម៖

1. ការពង្រីកតាមលំដាប់ ពីសេវាកម្មទូទៅ/ជាមូលដ្ឋានទៅសេវាកម្មដាច់ដោយឡែក (សំរាប់កិច្ចការជាក់លាក់មួយចំនួន)
2. ការពង្រីកតាមដំណាក់កាល ពីទីក្រុងសំខាន់ទៅកាន់ភូមិឋាននានា

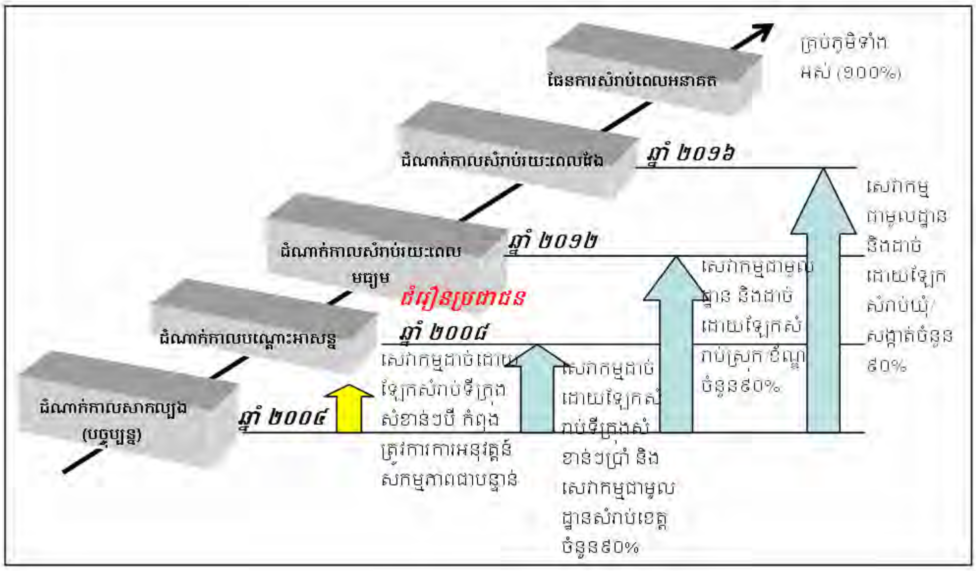

ប្រភព: អ្នកជំនាញផ្នែក ICT របស់ JICA "ផែនការសកម្មភាពសំរាប់ការអភិវឌ្ឍន៍ ICT នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា" ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០០៤

© NiDA

និយមន័យនៃ "សេវាកម្មជាមូលដ្ឋាន" និង "សេវាកម្មដាច់ដោយឡែក" ត្រូវបានផ្តល់ជូនដូចខាងក្រោម៖

- *សេវាកម្មជាមូលដ្ឋាន*
  រួមមានសារអេឡិចត្រូនិច (e-mail), LAN, file and printer sharing (ការចែករំលែកឯកសារ និងម៉ាស៊ីនបោះពុម្ព លើប្រព័ន្ធកុំព្យូទ័រ) និងការស្វែងរកព័ត៌មានលើគេហទំព័រ (Web browsing) ដែលនឹងត្រូវបានផ្តល់ឲ្យនូវបច្ចេកវិទ្យា IP នៅលើប្រព័ន្ធអ៊ីនត្រានិត (intranet) (G-WAN) ដែលមានលក្ខណៈដូចនឹងសេវាកម្មអ៊ីនធឺណិត (Internet) ដែរ។
- *សេវាកម្មដាច់ដោយឡែក*
  សំដៅទៅលើសេវាកម្មទាំងឡាយដែលត្រូវបានផ្តល់ដាច់ដោយឡែកដោយ application ផ្សេងៗដែលបានបង្កើតរួច រួមមានសេវាកម្ម GAIS បច្ចុប្បន្នជាដើម។

<u>សេវាកម្មនានានៃ e-Government</u>

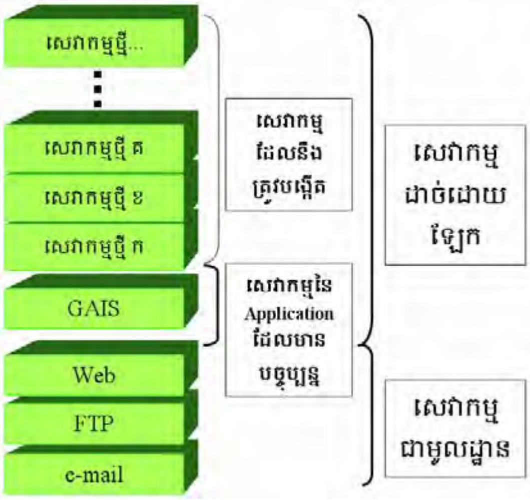

ប្រភព: អ្នកជំនាញផ្នែក ICT របស់ JICA "ផែនការសកម្មភាពសំរាប់ការអភិវឌ្ឍន៍ ICT នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា" ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០០៤

*សេវាកម្មជាមូលដ្ឋាន*មួយចំនួន ត្រូវបានផ្តល់ជូនដោយ NiDA ដូចជាប្រព័ន្ធទូរស័ព្ទ VoIP និង Account (អត្តសញ្ញាណ និងលេខសំងាត់) ផ្លូវការសំរាប់ប្រើសារអេឡិចត្រូនិច(e-mail) ជាដើម។ លោកអ្នកអាចរួមបញ្ចូលសេវាកម្មទៅក្នុងផែនការ ICT របស់លោកអ្នក។

© NiDA

❒ ព័ត៌មានបន្ថែម

ឯកសារយោង៖ ការវិវត្តន៍នៃ e-Government

សំដៅទៅលើដំណាក់កាលទាំងប្រាំនៃការវិវត្តន៍របស់ e-Government ដែលបានកំណត់ដោយអង្គការសហប្រជាជាតិនៅក្នុង "លទ្ធផលអង្កេតប្រចាំឆ្នាំ ២០០៨ ស្តីអំពី E-Government នៅលើពិភពលោក" ដោយផ្តោតជាចំបងទៅលើសេវាកម្មទាក់ទងនឹងគេហទំព័រ។ ជាបឋមលោកអ្នកអាចពិនិត្យមើលថាតើស្ថាប័នរបស់លោកកំពុងឋិតនៅក្នុងដំណាក់កាលមួយណា ហើយធ្វើការរិះរកនូវផែនការដើម្បីធ្វើដំណើរទៅកាន់ដំណាក់កាលបន្តបន្ទាប់ទៀត។

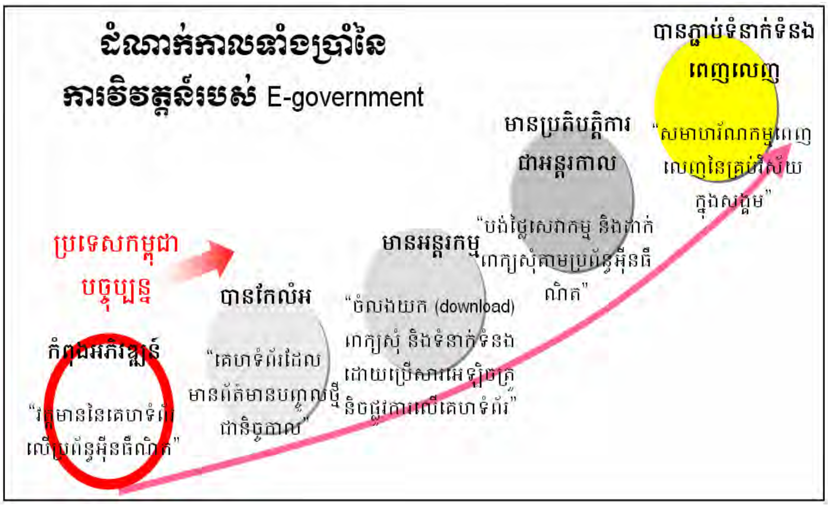

ដំណាក់កាលទី១ - កំពុងអភិវឌ្ឍន៍៖ វត្តមាននៅលើប្រព័ន្ធអ៊ីនធឺណិតរបស់រដ្ឋាភិបាលភាគច្រើន រួមមានជាគេហទំព័រធម្មតា/ផ្លូវការ។ link (ប្រើសំរាប់ចូលទៅកាន់ផ្នែកដ៏ទៃទៀតនៃគេហទំព័រ) ទៅកាន់គេហទំព័ររបស់ក្រសួង ឬនាយកអប់រំ សុខាភិបាល សុខុមាលភាពសង្គម ការងារ និងហិរញ្ញវត្ថុជាដើម ប្រហែលជាមាន/មិនមានទេ។ ព័ត៌មានភាគច្រើនមិនមានការប្រែប្រួល (static) និងមានប្រតិបត្តិការតិចតួចជាមួយប្រជាពលរដ្ឋ។

ដំណាក់កាលទី២ - បានកែលំអ៖ រដ្ឋាភិបាលនានាច្រើនផ្តល់ព័ត៌មានទាក់ទងនឹងគោលនយោបាយសាធារណៈ និងអភិបាលកិច្ច។ ពួកគេបានបង្កើតនូវ links សំរាប់ចូលទៅមើលព័ត៌មានដែលបានរក្សាទុក ដូចជា លិខិត ពាក្យសុំ របាយការណ៍ ច្បាប់ និងវិធាន និង ព្រឹត្តិប័ត្រសារព័ត៌មានជាដើម ដែលជាការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលមួយសំរាប់ការប្រើប្រាស់របស់ប្រជាពលរដ្ឋ។

ដំណាក់កាលទី៣ - មានអន្តរកម្ម៖ រដ្ឋាភិបាលបានធ្វើការចែកចាយសេវាកម្មផ្សេងៗលើប្រព័ន្ធអ៊ីនធឺណិត ដូចជាពាក្យសុំដែលអាចចំលងយកបាន (download) សំរាប់បន្តអាជ្ញាប័ណ្ណជាដើម។ ជាងនេះទៅទៀត វាបានបង្ហាញយ៉ាងប្រត្យក្សអំពីវត្តមានជាដំបូងនៃគេហទំព័រ/portal (គេហទំព័រជួយក្នុងការស្វែងរកគេហទំព័រដ៏ទៃទៀត) ជាមួយសេវាកម្មផ្សេងៗ ដែលបានបង្កើននូវភាពងាយស្រួលសំរាប់ប្រជាពលរដ្ឋ។

© NiDA

ដំណាក់កាលទី៤ - មានប្រតិបត្តិការជាអន្តរកាល៖ រដ្ឋាភិបាលនានាបានចាប់ផ្ដើមផ្លាស់ប្ដូរខ្លួនឯង តាមរយៈការប្រើប្រាស់វិធីសាស្ត្រទំនាក់ទំនងគ្នាទៅវិញទៅមករវាង "ប្រជាពលរដ្ឋ និងរដ្ឋាភិបាលខ្លួនឯង"។ វារួមបញ្ចូលនូវជម្រើសផ្សេងៗសំរាប់ការងារបង់ពន្ធអាករ ដាក់ពាក្យសុំប័ណ្ណសំគាល់ខ្លួន សំបុត្រកំណើត លិខិតឆ្លងដែន បន្តអាជ្ញាប័ណ្ណ រួមជាមួយនឹងប្រតិបត្តិការប្រហែលគ្នានេះដ៏ទៃទៀតពី G ទៅ C ហើយធ្វើការអនុញ្ញាតឲ្យប្រជាពលរដ្ឋទាំងឡាយ អាចចូលទៅប្រើប្រាស់សេវាកម្មទាំងនេះលើប្រព័ន្ធអ៊ីនធឺណិត ២៤ម៉ោងលើ២៤ម៉ោងរៀងរាល់សប្ដាហ៍។ សូមបញ្ជាក់ថា រាល់ប្រតិបត្តិការទាំងអស់ គឺប្រព្រឹត្តទៅលើប្រព័ន្ធអ៊ីនធឺណិត។

ដំណាក់កាលទី៥ - បានភ្ជាប់ទំនាក់ទំនងពេញលេញ៖ រដ្ឋាភិបាលនានាបានធ្វើការផ្លាស់ប្ដូរខ្លួនឯងឲ្យក្លាយទៅជាអង្គភាពដែលមានទំនាក់ទំនងជាមួយអ្នកដ៏ទៃ ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងតម្រូវការរបស់ប្រជាពលរដ្ឋខ្លួន ដោយធ្វើការបង្កើតនូវហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរួមបញ្ចូលគ្នា ដែលមានលក្ខណៈជាការិយាល័យទ្រទ្រង់មួយ។ នេះគឺជាកំរិតដ៏ជឿនលឿនបំផុតមួយនៃការផ្ដួចផ្ដើមការងារ e-government ដែលប្រើប្រាស់លើប្រព័ន្ធអ៊ីនធឺណិត ហើយវាបានបង្កើតនូវលក្ខណៈប្រាំប្រភេទ (ដូចបានបង្ហាញនៅក្នុងរូបភាពខាងក្រោម)។ ម្យ៉ាងវិញទៀត e-participation (ការចូលរួមក្នុងសកម្មភាពផ្សេងៗ ដោយប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យាទំនើប) និងការមានទំនាក់ទំនងជាមួយប្រជាពលរដ្ឋ ក្នុងដំណើរការអនុវត្តន៍ការធ្វើសេចក្ដីសម្រេចអំពីកិច្ចការអ្វីមួយ គឺជាបញ្ហាដែលទទួលបានការគាំទ្រ និងលើកទឹកចិត្តពីសំណាក់រដ្ឋាភិបាលនានា។

<u>លក្ខណៈប្រាំយ៉ាងនៃដំណាក់ដែលបានភ្ជាប់ទំនាក់ទំនងពេញលេញ</u>

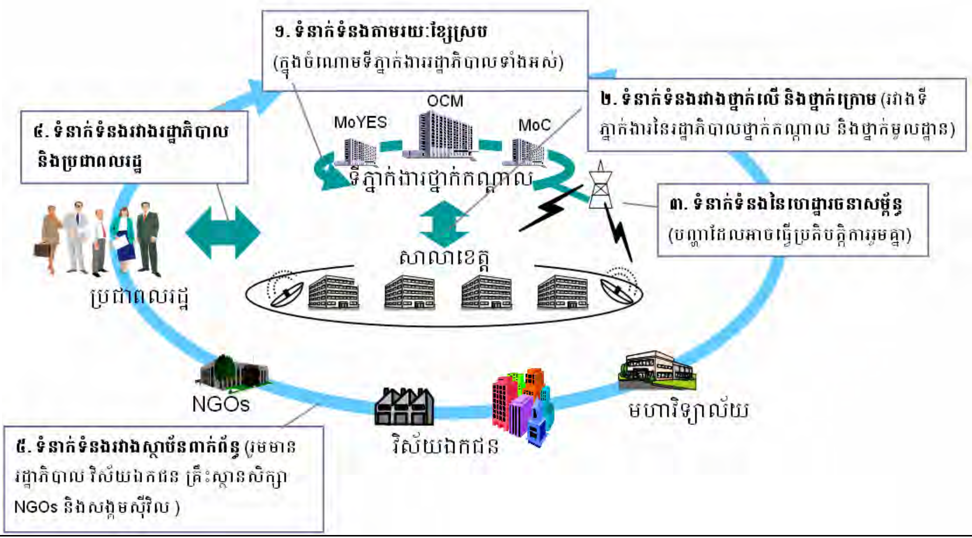

ប្រភព: អង្គការសហប្រជាជាតិ "លទ្ធផលអង្កេតប្រចាំឆ្នាំ២០០៨ ស្ដីអំពី E-Government នៅលើពិភពលោក" (http://www2.unpan.org/egovkb/global_reports/08report.htm)

© NiDA

ខាងក្រោមនេះ គឺជាឧទាហរណ៍មួយចំនួនដែលផ្តល់ជាយោបល់សំរាប់ឲ្យលោកអ្នកប្រើប្រាស់ដំណាក់កាលទាំងប្រាំដើម្បីរៀបចំផែនការៈ

- ប្រសិនបើលោកអ្នកមិនមានគេហទំព័រដែលមានព័ត៌មានបញ្ចូលថ្មីៗ (update) ជាទៀងទាត់ទេ សូមពិចារណាបង្កើតគេហទំព័រមួយ ដែលធ្វើឲ្យលោកអ្នកអាចឆ្លងចូលទៅដល់ដំណាក់កាលទី២ "បានកែលំអ" បាន។
- ប្រសិនបើលោកអ្នកមានគេហទំព័រ ប៉ុន្តែវាមិនមានការប្រែប្រួល (static) និងមិនបានបញ្ចូលព័ត៌មានថ្មីៗជាទៀងទាត់ទេ សូមលោកអ្នកពិចារណាបន្ថែមនូវផ្នែកថាមវន្ត (dynamic component) ដែលជំរុញឲ្យមនុស្សជាច្រើនធ្វើការបញ្ចូលទិន្នន័យថ្មីៗទៅក្នុងគេហទំព័រនេះ។ កត្តានេះ ធ្វើឲ្យលោកអ្នកអាចឆ្លងចូលទៅដល់ដំណាក់កាលទី២ "បានកែលំអ" បាន។
- ប្រសិនបើលោកអ្នកមានគេហទំព័រថាមវន្ត (dynamic web) ដែលបានបញ្ចូលព័ត៌មានថ្មីៗជាទៀងទាត់ ប៉ុន្តែមិនមានពាក្យសុំដែលអាចចំលងយក (download) បាន សូមពិចារណាដាក់លើគេហទំព័ររបស់លោកអ្នកនូវពាក្យសុំដែលមិនទាន់បំពេញ (ដូចជាឯកសារដែលមានទំរង់ជា pdf ជាដើម) សំរាប់ការប្រើប្រាស់ជាសាធារណៈ។ ការធ្វើបែបនេះ អាចឲ្យលោកអ្នកឆ្លងចូលក្បែរនឹងដំណាក់កាលទី៣ "មានអន្តរកម្ម"។
- សំរាប់ដំណាក់កាលទី៤ "មានប្រតិបត្តិការជាអន្តរកាល" លោកអ្នកប្រហែលជាត្រូវការនូវធនធានហិរញ្ញវត្ថុបន្ថែម ដើម្បីធ្វើឲ្យសេវាកម្មផ្សេងៗអាចប្រតិបត្តិការលើប្រព័ន្ធអ៊ីនធឺណិតបាន។ ប្រសិនបើមានប្រព័ន្ធព័ត៌មានវិទ្យាដែលបានបង្កើតរួចជាស្រេចហើយ វាប្រហែលជាមានភាពងាយស្រួលនិងអាចចំណាយថវិកាតិចជាង សំរាប់ធ្វើឲ្យសេវាកម្មដែលមានស្រាប់អាចប្រតិបត្តិការលើប្រព័ន្ធអ៊ីនធឺណិតបាន។ ប៉ុន្តែ ប្រសិនបើសេវាកម្មនេះមិនប្រើប្រាស់ application ណាមួយទេ ក្នុងដំណាក់កាលដំបូង ត្រូវជំរុញឲ្យការអនុវត្តន៍បែបបទការងារដែលពាក់ព័ន្ធនានា ប្រព្រឹត្តទៅដោយប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធកុំព្យូទ័រ។
- ដំណាក់កាលទី៥ "បានភ្ជាប់ទំនាក់ទំនងពេញលេញ" ត្រូវបានបង្ហាញខាងលើ។ វាត្រូវការនូវទំនាក់ទំនងរវាងប្រជាពលរដ្ឋ សហាគមន៍ជំនួញ និងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធដ៏ទៃទៀត ដែលវានឹងត្រូវការពេលជាច្រើនឆ្នាំទៀតសំរាប់ឲ្យប្រទេសកម្ពុជាអាចឆ្លងចូលដំណាក់កាលនេះបាន។

© NiDA

រយៈពេល (សំរាប់ការរៀបចំផែនការ)

ដោយសារបច្ចេកវិទ្យាមានការរីកចំរើនយ៉ាងលឿនឥតឈប់ឈរ ផែនការ ICT គួរត្រូវបានពិនិត្យឡើងវិញជារៀងរាល់ឆ្នាំ។ នៅក្នុងករណីនេះ យើងនឹងរៀបចំផែនការសំរាប់រយៈពេលប្រាំឆ្នាំខាងមុខ។

ដំណាក់កាលទី៣-១៖ សរសេររាយចំនុចសកម្មភាពសំខាន់ៗ (ឧបសម្ព័ន្ធទី១)

តាមរយៈការពិនិត្យមើលអំពី *ការពិនិត្យមើលនីតិវិធីការងារ* និង *ការពិនិត្យមើលតថភាព ICT* លោកអ្នកត្រូវតែមានរួចជាស្រេចនូវគំនិតយោបល់ទាក់ទងនឹងរបៀបបំពេញចំលើយនៅក្នុងពាក្យចន្លោះ ដើម្បីសម្រេចឲ្យបាននូវគោលរបស់លោកអ្នកប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព។ សូមកំណត់ឲ្យបានច្បាស់លាស់នូវបញ្ជីសកម្មភាព ដែលនឹងត្រូវបំពេញនៅក្នុងពាក្យចន្លោះ។

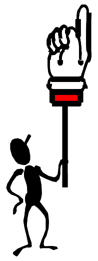

នៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធទី១ស្តីអំពីគំរូផែនការ ICT សូមសរសេររាយនូវចំនុចសកម្មភាពនានា ដើម្បីសម្រេចឲ្យបាននូវទិសដៅដែលបានកំណត់នៅក្នុងចំនុចទី "**៥. ចំនុចសកម្មភាពសំខាន់ៗ**"។ លោកអ្នកអាចពិចារណាអំពីសកម្មភាពទាំងនេះតាមលំដាប់លំដោយដូចខាងក្រោម។ ដោយយោងទៅតាមកំរិតនៃភាពជឿនលឿនក្នុងផ្នែក ICT នៅក្រសួងរបស់លោកអ្នកៗអាចរំលងដំណាក់កាលទី១ និងទី២បាន៖

(1) សកម្មភាពនានាក្នុងការផ្តល់*សេវាកម្មជាមូលដ្ឋាន*នៅគ្រប់ក្រសួងមន្ទីរក្នុងទីក្រុងភ្នំពេញ។
ឧទាហរណ៍៖ ភ្ជាប់បណ្តាញទំនាក់ទំនងរវាងកុំព្យូទ័រយ៉ាងតិចចំនួន៥គ្រឿងនៅក្នុងនាយកដ្ឋាននីមួយៗនៅក្នុងទីក្រុងភ្នំពេញ ដើម្បីចែករំលែកបណ្តាញអ៊ីនធឺណិត ឯកសារ និងម៉ាស៊ីនបោះពុម្ពនានា។

(2) សកម្មភាពក្នុងការផ្តល់*សេវាកម្មជាមូលដ្ឋាន*នៅគ្រប់មន្ទីរតាមបណ្តាខេត្តផ្សេងៗ
ឧទាហរណ៍៖ ភ្ជាប់បណ្តាញកុំព្យូទ័រយ៉ាងតិចចំនួន១គ្រឿងទៅកាន់ NII នៅតាមបណ្តាខេត្តចំនួន៩ និងបញ្ជូនបញ្ញត្តិរបស់ក្រសួងមន្ទីរតាមរយៈសារអេឡិចត្រូនិច (e-mail) ទៅកាន់បុគ្គលិកទាំងអស់។

© NiDA

(3) សកម្មភាពនានាក្នុងការផ្តល់*សេវាកម្មដាច់ដោយឡែក*នៅក្នុងទីក្រុងភ្នំពេញ។

<u>ឧទាហរណ៍</u>៖ រៀបចំ (Design) និងបង្កើតប្រព័ន្ធព័ត៌មានវិទ្យាសំរាប់គ្រប់គ្រងទេសចរណ៍។

(4) សកម្មភាពនានាក្នុងការផ្តល់*សេវាកម្មដាច់ដោយឡែក*នៅតាមខេត្ត។

<u>ឧទាហរណ៍</u>៖ ដាក់ពង្រាយប្រព័ន្ធព័ត៌មានវិទ្យាសំរាប់គ្រប់គ្រងទេសចរណ៍ ដែលបានភ្ជាប់បណ្តាញទៅកាន់ NII នៅតាមខេត្តចំនួន១០។

(5) សកម្មភាពនានាក្នុងការបង្កើតសមត្ថភាពផ្នែក ICT នៅក្នុងក្រសួងមន្ទីរ។

អនុសាសន៍

- សូមប្រើប្រាស់ឯកសារទាក់ទងនឹង*ការពិនិត្យមើលនីតិវិធីការងារ* ដើម្បីសរសេររាយនូវសេវាកម្មដាច់ដោយឡែកនានា តាមលំដាប់នៃអាទិភាព។
- សូមប្រើប្រាស់ឯកសារទាក់ទងនឹង*ការពិនិត្យមើលតថភាព ICT* ដើម្បីសរសេររាយនូវកិច្ចការអភិវឌ្ឍន៍សមត្ថភាពផ្នែក ICT។

ក្នុងកំឡុងពេលសរសេររាយនូវសកម្មភាពទាក់ទងនឹងការអភិវឌ្ឍន៍សមត្ថភាពផ្នែក ICT លោកអ្នកអាចចាប់ផ្តើមឆ្លើយទៅនឹងសំនួរមួយចំនួនខាងក្រោម។

ឆ្លងតាមការពិនិត្យមើលអំពី*សេវាកម្មដាច់ដោយឡែក* ដែលបានកំណត់តាមរយៈ*ការពិនិត្យមើលនីតិវិធីការងារ* តើតថភាពនៃ ICT អ្វីខ្លះដែលត្រូវធ្វើការផ្លាស់ប្តូរ ដើម្បីទទួលបានជោគជ័យក្នុងកិច្ចការប្រែក្លាយនីតិវិធីការងារដែលបានកំណត់ ឲ្យប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធកុំព្យូទ័រ?

- តើហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរបស់លោកអ្នកមានលក្ខណៈគ្រប់គ្រាន់សំរាប់ការផ្លាស់ប្តូរទៅប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធកុំព្យូទ័រនេះដែរឬទេ?
- តើការិយាល័យ/មន្ត្រីផ្នែក ICT របស់លោកអ្នកអាចកាន់កាប់គំរោងបានដែរឬទេ?

© NiDA

- តើលោកអ្នកអាចកំណត់នូវអ្នក ដែលនឹងផ្តល់ការឧបត្ថមគាំទ្រផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុសំរាប់ពេលអនាគតបានទេ?
- តើមន្ត្រីដែលកំពុងបំពេញការងារទាក់ទងនឹងនីតិវិធីដែលជាគោលដៅរបស់ផែនការ អាចទទួលយកនូវបច្ចេកវិទ្យា និងការផ្លាស់ប្តូរនៃនីតិវីធីការងារនេះបានដែរឬទេ?

ឧទាហរណ៍ នៅពេលដែលក្រសួងការងារចង់ដាក់ឲ្យប្រើប្រាស់នូវប្រព័ន្ធព័ត៌មានវិទ្យាសំរាប់ផ្តល់ការងារនៅការិយាល័យស្វែងរកការងារ មន្ត្រីនៃការិយាល័យនេះត្រូវតែមានយ៉ាងហោចណាស់នូវជំនាញជាមូលដ្ឋានផ្នែកកុំព្យូទ័រ។

© NiDA

ដំណាក់កាលទី៣-២៖ បង្កើតផែនការមេ (ប្រសិនបើអាច) (ឧបសម្ព័ន្ធទី១)

លោកអ្នកបានចូលមកដល់ដំណាក់កាលចុងក្រោយហើយ ដែលជាដំណាក់កាលមួយលោកអ្នកអាចជ្រើសរើសសំរាប់ធ្វើការអនុវត្តក៏បាន ឬមិនអនុវត្តក៏បានក្នុងការបំពេញចំលើយនេះ។

នៅក្នុងដំណាក់កាលចុងក្រោយនេះ លោកអ្នកត្រូវដាក់បញ្ចូលនូវសកម្មភាពនានាទៅក្នុងតារាងរយៈពេលសំរាប់ការអនុវត្តន៍៥ឆ្នាំ។ វារួមបញ្ចូលនូវការគណនាអំពីធនធាន ការចំណាយ កាលវិភាគនៃសកម្មភាពនីមួយៗ ដោយយោងទៅតាមការវិនិច្ឆ័យអំពីព័ត៌មានទាក់ទងនឹងទំហំ និងភាពស្មុគស្មាញរបស់សកម្មភាព។ ដោយសារធនធានមានកំរិត វាមិនមែនជាការងាយស្រួលទេក្នុងការបង្កើតនូវផែនការដែលមានលក្ខណៈសុក្រឹត និងអាចយកទៅអនុវត្តបាន។ ដោយហេតុនេះហើយ លោកអ្នកអាចជ្រើសរើសយកមកអនុវត្តក៏បាន ឬមិនអនុវត្តក៏បានសំរាប់ toolkit នេះ។

សំរាប់ការបំពេញចំលើយនេះ លោកអ្នកអាចគ្រាន់តែពិចារណាអំពីចំនុចមួយចំនួនខាងក្រោម៖

- សូមពិចារណាអំពីអាទិភាពនៃសកម្មភាពទាំងនេះ មុននឹងដាក់បញ្ចូលពួកគេតាមលំដាប់លេខរៀង។ ឧទាហរណ៍ លោកអ្នកត្រូវសមោធាននីតិវិធីការងារជាមុនសិន មុននឹងចាប់ផ្តើមការវិភាគអំពីប្រព័ន្ធ (system analysis) និងការរៀបចំ (design) application។
- សូមធ្វើការប៉ាន់ស្មានអំពីរយៈពេលប្រហាក់ប្រហែលសំរាប់អនុវត្តសកម្មភាព។ ឧទាហរណ៍ ប្រសិនបើវាមានការស្មុគស្មាញក្នុងការធ្វើឲ្យបែបបទការងារ ត្រូវបានអនុវត្តដោយប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធកុំព្យូទ័រ លោកអ្នកប្រហែលជាត្រូវការពេលពេញមួយឆ្នាំ ដើម្បីគ្រាន់តែបំពេញនូវកិច្ចការសមោធាននីតិវិធីការងារ និងទទួលបាននូវការអនុម័តជាផ្លូវការ។
- នៅពេលដែលលោកអ្នកបានកំណត់នូវអាទិភាព និងរយៈពេលសំរាប់

© NiDA

អនុវត្តសកម្មភាពទាំងនេះរួចរាល់ហើយ លោកអ្នកអាចគូសនូវខ្សែបន្ទាត់កំណត់ពេលវេលានៅក្នុងតារាងផែនការមេខាងក្រោម "**៦. ផែនការមេ**" នៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធទី១ស្តីអំពីគំរូផែនការ ICT។

សកម្មភាព	ប្រភេទ	ឆ្នាំទី១	ឆ្នាំទី២	ឆ្នាំទី៣	ឆ្នាំ
(១)- ១	មូលដ្ឋាន				
(១)-២	មូលដ្ឋាន				
(១)-៣	ដាច់ដោយឡែក				
(២)- ១	សមត្ថភាព				
(២)- ២	សមត្ថភាព				

វាជាការមានប្រយោជន៍មួយក្នុងរួមបញ្ចូលនូវការកំណត់នៃថវិកាប្រហាក់ប្រហែល ដែលនឹងត្រូវការសំរាប់សកម្មភាពនីមួយៗ។ សំរាប់សកម្មភាពមួយចំនួន ជាក់ស្តែងការគណនាអំពីការចំណាយសំរាប់បង្កើតគេហទំព័រថ្មីមួយមានលក្ខណៈងាយស្រួល ដោយសារធ្លាប់មានបទពិសោធន៍ស្រដៀងគ្នានេះជាច្រើនក្នុងកិច្ចការនេះនៅក្នុងរដ្ឋាភិបាល និងវិស័យឯកជន។ ផ្ទុយទៅវិញ ដើម្បីធ្វើការគណនាអំពីការចំណាយក្នុងការបង្កើតសេវាកម្មដាច់ដោយឡែកមួយ យើងត្រូវការប្រមូលនូវព័ត៌មានជាច្រើនអំពីមុខងារផ្សេងៗនៃ application ។

សូមអបអរសាទរ!

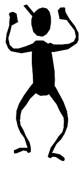

ពេលនេះលោកអ្នកបានបង្កើតនូវសេចក្តីព្រាងផែនការសំរាប់ក្រសួងមន្ទីររបស់លោកអ្នកហើយ!

សូមពិភាក្សា និងកែតម្រូវវាជាមួយនឹងក្រុមការងារនៅក្នុងក្រសួងមន្ទីររបស់លោកអ្នក និងដាក់ស្នើសុំការអនុម័ត!

© NiDA

Appendix II

គំរូ

ផែនការ ICT សំរាប់ក្រសួង.................(ព្រាង)

១, បេសកកម្ម និង ទិសដៅរបស់ក្រសួង

សូមសរសេរឧទ្ទេសនាមអំពីក្រសួងរបស់អ្នកដោយសង្ខេប ដោយរួមមានប្រវត្តិរបស់ក្រសួង ចក្ខុវិស័យ និងការទទួលខុសត្រូវ ។ ប្រយោគគំរូមួយចំនួនត្រូវបានបង្ហាញនៅខាងក្រោម ប៉ុន្តែវាមិនចាំបាច់ត្រូវធ្វើតាមទេ ។

ចក្ខុវិស័យរបស់ក្រសួងគឺ...

បច្ចុប្បន្ននេះ មានបញ្ហាសំខាន់ៗទៅលើ...

អង្គភាពសំខាន់ៗរបស់ក្រសួង (នាយកដ្ឋាន / អាជ្ញាធរ) រួមមាន XXX មានការទទួលខុសត្រូវលើ............. YYY មានការទទួលខុសត្រូវលើ... ZZZ មានការទទួលខុសត្រូវលើ .... ។ ក្រសួងបានដាក់ចុះនូវទិសដៅដើម្បីសំរេច.............................នាឆ្នាំ២០XX ។

២. គោលដៅរបស់ផែនការសកម្មភាព ICT

គោលដៅផែនការ ICTរបស់ក្រសួង ត្រូវបានកំណត់នៅក្នុងកំរិតថ្នាក់ជាតិ ដែលរួមមាន ៣ ចំនុចសំខាន់ៗដូចខាងក្រោម :

-បង្កើនប្រសិទ្ធភាពការងារនៅក្នុងក្រសួង

-បង្កើនប្រសិទ្ធភាពសេវាកម្មសាធារណ:

-ប្រមូលពត៌មាន និងទិន្នន័យសំរាប់ធ្វើការវិភាគគោលនយោបាយ

ផែនការសកម្មភាព ICT នឹងកំណត់នូវសកម្មភាពមួយចំនួនទៅលើគោលដៅខាងលើដើម្បីរួមចំណែកក្នុងការសំរេចនូវចក្ខុវិស័យ និងទិសដៅរបស់ក្រសួង ។

៣, សមិទ្ធិផលនៃសកម្មភាពទាក់ទងនឹង ICT

(1) គេហទំព័ររបស់ក្រសួង (បើមាន) URL: www.xyz.gov.kh

(2) ប្រព័ន្ធព័តិមានវិទ្យា (បើមាន)

ល.រ	ឈ្មោះ	មុខងារ	ឆ្នាំ
1			
2			

(3) សកម្មភាព ICT ផ្សេងទៀត (បើមាន)

៤. ស្ថានភាពបច្ចុប្បន្ននៃបរិយាកាស ICT នៅក្នុងក្រសួង

សូមវិភាគលើស្ថានភាពបច្ចុប្បន្នរបស់ក្រសួងដែលបានប្រើប្រាស់ ICT ដែលរួមមានសមត្ថភាពគ្រប់គ្រង ICT វចនាសម្ព័ន្ធ ធនធានហិរញ្ញវត្ថុ ការដឹកនាំ បទដ្ឋានក្នុងការដំណើរការ និង បទពិសោធន៍ ICT ។ សូមប្រើប្រាស់នូវ Assessment Sheet សំរាប់ការអង្កេត និង ការវិភាគ ។

៥. ចំនុចសកម្មភាពសំខាន់ៗ

(1) សេវាកម្មជាមូលដ្ឋាន (ប្រសិនបើមាន)

ល.រ	សកម្មភាព
១	ភ្ជាប់បណ្តាញយ៉ាងតិចកុំព្យូទ័រ XX គ្រឿងនៅក្នុងការិយាល័យទីស្តីការក្រសួង និងខេត្តចំនួន៩ (ដោយ NiDA)
២	បង្កើតនូវគេហទំព័ររបស់ក្រសួង និងធ្វើបច្ចុប្បន្នភាព (update)អោយបានទៀងទាត់
៣	ផ្តល់នូវគណនី E-mailរដ្ឋាភិបាល (domain name) ទៅដល់ចំពោះគ្រប់ក្រសួង (ដោយ NiDA)

(2) ការអភិវឌ្ឍន៍កម្មវិធី

សូមរៀបរាប់នូវប្រព័ន្ធកម្មវិធីថ្មីដែលត្រូវការនាពេលអនាគត តាមលំដាប់លំដោយនូវភាពចាំបាច់ ។

ល.រ	ប្រព័ន្ធកម្មវិធីចាំបាច់សំរាប់ប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធកុំព្យូទ័រ	មុខងារ	លទ្ធផលរំពឹងទុក
១			
២			
៣			
៤			

(3) ការអភិវឌ្ឍន៍សមត្ថភាព ICT

សូមរៀបរាប់នូវសកម្មភាពនានាដែលត្រូវការសំរាប់ពង្រឹងនូវការប្រើប្រាស់ ICT នៅក្នុងក្រសួងរបស់អ្នក ដោយផ្អែកលើការបំពេញខាងលើ ។

ល.រ	សកម្មភាព	លទ្ធផលរំពឹងទុក
១		
២		
៣		
៤		

៦, ផែនការមេ

	ឆ្នាំទី១	ឆ្នាំទី២	ឆ្នាំទី៣	ឆ្នាំទី៤	ឆ្នាំទី៥
(១)- ១					
(១)-២					
(១)-៣					
(២)- ១					
(២)- ២					

Appendix III

ឧបសម្ព័ន្ធទី២

Toolkit សំរាប់រៀបចំផែនការ ICT

ឯកសារវាយតំលៃ (Assessment Sheet)

<u>គោលបំណងនៃឯកសារវាយតំលៃ៖</u>

ដើម្បីវាយតំលៃអំពីស្ថានការណ៍បច្ចុប្បន្ន និងបញ្ហានានាក្នុងការសម្រេចឲ្យបាននូវគោលដៅរបស់ក្រសួងមន្ទីរ --> ការពិនិត្យមើលនីតិវិធីការងារ
ដើម្បីវាយតំលៃអំពីឧបសគ្គនានាក្នុងការងារលើកកំពស់ និងអនុវត្តន៍ ICT --> ការពិនិត្យមើលតថភាព

<u>របៀបប្រើប្រាស់ឯកសារនេះ</u>

១. បំពេញចំលើយនៅក្នុងបញ្ជីសំនួរ Q1-3 ឲ្យបានច្រើនតាមលទ្ធភាពដែលអាចធ្វើបាន
២. ប្រមូលព័ត៌មានផ្សេងៗសំរាប់សំនួរទាំងឡាយណាដែលត្រូវការនូវទិន្នន័យជាក់លាក់ ដូចជា ចំនួនកុំព្យូទ័រជាដើម
៣. ទំនាក់ទំនងជាមួយមន្ត្រីណាម្នាក់នៅផ្នែក/នាយកដ្ឋានពាក់ព័ន្ធ ដែលមានការយល់ដឹងច្រើនបំផុតអំពីការងាររបស់ពួកគេ
៤. បំពេញចំលើយនៅក្នុងបញ្ជីសំនួរ Q4 ដោយធ្វើការពិគ្រោះយោបល់ជាមួយនឹងមន្ត្រីដែលបានរៀបរាប់នៅក្នុងចំនុចទី៣ ដើម្បីសរសេរវាយនូវកិច្ចការផ្សេងៗ ចចដែលជាគោលដៅរបស់លោកអ្នក
៥. ប្រើប្រាស់បញ្ជីសំនួរ Q4 ដើម្បីកំណត់នូវបញ្ហា និងតម្រូវការនាពេលអនាគតតាមរយៈព័ត៌មានទទួលបានពីអ្នកផ្តល់សម្ភាសន៍
៦. បន្ទាប់ពីប្រមូលបាននូវព័ត៌មានគ្រប់គ្រាន់ហើយ បំពេញចំលើយក្នុងបញ្ជីសូចនាករ (Indicator) ដើម្បីប្រមូលផ្តុំនូវទិន្នន័យផ្សេងៗ

<u>តើនរណាដែលគួរបំពេញចំលើយនៅក្នុងឯកសារនេះ</u>

បុគ្គលដែលទទួលខុសត្រូវការងារគ្រប់គ្រង ICT នៅក្នុងអង្គភាព
ដើម្បីបំពេញចំលើយនៅក្នុងបញ្ជីសំនួរ Q4 វាជាការចាំបាច់ដែលត្រូវមានមន្ត្រីមួយចំនួនដែលមានការយល់ដឹងអំពីកិច្ចការនានានៅក្នុងផ្នែកពាក់ព័ន្ធ

© 2008 National ICT Development Authority (NiDA)

ក្រសួង	

. ព័ត៌មានអំពីមន្ត្រីជាន់ខ្ពស់ មន្ត្រីពត៌មានវិទ្យា CIO/IC

1-1	ឈ្មោះមន្ត្រីទំនាក់ទំនង		
1-2	មុខងារ នាយកដ្ឋាន ការិយាល័យ		
1-3	អាស័យដ្ឋានការិយាល័យ		
1-4	លេខទូរស័ព្ទទំនាក់ទំនង	លេខការិយាល័យ :	លេខទូរស័ព្ទដៃ :
1-5	អាស័យដ្ឋានអ៊ីមែល		

2.ព័ត៌មានអំពីក្រសួងរបស់លោកអ្នក សូមមេត្តាភ្ជាប់មកជាមួយនូវរចនាសម្ព័ន្ធក្រសួងរបស់លោកអ្នក។ លោកអ្នកអាចបន្ថែមជួរប្រសិនបើចាំបាច់

2-1	នាយកដ្ឋាន ការិយាល័យ ផ្នែក	ការទទួលខុសត្រូវ
2-2	តើលោកអ្នកមានសាខាការិយាល័យនៅតាមខេត្ត-ក្រុងដែររឺទេ? បើមានតើនៅខេត្ត-	

3. អំពីចំនួនមន្ត្រីរាជការ

3-1	ចំនួនមន្ត្រី	
3-2	ចំនួនមន្ត្រីនៅភ្នំពេញ	
3-3	តើលោកអ្នកវាយតំលៃយ៉ាងណាចំពោះមន្ត្រីជំនាញដែលទាក់ទងនឹង ICT ?ក្នុងក្រសួងរបស់លោកអ្នក	ចំលើយ
	កម្មវិធី Word Processing (word) (១.គ្មាន ២.តិចជាង ២០% ៣. ២០%-៤០% ៤.៤០%-៦០% ៥.៦០% រឺ ច្រើនជាង)	
	កម្មវិធី Spread Sheet (Excel) (១.គ្មាន ២.តិចជាង ២០% ៣. ២០-៤០% ៤.៤០-៦០% ៥.៦០% រឺ ច្រើនជាង)	
	កម្មវិធី Presentation (Powerpoint) (១.គ្មាន ២.តិចជាង ២០% ៣. ២០%-៤០% ៤.៤០%-៦០% ៥.៦០% រឺ ច្រើនជាង)	
	កម្មវិធី Web Browse / Search (១.គ្មាន ២.តិចជាង ២០% ៣. ២០-៤០% ៤.៤០-៦០% ៥.៦០% រឺ ច្រើនជាង)	
	កម្មវិធី E-mail (១.គ្មាន ២.តិចជាង ២០% ៣. ២០%-៤០% ៤.៤០%-៦០% ៥.៦០% រឺ ច្រើនជាង)	
	កម្មវិធី Printer Sharing (១.គ្មាន ២.តិចជាង ២០% ៣. ២០-៤០% ៤.៤០-៦០% ៥.៦០% រឺ ច្រើនជាង)	
	កម្មវិធី File Sharing (១.គ្មាន ២.តិចជាង ២០% ៣. ២០%-៤០% ៤.៤០%-៦០% ៥.៦០% រឺ ច្រើនជាង)	

© 2008 National ICT Development Authority (NiDA)

4. អំពីសមត្ថភាពគ្រប់គ្រង ICT

4-1	តើក្រសួងរបស់លោកអ្នកមានផ្នែក ICTដែរឬទេ?	○ yes ○ No	ឈ្មោះ
4-2	តើក្រសួងរបស់លោកអ្នកមានមន្ត្រីផ្នែក ICT ប៉ុន្មាននាក់ ?		សរុប
4-3	អំពីកំរិតបណ្តុះបណ្តាល និងមុខងាររបស់មន្ត្រី	ចំនួនមន្ត្រីផ្នែក ICT	មុខងារ-តំណែង
	អនុបណ្ឌិត		
	បរិញ្ញាប័ត្រ		
	បរិញ្ញាប័ត្ររង		
	សញ្ញាប័ត្រវិស្វកម្មកុំព្យូទ័រ		
	សញ្ញាប័ត្រព័ត៌មានវិទ្យា		
	សញ្ញាប័ត្រវគ្គខ្លីៗ		
	ផ្សេងៗ		
4-4	តើមានជំនាញអ្វីខ្លះដែលបានអនុវត្តនៅក្នុងផ្នែក ICT ឬដោយមន្ត្រីផ្នែក ICT ?	☐ Provide help in using basic Windows applications (Win, MS Office, etc.) ☐ Provide help in using basic FOSS applications (Khmer OS, Open office etc.) ☐ Computer maintenance and hardware trouble shoots ☐ Server set-up and network administration ☐ Plan and propose ICT projects to the management	☐ Programming ☐ System Analysis ☐ Web site development and hosting
4-5	តើជំនាញប្រភេទណាដែលត្រូវការជាចាំបាច់ក្នុង ពេលបច្ចុប្បន្ននេះ ?		

© 2008 National ICT Development Authority (NiDA)

ក្រសួង	#REF!

5. របទាសម្ព័ន្ធ

	សំណួរ * ចំលើយទាំងអស់ត្រូវរួមបញ្ចូលនូវការិយាល័យតាមខេត្ត-ក្រុងផងដែរ	ចំលើយ
5-1	តើក្រសួងរបស់លោកអ្នកមានកុំព្យូទ័រប៉ុន្មានគ្រឿង?	
5-2	តើក្រសួងរបស់លោកអ្នកមានម៉ាស៊ីនបោះពុម្ពប៉ុន្មានគ្រឿង?	
5-3	តើលោកអ្នកមានប្រព័ន្ធអ៊ីមែលផ្ទៃក្នុងសំរាប់ក្រសួងដែរឺទេ? (e.g. xxx@moef.gov.kh)(១.មាន ២.មិនមាន)	
5-4	តើក្នុងក្រសួងរបស់លោកអ្នកមានតភ្ជាប់បណ្តាញរយៈចំងាយខ្លី (LAN) ដែរឺទេ? (១.មាន ២.មិនមាន)	
5-5	តើមានកុំព្យូទ័រប្រហែលប៉ុន្មានគ្រឿងដែលបានភ្ជាប់ទៅនឹងបណ្តាញរយៈចំងាយខ្លី (LAN) ?	
5-6	តើមានកុំព្យូទ័រប្រហែលប៉ុន្មានគ្រឿងដែលភ្ជាប់ទៅនឹងអ៊ីនធឺណិត ?	
5-7	តើក្រសួងរបស់លោកអ្នកភ្ជាប់តាមប្រព័ន្ធប្រភេទណាមួយ ? 1. Wireless 2. DSL 3. Leased Line 4. Satellite 5. Dial-up 6. Others (specify)	
5-8	តើមួយណាជាល្បឿននៃការភ្ជាប់របស់លោកអ្នក? (Kbps, total in the head office) 1. 64Kbps or less 2. 128Kbps 3. 256Kbps 4. 512Kbps 5. 1M or more(specify)	
5-9	តើការតភ្ជាប់ធ្លាប់ដាច់ជាញឹកញយឬយ៉ាងណា? (ជ្រើសរើសយកចំលើយដែលសាកសមនឹងស្ថានភាព) ១. ភាគច្រើនពិបាកប្រើប្រាស់ ២. ដាច់ជាញឹកញយ(ច្រើនជាងពាក់កណ្តាលពេលដែលចូលទៅប្រើប្រាស់) ៣. ដាច់ម្តងម្កាល (តិចជាងពាក់កណ្តាលពេលដែលចូលទៅប្រើប្រាស់) ៤. កំរដាច់ (រយះពេលខ្លីណាស់ក្នុងពេលប្រើប្រាស់) ៥. មិនដែលដាច់សោះ	

6. ថវិកាសំរាប់ការចំណាយលើប្រព័ន្ធ ICT

	សំណួរ * ចំលើយទាំងអស់ត្រូវរួមបញ្ចូលនូវការិយាល័យតាមខេត្ត-ក្រុងផងដែរ	ចំលើយ
6-1	តើចំនួនកុំព្យូទ័រជាមធ្យមទទួលបានប៉ុន្មានគ្រឿងក្នុងមួយឆ្នាំ ?	
6-2	អ្នកណាជាអ្នកផ្តល់ថវិកាសំរាប់ដំណើរការខាងលើនេះ ?	
6-3	តើអ្នកវាយតំលៃអំពីផលវិបាកក្នុងការទទួលនូវថវិកាផ្ទៃក្នុងក្រសួងយ៉ាងណាចំពោះសេវាកម្មនានា (ឧ.អ៊ីនធឺណិត) និងគ្រឿងបន្លាស់ ICT (ឧ.ការជួសជុល) ? (១. ភាគច្រើនគឺមិនបានទទួល ២. ពិបាក ៣. មធ្យម ៤. មិនសូវពិបាក ៥. អាចទទួលបាននៅពេលដែលត្រូវការ)	
6-4	តើលោកអ្នកវាយតំលៃអំពីផលវិបាកក្នុងការទទួលនូវថវិកាពីខាងក្រៅយ៉ាងណាចពោះគំរោង និងសកម្មភាពនានាដែលទាក់ទងនឹង ICT ? (១. ភាគច្រើនគឺមិនបានទទួល ២. ពិបាក ៣. មធ្យម ៤. មិនសូវពិបាក ៥. អាចទទួលបាននៅពេលដែលត្រូវការ)	

© 2008 National ICT Development Authority (NiDA)

7. អំពីការដឹកនាំទាក់ទងនឹងការផ្សព្វផ្សាយ ICT

	សំនួរ ចំលើយ -->	
7-1	តើផ្នែកប្រតិបត្តិមានការគាំទ្រយ៉ាងណាចំពោះការប្រើប្រាស់ ICT នៅក្នុងក្រសួង ? **១. គាំទ្រយ៉ាងខ្លាំង :** ផ្នែកប្រតិបត្តិមានការគាំទ្រយ៉ាងខ្លាំងចំពោះការប្រើប្រាស់ ICT **២.បង្ហាញនូវការយល់ដឹង :** ផ្នែកប្រតិបត្តិយល់ដឹងអំពីសក្តានុពលនៃ ICT ។ រាល់សំណើនានាត្រូវបានយកចិត្តទុកដាក់ ។ **៣. មានចំណាប់អារម្មណ៏ :** ផ្នែកប្រតិបត្តិមានចំណាប់អារម្មណ៏លើ ICT ប៉ុន្តែមានចំណេះដឹងទាបលើវិស័យ ICT **៤. កំរិតអ្នកប្រើប្រាស់ :** ផ្នែកប្រតិបត្តិគ្រាន់តែជាអ្នកប្រើប្រាស់ធម្មតា ។ អ្វីៗដែលទាក់ទងនឹង ICT គឺទុកអោយមន្ត្រី រឺផ្នែក ICT **៥. គ្មានការគាំទ្រ / រារាំង :** ផ្នែកប្រតិបត្តិមិនបានប្រើប្រាស់កុំព្យូទ័រ ហើយក៏គ្មានចំណាប់អារម្មណ៏ ។ ពេលខ្លះជំទាស់នឹងការផ្សព្វផ្សាយ ICT	

8. គេហទំព័រ

	សំណួរ	ចំលើយ
8-1	គេហទំព័ររបស់ក្រសួង	
8-2	តើលោកអ្នកបង្ហោះគេហទំព័ររបស់ក្រសួងលោកអ្នកនៅឯណា ?	
8-3	តើលោកអ្នកធ្វើបច្ចុប្បន្នភាព (update) គេហទំព័ររបស់ក្រសួងលោកអ្នកជាចុងក្រោយនៅពេលណា?	
8-4	តើមូលហេតុអ្វីបានជាមិនមាន រឺមិនធ្វើបច្ចុប្បន្នភាព update គេហទំព័រ ?	

© 2008 National ICT Development Authority (NiDA)

ICT Planning Toolkit

Assessment Sheet

ក្រសួង	#REF!

9. IC1 គំរោង ICT

សូមមេត្តាផ្តល់ពត៏មានអំពីប្រពន្ធ័ពត៏មានវិទ្យាដែលអ្នកកំពុងប្រើប្រាស់នៅក្នុងក្រសួងរបស់លោកអ្នក

ប្រពន្ធ័ពត៏មានវិទ្យា	មុខងារ	ឆ្នាំតំឡើង	អ្នកអភិវឌ្ឍន៏	អ្នកប្រើប្រាស់	តំលៃជួសជុល	Programming Language	ម៉ាស៊ីនផ្ទុកទិន្នន័យ	ផ្តល់យោបល់លើប្រពន្ធ័

10 -តើលោកអ្នកមានប្រពន្ធ័ពត៏មានដែលបានអភិវឌ្ឍន៏រួចប៉ុន្តែមិនបានយកប្រើប្រាស់រឺទេ?

◉ Yes ○ No

បើមាន សូមមេត្តារៀបរាប់មូលហេតុ

ប្រពន្ធ័ពត៏មានវិទ្យា	មុខងារ	មូលហេតុដែលមិនប្រើប្រាស់

11 តើលោកអ្នកមានគំរោងផ្តួចផ្តើមផ្នែក ICT នៅក្នុងក្រសួងរបស់លោកអ្នកបែបណា? តើលោកអ្នកមានគំរោងក្នុងការអភិវឌ្ឍន៏ប្រព័ន្ធព័តមានបែបណា?

12 តើមានបញ្ហាអ្វីទៀតទាក់ទងនឹង ICT នៅក្នុងក្រសួងរបស់លោកអ្នក? (ប្រសិនបើចាំបាច់ ប្រើប្រាស់នូវសន្លឹកក្រដាសបន្ថែម) ។

13 តើលោកអ្នកចង់ចូលរួមសិក្ខាសាលាលើកទី២ ទាក់ទងនឹងការរៀបចំផែនការ ICT ដើម្បីបង្កើតនូវពង្រាង ICT សំរាប់ក្រសួងរ

© 2008 National ICT Development Authority (NiDA)

ICT Planning Toolkit

Assessment Sheet

ក្រសួង	0

14. នីតិវិធី/សេវាកម្ម ដែលមានសក្តានុពលក្នុងការអនុវត្តន៍ដោយប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធកុំព្យូទ័រ

ល.រ	បែបបទការងារដោយប្រើប្រាស់ប៊ិកនិងក្រដាស/សេវាកម្មសាធារ	ប្រភេទ	ផ្នែក/នាយកដ្ឋាន	សេចក្តីអធិប្បាយអំពីនីតិវិធី/សេវាកម្ម	អង្គភាពដែលពាក់ព័ន្ធដ៏ទៃទៀត	ច្បាប់/បទបញ្ញត្តិ/សេចក្តីណែនាំ	ទំហំ	រយៈពេលបំពេញបែបបទការងារ	បញ្ហាផ្សេងៗ
សេចក្តីណែនាំ	ប្រភេទនីតិវិធី	ជ្រើសរើសពី G2G G2B និង G2C	តើផ្នែក/នាយកដ្ឋានមួយណាដែលទទួលបន្ទុក?	សូមពន្យល់ដោយសង្ខេបអំពីកិច្ចការដែលត្រូវធ្វើដើម្បីបំពេញការងារទាំងនេះ	តើអង្គភាពណាខ្លះដែលពាក់ព័ន្ធនៅក្នុងនីតិវិធីទាំងនេះ? សូមសរសេរពាយឈ្មោះអង្គភាពទាំងនោះ	តើនីតិវិធីទាំងនេះត្រូវបានសមោធាននៅក្នុងឯកសារណាខ្លះ?	តើការបំពេញបែបបទការងារប្រព្រឹត្តទៅប៉ុន្មានដងក្នុងមួយឆ្នាំ? (ឧទា. # នៃការដាក់ពាក្យសុំ)	តើត្រូវចំណាយរយៈពេលប៉ុន្មានថ្ងៃ ដើម្បីបំពេញបែបបទការងារមួយ?	តើនីតិវិធីនេះមានបញ្ហាអ្វីខ្លះ? ហេតុអ្វីបានជាលោកអ្នកចង់ឲ្យនីតិវិធីនេះត្រូវបានអនុវត្តដោយប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធកុំព្យូទ័រ?
1									
2									
3									

© 2008 National ICT Development Authority (NiDA)

ICT Planning Toolkit

Assessment Sheet

ក្រសួង	0

14. នីតិវិធី/សេវាកម្ម ដែលមានសក្តានុពលក្នុងការអនុវត្តន៍ដោយប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធកុំព្យូទ័រ

ល.រ	បែបបទការងារដោយប្រើប្រាស់ប៊ិកនិងក្រដាស/សេវាកម្ម	ប្រភេទ	ផ្នែក/នាយកដ្ឋាន	សេចក្តីអធិប្បាយអំពីនីតិវិធី/ សេវាកម្ម	អង្គភាពដែលពាក់ព័ន្ធដ៏ទៃទៀត	ច្បាប់/បទបញ្ញត្តិ/សេចក្តីណែនាំ	ទំហំ	រយៈពេលបំពេញបែបបទការងារ	បញ្ហាផ្សេងៗ
សេចក្តីណែនាំ	ប្រភេទនីតិវិធី	ជ្រើសរើសពី G2G G2B និង G2C	តើផ្នែក/នាយកដ្ឋានមួយណាដែលទទួលបន្ទុក?	សូមពន្យល់ដោយសង្ខេបអំពីកិច្ចការដែលត្រូវធ្វើដើម្បីបំពេញការងារទាំងនេះ	តើអង្គភាពណាខ្លះដែលពាក់ព័ន្ធនៅក្នុងនីតិវិធីទាំងនេះ ? សូមសរសេររាយឈ្មោះអង្គភាពទាំងនោះ	តើនីតិវិធីទាំងនេះត្រូវបានសមោធាននៅក្នុងឯកសារណាខ្លះ ?	តើការបំពេញបែបបទការងារប្រព្រឹត្តទៅប៉ុន្មានដងក្នុងមួយឆ្នាំ? (ឧទា. # នៃការដាក់ពាក្យសុំ)	តើត្រូវចំណាយរយៈពេលប៉ុន្មានថ្ងៃដើម្បីបំពេញបែបបទការងារមួយ?	តើនីតិវិធីនេះមានបញ្ហាអ្វីខ្លះ? ហេតុអ្វីបានជាលោកអ្នកចង់ឲ្យនីតិវិធីនេះត្រូវបានអនុវត្តដោយប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធកុំព្យូទ័រ ?
១	ការចេញឲ្យប្រើប្រាស់ប័ណ្ណអនុញ្ញាតផ្តល់ការងារ	G2B	នាយកដ្ឋានការងារ	នៅពេលក្រុមហ៊ុនមួយត្រូវការជួលបុគ្គលិកបន្ថែម គេត្រូវដាក់ពាក្យសុំប័ណ្ណអនុញ្ញាតផ្តល់ការងារ។ ក្រសួងពាក់ព័ន្ធនឹងកត់ត្រាទុកនូវប្រវត្តិរូបរបស់បុគ្គលដែលនឹងត្រូវជួលដោយក្រុមហ៊ុននេះ។ក្រសួងនឹងចេញឲ្យប្រើប្រាស់ប័ណ្ណនេះ ដោយប្រើប្រាស់ម៉ាស៊ីនរបស់ក្រសួង។	ទីស្នាក់ការកណ្តាលរបស់នាយកដ្ឋាន និងការិយាល័យនៅតាមខេត្តនានា (ផ្ទៃក្នុង)	ច្បាប់ការងារ និងពាក្យសុំ	១0000	រយៈពេលមួយសប្តាហ៍សំរាប់ប័ណ្ណមួយ	រាល់បែបបទត្រូវបានបំពេញដោយប្រើប្រាស់ប៊ិក និងក្រដាស និងមានការលំបាកក្នុងការស្វែងរកទិន្នន័យ
២	សេចក្តីប្រកាសអំពីការបង្កើតក្រុមហ៊ុនថ្មី	G2B	នាយកដ្ឋានការងារ	នៅពេលដែលក្រុមហ៊ុនថ្មីមួយត្រូវបានចុះបញ្ជីជាមួយក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម និង ក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និង សំណង់ ក្រុមហ៊ុនត្រូវប្រកាសប្រាប់ក្រសួងការងារអំពីការចុះបញ្ជីនេះ។ ព័ត៌មានអំពីក្រុមហ៊ុនថ្មីនេះនឹងត្រូវកត់ត្រាទុក។	ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម ក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និង សំណង់ និងការិយាល័យនៅតាមខេត្តនានា	ច្បាប់ការងារ និងពាក្យសុំ	១00	រយៈពេលមួយខែសំរាប់ក្រុមហ៊ុនមួយ	រាល់បែបបទត្រូវបានបំពេញដោយប្រើប្រាស់ប៊ិក និងក្រដាស។ ការពិនិត្យប្រៀបធៀបទិន្នន័យជាមួយក្រសួងផ្សេងៗ ត្រូវការប្រើពេលវេលាយូរ។

© 2008 National ICT Development Authority (NiDA)

ល.រ	បែបបទការងារដោយប្រើប្រាស់ប៉ិកនិងក្រដាស/សេវាកម្ម	ប្រភេទ	ផ្នែក/នាយកដ្ឋាន	សេចក្តីអធិប្បាយអំពីនីតិវិធី/ សេវាកម្ម	អង្គភាពដែលពាក់ព័ន្ធដ៏ទៃទៀត	ច្បាប់/បទបញ្ញត្តិ/សេចក្តីណែនាំ	ទំហំ	រយៈពេលបំពេញបែបបទការងារ	បញ្ហាផ្សេងៗ
៣	ការចុះបញ្ជីអ្នកស្វែងរកការងារ	G2C	នាយកដ្ឋានបុគ្គលិក	ការិយាល័យស្វែងរកការងារក្រោមចំណុះនាយកដ្ឋានការងារ ដើរតួនាទីជាភ្នាក់ងារជួយស្វែងរកការងារ។ មន្ត្រីនៃការិយាល័យនេះ ផ្តល់ការប្រឹក្សាយោបល់ និងបញ្ជីការងារដល់អ្នកស្វែងរកការងារដើម្បីធ្វើការជ្រើសរើស។ ម្យ៉ាងទៀត ការិយាល័យស្វែងរកការងារក៏ទទួលផងដែរនូវដំណឹងជ្រើសរើសបុគ្គលិកពីសហាគមន៍ជំនួញផ្សេងៗ។	ការិយាល័យស្វែងរកការងារក្រោមចំណុះនាយកដ្ឋានការងារនៅតាមបណ្តាខេត្តនានា (ផ្ទៃក្នុង)	ច្បាប់ការងារ និងសេចក្តីណែនាំសំរាប់មន្ត្រីនៃការិយាល័យស្វែងរកការងារ	២៥000	រយៈពេលមួយម៉ោងសំរាប់ការជួបប្រជុំជាមួយអ្នកស្វែងរកការងារ	បញ្ហាគ្មានការងារធ្វើគឺជាផ្នែកអាទិភាពថ្មីមួយរបស់រដ្ឋាភិបាល។ តម្រូវការមន្ត្រីសំរាប់បំរើការនៅការិយាល័យស្វែងរកការងារកំពុងមានការកើនឡើង។ វាត្រូវការពេលវេលាយូរដើម្បីស្វែងរកដំណឹងជ្រើសរើសបុគ្គលិកដែលផ្តល់ការងារសក្តិសម
៤	ការគ្រប់គ្រងប្រអប់សំបុត្រតវ៉ា	G2C	នាយកដ្ឋានអធិការកិច្ចការងារ	ក្រសួងបានផ្តល់នូវប្រអប់សំបុត្រតវ៉ាសំរាប់និយោជិតដាក់ពាក្យបណ្តឹងអំពីការដែលពួកគេត្រូវបង្ខំឲ្យធ្វើការដោយខុសនឹងលក្ខខណ្ឌការងារផ្សេងៗ។ បន្ទាប់ពីពិនិត្យមើលពាក្យបណ្តឹងទាំងនេះរួចមកការស៊ើបអង្កេតនឹងប្រព្រឹត្តទៅសំរាប់ពាក្យបណ្តឹងដែលបានជ្រើសរើស។ របាយការណ៍អំពីបណ្តឹងទាំងនេះនឹងដាក់ជូនទៅរដ្ឋមន្ត្រីរបស់ក្រសួង។	មិនមាន	មិនមានព័ត៌មាន	៥000	មិនមានព័ត៌មាន	រាល់បែបបទត្រូវបានបំពេញដោយប្រើប្រាស់ប៉ិក និងក្រដាស។ លក្ខខណ្ឌការងារមិនសមរម្យ/ខុសច្បាប់ដែលអនុវត្តដោយរោងចក្រដែលវិនិយោគដោយជនបរទេសកំពុងកើតមានជាបន្តបន្ទាប់។

© 2008 National ICT Development Authority (NiDA)

រចនាសម្ព័ន្ធនៃឯកសារវាយតំលៃ (Assessment Sheet)

១. ការជ្រើសរើសសេវាកម្ម/បែបបទការងារ --> បញ្ជីសំនួរ Q3 និង Q4

	ប្រភេទការងារ	ផ្នែក			លក្ខណវិនិច្ឆ័យ
១	ការបង្កើតគោលនយោបាយ				(ឋិតនៅក្រៅវិសាលភាព)
២	រដ្ឋបាល				(ឋិតនៅក្រៅវិសាលភាព)
៣	ការចែកចាយសេវាកម្មសាធារណៈ:	នីតិវិធីការងារដែលបានធ្វើបមានីយកម្ម		ទំហំ	ធំ
				ចំនួនដង	ច្រើន
				កំហុស	ច្រើន
				រយៈពេលអនុវត្តន៍	យូរ
				ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ	តិចតួច
		ការអនុវត្តន៍ជាសកល			ត្រូវបានរួមបញ្ចូលនៅក្នុងសេវាកម្មសាធារណៈចំនួន២០ (យកតាមគំរូរបស់សហគមន៍អឺរ៉ុប)

២. ការពិនិត្យមើលតថភាព (នៃការប្រើប្រាស់ ICT)/ការវាយតំលៃអំពីភាពត្រៀមលក្ខណៈសំរាប់ការងារ ICT --> បញ្ជីសំនួរ Q1 2 និង 3

មុំ (Pillars)	ផ្នែក		សំនួរ	ចំលើយ	កំរិត*1	ពិន្ទុអតិបរម	Your Score
(1) ការដឹកនាំ និងសមត្ថភាពគ្រប់គ្រង ICT	ស្ថាប័ន	4-1	ផ្នែក ICT ដាច់ដោយឡែក	ត្រឹមត្រូវ	1	1	
				មិនត្រឹមត្រូវ	0		
	បុគ្គលិក ICT	4-2	# បុគ្គលិក ICT = ចំនួន PC / ចំនួនបុគ្គលិក ICT	កំរិតខ្ពស់(បុគ្គលិកម្នាក់គ្រប់គ្រងចំនួនកុំព្យូទ័រតិចជាង៣៥)	1	1	
				កំរិតទាប (បុគ្គលិកម្នាក់គ្រប់គ្រងចំនួនកុំព្យូទ័រច្រើនជាង៣៥)	1/2		
				មិនមាន (គ្មានបុគ្គលិកផ្នែក ICT)	0		
		4-3	កំរិតវប្បធម៌នៃបុគ្គលិក ផ្នែក ICT	អ្នកមានបរិញ្ញាទោ បរិញ្ញាត្រី ឬសញ្ញាប័ត្រទុតិយភូមិ មានច្រើនជាងពាក់កណ្តាល	1	1	
				អ្នកមានបរិញ្ញាទោ បរិញ្ញាត្រី ឬសញ្ញាប័ត្រទុតិយភូមិ	2/3		
				អ្នកមានតែបរិញ្ញាបត្ររង ឬទាបជាង	1/3		
				អ្នកគ្មានកំរិតវប្បធម៌ផ្នែក ICT + បានរៀនតែវគ្គសិក្សាខ្លីៗ	0		
		4-4	បំរែបំរួលជំនាញ	កំណត់កំរិតទៅតាមអត្រាប្រែប្រួល	0-8/8	1	
	ការដឹកនាំក្នុងការងា	7-1	បានផ្តល់ការគាំទ្រប៉ុណ្ណា?	គាំទ្រខ្លាំង	1	1	
				បង្ហាញការយល់ឃើញ	4/5		
				បង្ហាញចំណាប់អារម្មណ៍	3/5		
				កំរិតអ្នកប្រើប្រាស់ធម្មតា	2/5		
				មិនមានការគាំទ្រ/មានឧបសគ្គ	1/5		
						5	**0**
(2) ធនធានហិរញ្ញវត្ថុ	លទ្ធភាពទទួលបានថវិការផ្ទៃក្នុង 6-3			ស្ទើរតែគ្មានលទ្ធភាព	1/5	1	
				មានការលំបាក	2/5		
				មិនសូវលំបាក	3/5		
				មិនមានការលំបាក	4/5		
				អាចរកបានពេលដែលត្រូវការ	1		
	លទ្ធភាពទទួលបានថវិកាពីខាងក្រៅ			ស្ទើរតែគ្មានលទ្ធភាព	1/5	1	
				មានការលំបាក	2/5		
				មិនសូវលំបាក	3/5		
				មិនមានការលំបាក	4/5		
				អាចរកបានពេលដែលត្រូវការ	1		
						2	**0**
(3) ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ	បរិក្ខារ	5-1 3-1	PC (# បុគ្គលិក/PC) = ចំនួនបុគ្គលិក / ចំនួន PC	PC សំរាប់បុគ្គលិកទាំងអស់	1	1	
				បុគ្គលិក ១-៥នាក់/PC	3/4		
				បុគ្គលិក ៦-១០នាក់/PC	1/2		
				បុគ្គលិក ១១-១៥នាក់/PC	1/4		
				បុគ្គលិកច្រើនជា១៥នាក់/PC	0		
		5-1 5-2	# ម៉ាស៊ីនបោះពុម្ព/PC = ចំនួនម៉ាស៊ីនបោះពុម្ព / ចនួន PC	ច្រើនជាង 50%	1	1	
				20 - 50%	2/3		
				តចជាង 20%	1/3		
				គ្មានម៉ាស៊ីនបោះពុម្ព	0		
	LAN (បណ្តាញដែ	5-4	តើមាន LAN ដែរឬទេ?	មាន	1	1	
				មិនមាន	0		
		5-5	% នៃ PC ដែលភ្ជាប់ LAN	ទាំងអស់	1	1	
				ច្រើនជាង 33%	2/3		
				តិចជាង 33%	1/3		
				មិនមាន	0		
	អ៊ិនធឺណិត	5-6	មានភ្ជាបបណ្តាញអុនធណត (% នៃ PCទា = # PC ភ្ជាប់អ៊ិនធឺណិត / # PC	ច្រើនជាង 50%	1	1	
				30-49%	3/4		
				10-29%	1/2		
				តិចជាង 10%	1/4		
				មិនមានអ៊ិនធឺណិត	0		
		5-6 5-8	ល្បឿន	លើសពី 11.6Kbps/PC	1	1	
				តចជាង 11.6Kbps/PC	0		
		5-9	ភាពគួរឲ្យជឿជាក់បាន (ដោយមិនមានបញ្ហ	កំណត់កំរិត	1-5/5	1	
						7	**0**

Toolkit for ICT Planning
Government Agencies

Last Updated: 8/22/2008

មុំ (Pillars)	ផ្នែក	សំនួរ		ចំលើយ	ពិន្ទុ	កំរិត*1 ពិន្ទុអតិបរមា	Your Score
(4) ចំណេះដឹង និងបទពិសោធន៍ ICT	ជំនាញផ្នែក ICT នៃមន្ត្រីរាជការទូ	3-3	Word processing (ជំនាញវាយអត្ថបទដោយ (word)	មិនមាន	0	1	
				តិចជាង 20%	1/4		
				20-40%	1/2		
				40-60%	3/4		
				ច្រើនជាង 60%	1		
			Spread Sheet (excel)	មិនមាន	0	1	
				តិចជាង 20%	1/4		
				20-40%	1/2		
				40-60%	3/4		
				ច្រើនជាង 60%	1		
			ការធ្វើបទបង្ហាញ (powerpoint)	មិនមាន	0	1	
				តិចជាង 20%	1/4		
				20-40%	1/2		
				40-60%	3/4		
				ច្រើនជាង 60%	1		
			ការស្វែងរកព័ត៌មាន លើគេហទំព័រ (Web browse/search)	មិនមាន	0	1	
				តិចជាង 20%	1/4		
				20-40%	1/2		
				40-60%	3/4		
				ច្រើនជាង 60%	1		
			សារអេឡិចត្រូនិច(E-mail)	មិនមាន	0	1	
				តិចជាង 20%	1/4		
				20-40%	1/2		
				40-60%	3/4		
				ច្រើនជាង 60%	1		
			File sharing (ការចែករំលែកឯកសារលើប្រ	មិនមាន	0	1	
				តិចជាង 20%	1/4		
				20-40%	1/2		
				40-60%	3/4		
				ច្រើនជាង 60%	1		
			Printer Sharing (ការចែករំលែកការប្រើប្រា	មិនមាន	0	1	
				តិចជាង 20%	1/4		
				20-40%	1/2		
				40-60%	3/4		
				ច្រើនជាង 60%	1		
	បទពិសោធន៍ក្នុង ការងារគំរោង ICT		គំរោងជោគជ័យ	ត្រឹមត្រូវ	1	1	
				មិនត្រឹមត្រូវ	0		
			គំរោងបរាជ័យ (លើកលែងគំរោង GAIS)	ត្រឹមត្រូវ	1	1	
				មិនត្រឹមត្រូវ	0		
	សារអេឡិចត្រូនិច(	5-3	តើមានប្រព័ន្ធសារអេឡិចត្រូនិច ក្នុងស្ថាប័នដែរឬទេ?	មាន	1	1	
				មិនមាន	0		
	គេហទំព័រ	8-1	តើមានគេហទំព័រប្រចាំស្ថាប័នដែរឬទេ?	មាន	1	1	
				មិនមាន	0		
		8-3	កាលបរិច្ឆេទបញ្ចូលព័ត៌មានបន្ថែមចុងក្រោ	នៅក្នុងសប្តាហ៍តែមួយ	1	1	
				នៅក្នុងខែតែមួយ	3/4		
				នៅក្នុងកំឡុងពេលបីខែ	1/2		
				នៅក្នុងកំឡុងពេលមួយឆ្នាំ	1/4		
				មិនបានបញ្ចូលព័ត៌មានបន្ថែមជាងមួយឆ្នាំ	0		
						12	**0**
(5) ការធ្វើបមានីយកម្មនៃនីតិវិធី	កំរិតនៃឯកសារផ្លូវច្បាប់ និង ឯកសារសមោធាន នៃនីតិវិធី	Q4	ឧទាហរណ៍៖ មូលដ្ឋានច្បាប់ បទបញ្ញត្តិ បញ្ញត្តិរបស់ក្រសួង សៀវភៅណែនាំអំពីបែបបទការងារ	តិចជាង 20%	0	1	
				20-40%	1/5		
				40-60%	2/5		
				60-80%	3/5		
				ច្រើនជាង 80%	4/5		
				ទាំងអស់	1		
						1	

ត្រូវបានលុបចេញពីវិសាលភាពនៃការវាយតំលៃសំរាប់រយៈពេលនេះ

មុំ (Pillars)	អត្រា (= មុំទី../ពិន្ទុអតិ.)
(១) ការដឹកនាំ និងសមត្ថភាពគ្រប់គ្រង ICT	0
(២) ធនធានហិរញ្ញវត្ថុ	0
(៣) ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ	0
(៤) ចំណេះដឹង និងបទពិសោធន៍ ICT	0
(៥) ការធ្វើបមានីយកម្មនៃនីតិវិធី	
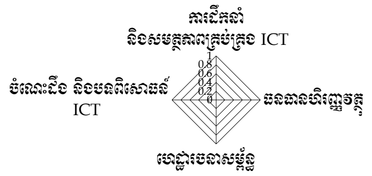
តារាងឥទ្ធិពលនៃ ICT